

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 49. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

KEDD, 1966. DECEMBER 6.

A Lovai brigád kimagasló munkásikere a kongresszusi versenyben

Már az 1967. évi tervüket teljesítik

A kongresszusi verseny során Kossuth-bányán ez ideig 19 szocialista brigád teljesítette éves tervét. E kimagaslóan dolgozó munkacsapatok közül ezúttal az elővájó Lovai István vezette brigád bemutatására vállalkozunk.

A csapat nyolc éve alakult, s azóta minden alkalommal maradéktalanul teljesítette gazdasági tervét. Jelenleg 16 fős a kollektíva, szakonként 4-4 fővel. Éves tervük 900 méter gurító és alapvázat kihajtása volt. Már október elsejével (!) elérték a 805 métert. Az október 14-én történt értékelés alkalmával a brigád újabb 200 méter gurító kihajtását vállalta a kongresszus tiszteletére. A legfrissebb jelentés szerint már a 165 métert is túlhaladták, s előreláthatólag

december 15-én a pótfelajánlást is teljesítik.

A Lovai brigád ma már az 1967. évi tervén dolgozik. A mindig jókedélyű csapatvezető sportnyelven jellemezte a brigádot: — Ugyanúgy együtt vagyunk, mint a Vassas labdarúgó csapata. Évről évre nagyobb feladatok megoldására vállalkozhatunk. Az eredmény a jó kollektívának köszönhető. Egyetlen bányász, egyetlen szakvezetőt sem kell biztatni. Különböző mindannyian rajongunk a fociért. Mondanom sem kell: a Komlói Bányász NB I-be való feljutását jelentő szerdai győzelem igen jó hatással volt ráink, jobb kedvvel dolgozik a csapat.

Egy-egy jó hír kétszertelen kedvezően befolyásolhatja az eredmények alakulását, a Lovai brigádnál mégsem ez dominál. Erről beszélt Szallas Jenő mérnök, a feltáró körlet helyettes vezetője is: — A brigád a körlet egyik legráteremtettebb kollektívája, minden körülmények között elvégzi a rábízott munkát. Az üzem vezetősége is az első csapatok között tartja számon. Szeretjük őket, mert a mennyiségi munka mellett a minőséggel sincs náluk különösebb hiba. Pontosabban szólva a biztosítási követelmények és

a technológiai fegyelem betartásánál is kitűnnek.

Imre a példamutató brigád, egyes szak: Farkas Imre v. járó, Illés Tibor, Pusztai István, Bene Károly segédvájárok; kettes szak: Uzielber István v. járó, Lovas Sándor, Szabó Gyula segédvájárok, Donka Ferenc csillás; hármasszak: Szűcs Lajos, László Imre v. járók, Nagy Gál János, és Szele István csillások. A csapat erőssége volt még a nemrég Pécsre helyezett Grünwald Mátyás segédvájár is.

A csapatvezető azt is kiemelte, hogy a siker nemcsak az ő érdemük. — Jó munkahelyeket kapunk, s lehet dolgozni. A körlet vezetőitől segítséget kapunk.

Lovai elvtárs szerénységéből nem mondta, hogy a csapatot általában a sürgős munkahelyekre osztják — éppen a megbízhatóság miatt.

— Félreértés ne essék, a „minden segítség” nem azt jelenti, hogy a v. járvégre készítsük az anyagot — vette át a szót a körletvezető, Farkas László mérnök. Számos nehézséget kell leküzdeniük. A jó munkaszervezés és a brigádon belüli összefogás révén azonban megoldják a legnehezebb problémákat is. Nem véletlen, hogy a csapat számára kitűzött célpremiomot szinte minden alkalommal elnyerik.

A kivételesen kevesebb érti azt, hogy milyen nehézségek megoldására kényeszerül egy-egy csapat. Itt van például az egyik munkahelyről a másikra való átköltöztetés. A kaparószalag, a rázócsúszda, a gumiszalag, egyik szintről a másikra való átcsoportosítása tiszta és beszerelés, bizony nem kis dolog. Ez jobbra a gépészeti részleg munkája, de a brigád segít, és így kevesebb az időkiesésünk.

A csapat tagjaival történt beszélgetésünk alkalmával felvetették, hogy

az elővájásban is kellene kaparószalag.

Ez idő szerint a rázócsúszda, vagy a gumiszalag a fő munkaszükséglet. A kaparószalag kapacitása az elővájásban nincs ugyan kihasználva, de két szempont mégis emellett szól. Egyrészt meggyorsítaná, korszerűsítene az elővájást; előrébb hozná egy-egy fejtes belépését, másrészt a kaparószalag a fejtesben úgy is kell majd, s így egyszerűbb lenne a gépészeti tevékenysége. A kaparószalag létjogosultságát bizonyítja a VI. szint K 2-es

A tröszt termelőüzemeinél

közel száz brigád már teljesítette 1966. évi tervét

Még csak december első hetében járunk, de a termelő üzemeknél már közel 100 munkacsapat befejezte éves tervét. A kongresszusi verseny eredményeként több szocialista brigád már októberben vagy novemberben eleget tett idei kötelezettségének. Minden évben akadnak kiemelkedően dolgozó csapatok, de az ennyi élenjáró, ennyi jól dolgozó brigádunk még nem volt. Ez a tény önmagában is mutatja, hogy a kongresszusi vállalások kedvezően járulnak hozzá a tröszt éves tervének teljesítéséhez.

A szombat déli jelentések szerint egyes üzemekben a következő brigádok terv teljesítéséhez gratulálhatunk:

ZOBÁK-AKNA:

Kosztolányi Péter, Földes György, Kollár Dénes fejtesí brigádok, Fuchs János, Székely Imre, Mácsai János, Szekeres Gyula, Erdős András, B. Szabó Sándor, Bischoff László és Pál Lajos elővájó brigádok, Bognár János, Breitenbaumer Károly, Fábos Rudolf feltáró brigádok és Szabó Péter fenn tartó brigád.

SZABOLCSBÁNYA:

Kozmann Lajos fejtesí brigád, Fábán Béla, Simonovics Ferenc és Nikolausz Károly elővájó brigád, Baráth Sándor és Nagy István med-

koncentráció előkészítése során tapasztalt eredményt: az előrehaladás megduplázódott! Indokolt lenne tehát ha a szakemberek fellépvizsgálják a csapat kérését.

Lovai Istvánra büszkék az üzem vezetői, aki a komlói v. járáskolában tanult és szabadult 1954-ben. Fiatalon, alig 20 éves korában került a csapat élére. Mint ahogy hangsúlyozta, az első években nagyon sokat köszönhetett Schwarcz József körletvezetőnek, aki a legapróbb fogásokra is megtanította. Az egykori mesterek, a már nyugdíjas Huszár Lukács és Mehlmann Ferenc is büszkének lehetnek tanítványukra.

A Lovai brigád most zárja a legeredményesebb esztendőjét. Amikor a brigádmunka kezdetét vette Kossuth-on, három évben keresztül egyszerűben nem érdemelték ki az oklevelet. Kifogásolta ugyanis a termelési tanácskozás, hogy csak az első követelménynek: a szocialista módon dolgozni jelszónak tettek eleget. Azonkívül nem vezették a naplót sem. Az utóbbi időben már ezen is javítottak, s már háromszor nyerték el a megtisztelő címet. Az idén nem kevesebb, mint 200 óra társadalmi munkát teljesítettek, részben a bányában, részben pedig a lakótelepen. Az egyéni vállalások adta követelményeknek is megfeleltek. Segítségükre volt ebben Deres Endre mérnök is, aki a csapat patronálója. A brigádmunka három jelszava tehát a Lovai brigádnál is egyre inkább élő valóság.

Vishányó Imre

Rapai Gyula elvtárs felszólalása az MSZMP IX. kongresszusán

December elsején, a kongresszusi vitában felszólalt Rapai Gyula elvtárs, a párt Baranya megyei Bizottságának első titkára.

Rapai elvtárs felszólalásában országos kérdésekkel is foglalkozva utalt Kádár elvtárs előadói beszédének több jelentős pontjára, majd Baranya megye sajátos gondjairól szólott.

Felszólalásában a bányászok — pontosabban szólva: a föld alatti munkáról a külszínre helyezett bányászok — problémáit is a kongresszus elé tárta.

Az alábbiakban részletesen ismertettjük Rapai elvtárs felszólalását.

Felelősek vagyunk a nemzetközi munkásmozgalomnak is

— Vezetőségválasztó taggyűléseinken, párttervezeteinken megyénkben 30 ezer kommunista nevében mondtak véleményt eddigi politikánkáról, jelenlegi helyzetünkéről, a megoldásra váró gondokról. Jóleső érzés, hogy Kádár elvtárs a Központi Bizottság beszámolójában újszólván minden olyan fontosabb kérdésre kitért, amelyek foglalkoztatják párttagjainkat, majd hangsúlyozta: teljesen egyetért a beszámoló megállapításával, hogy felelősek vagyunk a nemzetközi

Bátran meg kell nevesni a visszahúzó erőket

— A szocializmus még sikeresebb építése követelte pártunktól a gazdaságirányítási rendszer kritikai fellépvizsgálását és az új gazdasági mechanizmus kidolgozását — mondotta, majd így folytatta: — Csak időközönként lehet azokat a javaslatokat is, amelyek a szocialista termelési és fejlődési szempontok továbbfejlesztését szolgálják, amelyek a mezőgazdaságban meglévő ellentmondások megoldásával erősítik annak szocialista jellegét. Tapasztalataink alapján is levonhatjuk azt a tanulságot, hogy kriti-

kusan kell vizsgálnunk munkánkat, bátran meg kell nevesnünk a visszahúzó erőket, a fejlődést gátló tényezőket. Csak így szülehetnek időben olyan elhatározások, amelyek mozgósítanak az újabb feladatok megoldására. Ez nincs ellentétben azzal, hogy nem engedjük becsúszni a gazdasági eredményeinket, amelyek a legjobban bizonyítják, hogy volt értelme munkánknak. Ezután olyan jelenségekről szólt, amelyek bosszúságot okoznak a becsületes embereknek. Elmondotta, hogy nem kevés üzemben még

rossz a munkafegyelem, túlszűkünk lógással, nemtörődomséggel, felelőtlenességgel. A közéletben még bőven található példa a protekcionizmusra, a korrupcióna.

— Sok bosszúságot okoz a lakáselosztás jelenlegi rendszere is — mondotta. — Jogszerűen szűk, hogy azok, akik jobban élnek, akik autót vettek, vagy üdülőt építettek, állami lakást kapnak és nem ritkán előbb, mint azok, akik valóban rászorulnak. A múlt hétet kellett például egy ilyen esetben közbejeleni. Levelet kaptunk egy ötgyermekes bányásztól. Irja, hogy héttagú családja lehetetlen körülmények között lakik egy 4x4 méteres helyiségben. Régebben beadta az igényét a lakásra, és most, amikor felszabadult egy lakás, nem neki, hanem olyan személynek adták, aki nemrég adta el saját házát, és most is egy saját tulajdonú lakása van. Megvizsgáltattuk az esetet és kiderült, hogy igaz van a leírásnak. Intézkedünk, hogy vonják vissza a lakáskiutalást. Az ilyen és ehhez hasonló esetek azonban jogos felháborodást keltenek minden becsületes, jóérzésű emberben.

A külszínre került földalatti bányászok gondjai

Felszólalása befejező részében a Baranya megyei bányászok problémáiról szólt:

— Tíz-tizenöt év után sok bányász alkalmatlanná válik a föld alatti munkára, de rokkantsága nem akkora, hogy nyugdíjba kellene vonulnia. A jelenlegi gazdálkodási rendszer arra kényszeríti a bányák gazdasági és társadalmi vezetőit, hogy ezeket az embereket a külszínre, sokszor teljesen értéktelen munkára csoportosítsák át. Az volna a javaslatunk, hogy a bányászszakszervezet és az illetékes állami szervek vizsgálják meg ezt a kérdést, tegyék lehetővé, hogy a bányászokat ezeket az elvtársakat más jellegű, a népgazdaság számára hasznos munkában foglalkoztassák.

December 4-ig: első Zobák-akna

December 4-ig bezárólag a tröszt összes termelése 100,4 százalékos. Az első négy napon 257 tonna előnyt szerestünk. A minőségi eredmény ennél jobb: 101,1 százalékos, 565 tonna többlet. A szemesmeddőnél mutatkozik lemaradás, ahol 95,3 százalékkal zártuk az első napokat.

Az üzemek versenyében — a minőségi széntermelést figyelembe véve — Zobák-akna kiemelkedő sikerrel kezdte december első napjait. Nem kevesebb, mint 121,3 százalékos a felütés! Az élen járó üzemek között találjuk meg Béta-aknát és Szabolcsbányát.

December 4-ig az üzemek rangsora így alakult:

1. Zobák-akna	121,3%	1336 t többlet
2. Béta-akna	102,9%	235 t többlet
3. Szabolcsbánya	102,1%	196 t többlet
4. Vassashánya	98,6%	82 t adósság
5. Szászvár	95,3%	66 t adósság
6. Kossuth-bánya	95,3%	666 t adósság
7. Pécsbánya	93,9%	398 t adósság

A tröszt terv- és statisztikai osztálya máris elkészítette a novemberi termelés összesítését. Ezek szerint a Béta-aknának dolgoztak a legjobban, 2626 tonna többletet szerestek. Ezzel jelentősen pótolták az októberi hátrányt. A verseny-

ben Zobák-akna áll a második helyen. Meglepően nagy hátránnyal zárta a hónapot Kossuth-bánya, amely 8896 t lemaradásával számottevően „hozzájárult” ahhoz, hogy a tröszt csak 99,4 százalékosra ért el.

Tízéves a KGST szénbányászati állandó bizottsága

Tíz éve működik a KGST szénbányászati állandó bizottsága. Ez alkalommal december 1-én ünnepélyes jubileumi ülés nyílt Katowicében az üze-

szes tagállamok küldötteinek részvételével.

A KGST országainak széntermelése állandóan nő. 1965-ben elérte a 827 millió tonnát, amely a világ összes széntermelésének több mint 35 százaléka.

Ebből a legnagyobb arány a Szovjetunióra jut: 428 millió tonna. A világ 1965-ös barnaszén termelésében (764 millió tonna) a KGST-országok 554 millió tonnával szerepelnek, ennek egyharmadát az NDK-ban termelték ki.

Napirenden:

A cigánylakosság helyzete

Az I. kerületi tanács végrehajtó bizottsága ma délután 9 órakor ülést tart a tanács székében. Napirenden szerepel a szabálysértési hatóság munkája, amelynek előadója dr. Szlovák Tibor osztályvezető. Gyenis József elnökhelyettes a cigánylakosság helyzetéről hozott intézkedési terv végrehajtásáról számol be. A végrehajtó bizottság ülésén után mindkét téma részletes ismertetésére visszatérünk.

A Filmművészeti Kör

Alig négy hét leforgása alatt közel 400 dolgozó és fiatal ember jelentkezett a december 18-án meginduló filmklubba Pécsbányán. A filmművészeti kör minden második vasárnap délután 4 és 6 órakor tartja előadását. A régi archív filmek jó szórakozást ígérnek a dolgozóknak. A filmművészeti körnek előreláthatólag 450 bérletes tagja lesz. Jelentkezéseket december 15-ig még elfogad a művelődési otthon vezetősége. Ez az egyedüli filmklub (filmmúzeum), mely a városban és a Mecseki Szénbányászati Trösztön belül immár harmadik éve működik.

A részletes program a következő: December 18-án: Eladó kísértet (Robert Donat a főszereplő) január 1-én: A nagy hadgyakorlat (Gerard Philipe, Brigitte Bardot), január 15-én és 29-én: Rettegés Iván I., II. (Cserkaszov), február 12-én: Halálós tavasz (Jávor Pál, Karády Katalin), február 28-án: Lila akác (Csontos Gyula, Kabos).

A házasság, a válás és a gyermekek

Divat mostanában népdükköztető jelzőkkel felruházni, ha valamiféle szokás, szokás, kedvtelés „népi” hóborty válik. Pár évtizeddel ezelőtt még csak lovasnemzet voltunk, de napjainkban már szinte minden héten előbukkan egy-egy újabb jelző, mint pl. futball-nemzet vagyunk, olvasó nép lettünk, meg mi-egymás. Nem is lepődtem meg, amikor egyik lapunkban azt olvastam, hogy halászlé-evő nemzet vagyunk, s szerintem nem kell sok év, hogy az autós-, campingező jelzőt is ide soroljuk.

Mi tagadás, jól esik ez a fülnek. Igazság rejlik e jelzők mögött, népdükköztető anyagi jólétet tükrözik. Társadalmunk életének azonban akadnak más természetű jelenségei is, amelyek visszafordíthatatlanul kevésbé szimpatikusak. — s bár a nagy lényeket nem érintik, — mégsem lehet szó nélkül elmenni mellettük.

Napjainknak talán legkomolyabb társadalmi jelensége a sokat emlegetett negatív válási statisztika. Szabad legyen ezzel kapcsolatban mindjárt két számot bemutatni: Komló város anyakönyvi hivatalában az 1965. évben 242 házasságot kötöttek. Ugyanebben az évben a komlói városi bírósághoz 125 házasság felbontására iránti beadvány érkezett, tehát a megkötött házasságok számához viszonyítva 51,5 százaléka...

Megdöbbenően magas ez a szám. Még akkor is, ha az országos szintű arány ennél valamivel alacsonyabb, ide kíváncsít a jelző: a válóperek országa vagyunk. Az igazság kedvéért hozzá kell azonban tennünk, hogy a válások magas aránya ma világjelenség.

Nagyjából hozzá kell hasonló szinten mozog ez pl. Svédországban, Svájcban és az Egyesült Államokban is. Ezért a válások okainak elemzésénél eleve ki kell zárni azt a téves szemléletet, hogy nálunk a zátonyra futott házasságok magas számának okát a megváltozott társadalmi-gazdasági körülményekben kell keresni. A gazdasági okok kétségkívül kihatnak a házasságokra is, de ezeknek magas arányú felbomlását elsősorban a technikai fejlődés és a nagymérvű városiasodás rovására lehet írni. Ideológiailag vonatkozásban ugyancsak szerepet látszik az is, hogy a házasság intézményének vallásos-dokumentumok szemlélete jelentősen háttérbe szorult.

Bár köztudomásúak de meg kell említeni a házasságok felbomlásának néhány leggyakoribb okát: a túl fiatalon megkötött házasság, a házastársak közötti tartós, kényszerű különélés (pl. más helységben vállalt munka), a házastársak közötti jelentős műveltségi differencia, valamelyik házastárs züllöt erkölcsstelen életmódja, s végül igen sok esetben a szülőkkel való közös háztartásban élés.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság (kilenc kerület tartozik ide) adatai szerint a gyakoribb sorrend a következő: a lakáskérdés itt is elsősorban valamelyik házastárs szüleinek magatartása, második helyen áll az ital, harmadik helyen a közös munkahelyen dolgozó férfiak és nők kapcsolata. (Népszabadság, XXIV évf. 233. szám.)

A válások okainak mélyreható elemzése azonban a szociológusok feladata. Ezért a fűvelmet elsősorban a válások legújabb következményeire helyeznénk a hangsúlyt, az elvált szülők gyermekeire kell fordítanunk.

Kivételesen akadnak helyzetek amikor a házasság felbontása a gyermekek nevére valóssággal áldás. Itt elsősorban a gyermekek nevelését elhanyagoló, csak az italanok él, züllöt, erkölcsstelen házasférfi van szó, akinek a családi közösségből való eltávolítása kifejezetten kívánatos.

Az esetek nagy többsége azonban más természetű. A házastársak józanéletű, becsületos emberek mégis egy idő múltán úgy érzik, hogy az együttélésük tarthatatlan. A viszony megrongolása és a bontóper benyújtása között álta-

lában hosszú idő telik el. A gyermekek szempontjából ez a legválságosabb időszak. A családi légkör tartósan feszültté, ingerültté válik, s a szülők bármennyire is igyekeznek leplezni a való helyzetet, az érzékeny, fogékony lelkületű gyermekek észreveszik a konfliktust. Még rosszabb, ha a szülők ezeket a parázsvitákat a gyerek füle hallatára rendezik, ami sok esetben a tettlegességig fajul. Minden gyerek kezdetben a példaképet, az ideált látja szüleiében. A rendszeressé váló viták, civakodások, azonban állásfoglalásra készítik, tehát a gyerek valamelyik szülő pártjára áll, s a másikat nyilván elítéli. (esetleg mind a kétőt). Súlyos törés áll be a gyerek lelkületében, ami élete végéig kitörölhetetlen nyomot hagy benne. Az emberekről, a társadalomról alkotott képe, véleménye mélységesen cinikusává válik. Tanulmányi eredménye, munkához való viszonya mélyen leromlik, s ha felfelé, élete célját egyedül az élvezetek hajszolásában látja. Jó bizonyíték erre a fiatalok bűnözők és prostituáltak statisztikája, ahol az egyedül esetek mögött legtöbbször a szülők házassági bontóperére húzódik meg. Komlón sokan emlékeznek még arra a pár évvél ezelőtti szomorú esetre, amikor az elvált szülők 15 éves fia, — nem bírva elviselni szülei magatartását, az öngyilkosságban keresett kiutat.

Lehet, hogy ez a kép túl sötét. Tény, hogy ellenkező előjelű esetek is vannak. Mégis, túlnyomó többségben nemcsak a szülők, de a gyermekek is

súlyosan megáynytik a házasság felbontását. Például a fentebb említett kilenc pesti kerületben évente kb. 5000 gyermeket érint a szülők válása.

Mi lenne hát a megoldás? Nehéz erre választ, vagy valamiféle receptet találni. Minden recept nélkül is egy bizonyos: a szülőknek teljes mélységig át kell érezniük azt a felelősséget, ami a gyermekek nevelése terén rájuk hárul. Ha ez mindkét szülőben fellelhető, úgy a problémákat közös jószándékkal meg lehet oldani. S hogy a fentebb említett leggyakoribb válóokoknál maradjunk: a békeség kedvéért vállaljon a férj a lakóhelyén munkát, még akkor is, ha ez jövedelem csökkenéssel jár; a műveltség terén elmaradott házastárs igyekezzen felzárkózni, hiszen a tanulásra, önművelésre minden lehetőség megvan; ha a légkört valamelyik anyós mérgezi, úgy befolyását közös erővel el kell szigetelni, még akkor is, ha ez „örök” haraggal jár. Ami pedig a túl korán, meg gondolatlanul kötött házasságokat illeti, szerintem törvényileg meg kellene akadályozni az ilyen házasságok megkötését. Alkotmányunk a választójogot is bizonyos életkorhoz, szellemi-teszt érettséghez köti. Miért ne lehetne a férfiaknál mondjuk 22., a nőknél a 18. életév betöltését, mint a törvényesen köthető házasság feltételét megszabni. Egy ilyen értelmű intézkedés mind az egyén, mind a társadalom érdekeit nézve hasznos lenne.

(Dr. Tímaffy Istvánné)

A MÁVAUT segítségét kérjük

A pontos munkakezdet érdekében!

Komlón, a dávidföldi helyjárattal reggelente igen sokan járnak le a volt tröszt-igazgatósági épületbe dolgozni. A munkaidő kezdete 7 óra. A busz azonban csak 6.55-kor indul — ha indul. Télien ugyanis gyakran megcsúsz, hogy néhány percet késik, s mivel a síkos és lejtős út miatt amúgy sem lehet gyorsan, a tröszt irodaépület elé rendszerint 7 óra után érkeznek. A néhány perces késés sok bosszúságot okoz s állandó vitára ad okot.

Ezzel kapcsolatban a dolgozók kérése az lenne, hogy a 12-es AKÖV komlói igazgatósága változtassa meg a dávidföldi járat indulási idejét, s a kocsik legalább a moztaninál 5 perccel előbb induljanak el a végállomásra. Ezzel biztosítva lenne nemcsak a dolgozók pontos munkakezdetése, de a dávidföldiek is elérnék a Kossuth térről 7 órakor Pécsre induló autóbust.

A vasasi könyvolvasók

ID. MAGASI MIKLÓS: A legjobban a szép és vidám történeteket szeretem. Pl.: Jókai regényeket és Mikszáth könyveit. A mostani írók között kevesen vannak, akik hasonló szépen és érdekesen tudnak írni.

Talán Berkesi könyvei azok, amit még elolvasok. Na és a csikos és pettyes könyvek.

foglalja a jelentősebb klasszikus világ és magyar irodalom mellett a mai irodalmat is. Nagyon kevesen élnek ezzel a lehetőséggel. Pedig feleségemmel együtt, aki állandóan segít a kölcsönzésnél (akire nagy szükség is van, hogy ki tudja elégtelen a kölcsönzést) mindent megteszünk. Hogy csak néhányat említsük: külön polcon vannak a

Nagyon meglepett a válasz, mivel a közelmúltban egy művész-bányász találkozón a bányászok épp azt kifogásolták, hogy nem írnak és készítenek filmet az ő életükről és problémáikról.

Magyarozatot a könyvtár statisztikai összesítőjéből kaptam. A könyvtár látogatói között csak elvétve található 18 és 40 év közötti férfi. Az olvasók legnagyobb részét az iskolások, háziasszonyok és nyugdíjasok képezik. Tovább bontolva az olvasók összetételét szembevetendő az, hogy szinte egyáltalán nem találunk közöttük tsz-tagot, holott Vasason a József-rendes Búzakalász Tsz. nagyon sok családot foglal magában.

A vasasi könyvtár története még a húszas évek elejére nyúlik vissza. 1925-ig a Dalkosorú kör működtette, majd 1948-ig a Kultúregyesület hatáskörébe tartozott. 1948-tól a Szebányászati Tröszt tartja fenn. Könyvvállománya az utóbbi tíz évben szinte teljesen kicserélődött. Az olvasók viszont még mindig a régi romantikus és érzélgős történeteket keresik.

A könyvtár jelenleg egy régi felvonulási épületben ott-hont kapul zeneteremben működik, korlátozott idővel és hellyel.

Van még egy letéti könyvtár a munkásszállón kb. 500 kötettel, ott azonban csak a szállólakóknak kölcsönöz Galscsik János könyvtáros. A faluban könyvesbolt nincs.

Jéki Antal úgy próbál ezen segíteni, hogy a Műveltségügyi Hivatalnak a munkatársaként könyvvásárlási részleteket szervez.

A Világirodalom remekei sorozatra pl. 47 előfizetőt szervezett, de a sorozatokon kívül nagyon sok más könyvet, lexikonokat és különböző szak-könyveket is megszerez az érdeklődőknek.

Divatba jött Vasason is a saját könyvtár. Most már csak az kell, hogy azok a fiatalok, akik az anyagi áldozatokat sem sajnálják a szépkiállítású és jólválogatott könyvekért, ne csak a lakás díszének tartásák a könyveket, hanem olvassák is el őket.

Kapuvári L.

Jéki Antal kis olvasóival a könyvtárban

— Ezek szerint sok ifjúsági könyvet olvas?

— Három hetenként jövök könyvtárba és öt, hat kötetet viszek. Azok között mindig akad egy-két ifjúsági regény is, sőt a szép meséket is nagyon szeretem. Most viszem Thury Szuzsa: A jó fiú című könyvét. A szomszédasszony ajánlotta, hogy nagyon jó és olvassam el.

Arra a kérdésre, hogy olvasott-e Fejlesztő, Sántától, Moldovától és Cserestől? Határozottan nemmel felelt.

DUDÁS MARGIT: Ha egy kis szabad időm van, akkor már olvasok. Az utóbbi idők legnagyobb könyvmélnye Eric Knight Légy hű magadhoz c. műve volt. Nagyon szeretem még Szilvási és Berkesi könyveit.

Dudás Margit a pécsi Közgazdasági Technikum tanulója. A kötelező irodalomon kívül a világirodalomban való tájékozódását a magyar tanárnoje segíti.

— Kítől olvasott még az említetteken kívül?

— Jókaitól, Mikszáthtól, Maupassantól.

JÉKI ANTAL: Sajnos a könyvtár olvasóinak nagy többsége szinte csak a romantikus és ifjúsági, nem utolsósorban a mesés könyvek után érdeklődik. Pedig a könyvtár állományának összetétele a legválságosabb igényeket is kielégíti, 3200 jól válogatott kötetünk van, amely magában

legújabbban megjelent könyvek. A legtöbbet keresett ifjúsági és mesekönyveket több asztalra kirakjuk, hogy hozzáférhetőbbé tegyük a kölcsönzőknek, mivel egy-egy kölcsönzés esetén hatvanan is megfordulnak a könyvtárban, ami 150—160 kötet kölcsönzését jelenti.

Természetesen akadnak olyanok is, akik nagyon sokat és választékosan olvasnak. Sajnos oly kevesen, hogy szinte fejből tudom sorolni őket. Schnell Ferenc és Kovács Géza, mindkét családban öten, Batai Sándor és Martini Józsefek pedig hárman-hárman.

— Volt-e az utóbbi években egy-egy fró művei után nagyobb érdeklődés?

— Igen, volt. Szabó Pál könyveit keresték. Sajnos nem sokáig tudtam mindig újabb könyvvel az érdeklődést fenntartani és így az is elmaradt.

Mi lehet az oka annak, hogy itt Vasason szinte visszhang nélkül maradtak az olyan regények, mint a Hűz óra, a Rozsdatemető és a Részeg eső, holott a többi könyvtárakban valósságos közelharcot kellett vívni egy-egy példányért?

A felelet a megkérdettek válaszaiból egyöntetűen hangzik. Amit a könyvtáros tájékoztatója csak megerősít.

Szabadidőben szórakozni szeretnek. Szépről és jóról akarnak olvasni. Számukra épp elég a mindennapi saját problémájuk.

— Hahó, Te ember — köszönt rá vidáman.

A másik felemelte a fejét, de nem szólt. Tele volt a szemé végtelen nagy szomorúsággal.

— Hát veled mi történt? — ült mellé.

— Amaz csak legyintett fáradt sóhajjal.

— Mondjad csak bátran, nekem meg éppen, mert én sok helyet bejártam, s próbált ember vagyok. Hátha segíthetek.

— Nekem bizony nem — panaszkodott amaz — gyökeres itt a baj.

— Voltam én is így, mégis meggyógyultam. Mondjad csak, hallgatlak.

— Nekem nincs semmi örömm. Céltalan az élet — keseregte, s ha lehet a szemé még szomorúbb lett.

— No, ha ez a baj, akkor még nincs is. De azt megmondhatom, hogy szerencsés órában találkoztál velem. Figyelj akkor ide. Kezdődik a mese.

— „Volt egyszer, hol nem volt” — kezdte... s mondta, mondta a zöldfényű erdő meséjét, ott a kicsi tisztás szélén.

Osváth Tibor

Vége

A TUNDÉR ÉS AZ EMBER

VI.

Az Ember visszabotorkált a sziklához és kétségbeesetten ordított, mint a vízbeesülő.

— Illa! Illa! Szeretlek! Ekkor előlépett Illa és odasimult hozzá.

— Mégiscsak megejtettem a szívedet és meghódítottalak az én világomnak. Dárdalevelű, égő, bíborvirágként szökken magásra a csók vágya, és szenvedélyesen ölelte, csókolt... de mintha nem is lenne — mintha a levegőt ölelné...

— Illa, te megőrztesz! Mi ez? Újabb varázslat? Érezlek a karjamban!

A tündérek csak a szívükkel tudnak szeretni, a vérükkel nem. Vagy így már nem szeretsz? Gyere, táncolj velem — Nevetett a lány és elszaladt.

— Illa! Várj! Várj! — futott az Ember utána, de hirtelen megrázkódtak a fák, s Gnomok, Titánok, Fúriák borzalmas ordítással ugrottak az Emberre és leteperték a földre.

— A Tündér boldog futása megtorpant és haragosan emelte szájához ezüstspátját, de őt is megragadták és vadrézerejű spátját kicsikarták kezéből.

— Illa! Illa! Hol vagy? — kiáltotta az Ember, de a tündérlány már nem hallotta, a Fúriák elhurcolták a Szivárványszikla mögé, a Hatalmas várba.

Fölragadták az Embert és rángatták, lökték, ütötték a Kőfűrdőig, s ott szörnyű pusztításba kezdtek. Belegázoltak a patakba, a színes köveket mind kidobálták.

— Ne bántsátok — ordított az Ember — Illának csináltam, gyönyörködött benne!

De a Gnomok röhögve táncoltak a parttalan vízben.

Aztán a hídak estek és bősziillen törték, zúzták. Híába vaskodott velük az Ember, nem engedték. Akkor könyörgőre fogta:

— Ne rontsátok el! Nehezen csináltam és olyan boldog voltam, mert Illa örült nekik!

De a híd kettéhasadt és a víz elsodorta.

Ekkor a Titánok megrohanták az öreg gesztenyefát és dühödten tépték szét és szórták szanaszét a virágkunyhot.

— Miért tettétek tönkre? — zokogott az Ember. — Illa boldog volt, mikor onnét szétnehézett... Oh ti... — de tovább már nem is mondhat, mert befogták a száját, újra letiporták a földre és a torkát szorongatták. Az Ember hátba hanykolódott, viaskodott.

Már a verejték is elöntötte, levegőt nem kapott és vadul kalapáló szíve majd szétpatlant. Már csak kínlódott... nyöszörgött... és akkor — fölébredt.

Sokáig feküdt mozdulatlanul és nyitott szemmel vizsgálgató. Előtte, egy fűszálon tisztatűző harmatcsepp szikrázott. Valahol, vadgalamb hívta párját. Az erdő mélyén rigó fűtyögött kedvesen, harkály kopogtatott és szarka csörgött nagy lármával.

ÜLPOLITIKA

Az NSZK revansista politikája és szerepe a NATO-ban

Az I. és II. világháborút kibontó, népmilliók halálát okozó német imperializmus a X. század első felében a nagyobb ellensége volt a met népek, de a világ bésszerető népei egészének is. Szavuk az volt és jelenleg az, hogy a német népek mivel a magasabb rendű jhoz tartozik — „életterre” n szüksége, ezért joga van ra, hogy más népeket akár rabszolgásként lesüllyessze.

Nézzük csak a második világháború mérlegét: 60 millió ember pusztult el. A háború országokra terjedt ki, ebből egyetlen állam területén folytak hadműveletek. A fegyverszerelés erői létszáma 110 millió tonna. A közvetlen katonai ki-

adások 384 milliárd dollárra rúgtak. A háború során elpusztult 260 milliárd dollár érték.

A hitleri fasizmus sorsát megpecsételte az 1945. február 11-i jaltai és majd azt követő potsdami egyezmény 1945. augusztus 2-án. A szövetséges hatalmak az egyezményekben rögzítették, hogy „A német militarizmust, nemzeti szocializmust gyökerestől kiirtják és a szövetségesek kölcsönös egyetértésben most és a jövőben intézkedéseket foganatosítanak, amelyek szükségesek ahhoz, hogy Németország soha többé ne veszélyeztesse szomszédait és a világbékét”.

nyokat. Jelenleg az NSZK egy nagy katonai táborhoz hasonlít, amelyben a NATO hatalmak 27—29 hadosztályt közel 1000 db atomeszközt, 10 000 db atomrobbanófejet, 3000 darab repülőgépet és több száz hajót helyeztek el, illetve állomásoztatnak. A „nyugatiak” úgy vélik, hogy a nyugat-német hadsereg 12 hadosztályával a Nyugat-Németországban állomásozó 6 amerikai, 4 brit, 2 belga, 2 holland, 0,5 kanadai hadosztállal szemben csak az NDK területén 20 szovjet és 9 NDK hadosz-

tály áll rendelkezésre, nem beszélve a csehszlovák területen levő 11 hadosztályról.

(Tehát 26,5 nyugati hadosztállal szemben 40 keleti hadosztály.) Ennél azonban sokkal fontosabb az ugyan-csak nyugati forrásból származó vélemény, mely szerint Európa ezen térségében az atomeszközök tekintetében 3:1, harckocsik számát tekintve 5:1, a tüzérségi lövegek viszonylatában 4:1, a repülőgépek területén 2:1 az arány a szocialista országok javára.

Hazudnak és rémeket látnak nyugaton

Ez a hatalmas erőfölény volt a biztosíték arra, hogy a revansra éhes militarista Nyugat-Németország még a nagy amerikai atomerő támogatás mellett sem mert háborús konfliktusba keveredni.

A „gazdasági csoda” országaként emlegetett Német Szövetségi Köztársaság léte, jelentős potenciális ereje figyelmeztető jel mindazok számára, akik igyekeznek elfelejteni azokat a borzalmakat, amelyeket a hitleri Németország okozott a második világháborúban a világ népeinek. A nyugatnémet katonai doktrína szerint egy esetleges háborúban a nyugatnémet haderőnek csak támadó szerepével lehet fellépni, mert az „agressziót” csak így tudja elhárítani. Szerintük az NSZK természeti, politikai, gazdasá-

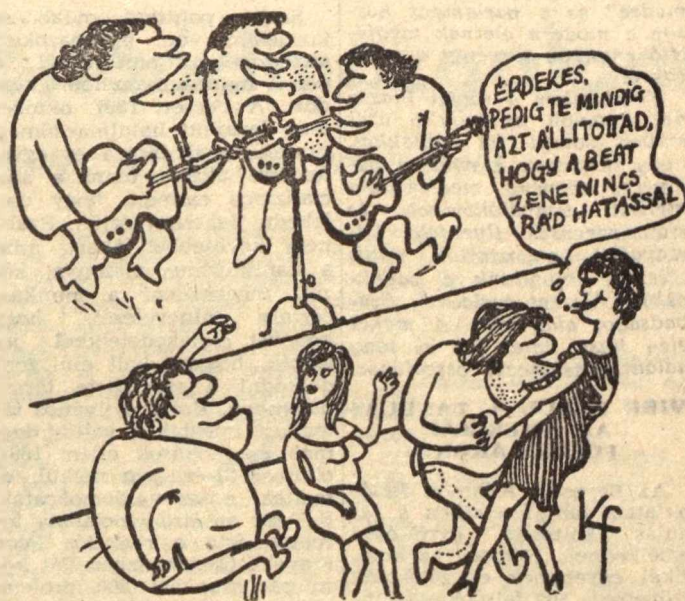
gi adottságainál fogva egy tömeges atomcsapástól többet nem bír ki. Ezért vagy sikerül a háború első napján megbénítani az ellenséget vagy az NSZK elveszett. Ez a koncepció hadászati szempontból általában helyes. A tévedés azonban ott van, hogy az NSZK-t nem akarja senki sem megtámadni, különösen nem a Szovjetunió vagy a Varsói Szerződés tagállamai.

A világ minden békeszerető és haladó gondolkodású emberére elítéli a nyugatnémet revansisták háborús készülődését és bízik a Szovjetunió, a szocialista tábor gazdasági, katonai erejében, amely biztosítja arra, hogy a hitleri rémtettek soha többé nem ismétlődnek meg.

Hortobágyi István

A beatnikiek — mifelénk

Vitairat a „kócosokról”

Nemrég a Népszabadság adott hírt arról, hogy a BEATNIKEKET, vagyis köznéven szólva a „kócosokat”, akik hosszú és ápolatlan tetsző hajukkal, rongyosnak és tisztátalanul joggal mondható öltözékkel, rendetlen viselkedésükkel közfelfűtést keltenek, a francia rendőrség — úgy mond — következetesen üldözi. Három hónap alatt 2700-at állítottak elő közülük, s a legtöbbet kitiltották a fővárosból. A külföldiek pedig át sem engedik a francia határon.

Egy fiataloktól komlói segéd munkás pedig inkább felmondott és azóta munka nélkül létezik, minthogy eleget tegyen az üzemvezetésnek és a KISZ azon kérésének, hogy „kócos” frizuráját ápolhassa, rendben, s tisztán tartható hajviselésre cserélje fel.

Ne bíráljuk a francia rendtartás szigorát. Túl messze van a színhely ahhoz, hogy igazságot tudnánk szolgáltatni a perlekedő generációk között. Üzemeinket azonban igen közelről érintik a hasonló problémák, mivel minden munkahelyen akadnak nálunk is olyan fiatalok, akiket a szülői ház kevésbé képes nevelni, mert önállóak, nem egyszer még a fiatalokuk is, s gyakran nagyobb keresettel rendelkeznek, mint maga a család, ahol ebből esetleg még 3—4 eltartott családtagnak kell megélnie.

Az iskolával — általában a szoban forgó fiatalokunknak már semmiféle oktatási intézménnyel — kapcsolatuk nincs. A tanulási vágyuk formájával hadilábon állnak. Bár nem lehetne rájuk fogni, hogy bizonyos ismeretek nincsenek, de ezek nélkülöznek minden realitást, távol állnak a valóságos élettől. A filozófiai vonatkozásaik egyrészt túlzottan ideális elgondolások felé hajlik, másrészt a pesszimizmus és nihilizmus emleiből táplálkoznak és teljes egyéni törvényszerűségekkel játszadoznak.

Nem tűrnek meg maguk felett sem magasabb tudást, sem törvényt és tekintélyt. Az eddigi tudomány, műveltség és gyakorlati tapasztalat szerin-tük nem alkalmas, nem méltó az elsajátításra és folytatásra, bár ezeknek a technikában kézzelfoghatóan mutatkozó megújulásait, úgy-mint a rövidhullámú rádióvé-telt, a magnetofon nyújtotta

hangoskodási lehetőségeket, a közlekedési fejlettségéből folyó kényelmet és gyorsaságot páratlan rátorokozással kihaszná-lják. Okulni egyáltalán nem, eltanulni pedig csak audióv-úton és csakis egymástól haj-landók.

Mivel szorgalom, és az iskolavégzéshez szükséges egyéb kitévők hiányában a tanulást az általános után végleg be-fejeztnek, s fölöslegesnek tekintik, legnagyobb részük fiatal, szenge korában lesz munkavállalóvá, szakma és is-kola nélkül, legtöbbször a leg-nagyobb fizikai erőt igénylő segédmunkássá, azzal az el-gondolással, hogy kerestük révén majd abszolút önállóak-ká, szabadokká válnak. A szü-lői háztól, ahol legtöbb eset-ben nevelési hibák miatt fa-jul idáig a helyzet, ezzel erő-teljesen elrugaszkoznak. A kapcsolat legfeljebb rend-szertelen éjszakai hazajárás-sal, módfeletti étkezéssel, tür-hetetlen izgága és zsarnoki viselkedéssel tartják. A csalá-d — szerintük konzervatív — törvényeivel így előbb-utóbb összeütközésbe kerü-lnek, de nemkülönben a mun-kahellyel és a törvényekkel is. A munkával kapcsolatos el-gondolásaik az eszményi sem-miitvést súrolják: pontosság, fontosság, termelési szükség-szerűség mind az ő bosszantá-sukra szolgáló találmányok.

Ambár egy kis őszinte ma-gunkbanzés, egy kicsi mi megértés a részünkről sem ár-tana az ügynek. Mert ugyan a gyerek maga sincs egészen tisztában önmagával sem, mégis mindent nekünk, szü-lőknek, felnőtteknek kell meg-értenünk.

De azért meghajolni sem célszerű. Az élet eleven igaz-ságait meg kell védeni a té-közölő érzélmény csapongásoktól. Ha szülőleges, fájdalom árán is.

Ezt teszi erélyével a francia hatóság, ezt tette az az üzem-is, amelyik látszólag kienged-te oltalmából M. J.-t csak azért, mert nem vágta le á-polatlan sörényét.

Majd levágatja holnap, ön-ként és visszatér. Ügylehet nem is olyan sok idő múlva a szakma ifjú mestere, kiváló dolgozó lesz, tán egy socia-lista brigád vezetőjeként lát-juk ismét viszont vagy hal-lunk róla.

Es elfelejtjük, hogy mi tör-tént vele „kócos” korában.

Ca. F.

A sötétség új árnyéka

Azóta 21 év telt el és a nék mérhetetlen szenvedése lenére Németország nyugá felében ismét létezik egy en állam, amely a történeli „hagyományokhoz” híven szlovívó az erőszaknak, a pek elnyomásának, milita-musnak és a háborús poli-tának.

Hazánktól alig 350 kilomé-re, a volt hitleri Németor-ág nyugati felében nap-inkban mindjobban erősö-ö, revansvágytól fűtött nép-leses társadalmi rendszer- fenn, amelynek fenyegető nyéka egész Európára, de sörorban a szocialista tábor szágaira nehezedik. Termé-etes, figyelembe kell azt venni, hogy mások az erő-szonyok, mint 20 vagy 25 vel ezelőtt voltak a szocia-ta tábor javára.

1949. szeptember 20-án a rom nyugati megszállási hából megalakult a Német övetség: Köztársaság.

Az 1949. április 4-én meg-akult NATO már tervbe tte egy revans szellemű or-ág felvételét a szövetségbe, lehet jogilag az csak hó-pok múlva jött létre.

A történelmi körülmények, akkor alig négy éve befet-zett háború és a népek bé-vágya még nem engedte-eg, hogy Nyugat-Németor-ágot bevonják a NATO-ba. re csak alkalmas pillanatot rtak. E pillanat 1954-ben é-rzett el. Felvetődik a kér-s, hogy miért foglalkozunk NSZK-val minden esetben NATO kapcsolatában? A-lás kezénfekvő. Ezen ag-

resszív katonai tömbnek cél-jal teljesen megegyeznek azokkal a célokkal, amelyet az NSZK létrehozól az új német állam elé állítottak. Mint ahogyan az a későbbiek folyamán kiderült, ők képe-zik a gerincét ennek a kato-nai csoportosulásnak. Ennek is több oka van. Olyanok, mint Nyugat-Németország földrajzi helyzete, hagyomá-nyosan harcias és szovjetle-nyes politikája, katonai ta-pasztalatokkal bőven felruhá-zott tisztikara, jelentős em-bertartaléka, hadiipari kapa-citása, amelyek nélkül a nyu-gati hatalmak Európa terü-lén egy adott háborúban még kezdeti sikereket sem remé-lhetnek. Ez az oka annak, hogy különösen az USA ve-zető körei igyekeztek minél előbb feltámasztani az új né-met államot. E célt szolgálta a nagymérvű tőkebeáramlás, így vált egy háborúban vesz-tecs ország a „gazdasági csoda” országává. A gazdasági felemelkedés mellett egymást érték a revansista célszerű „bajtársi” találkozók és álla-mi intézkedések, mint például 1958. július 12-én hozott tör-vény, amellyel hatálytalanít-ják a náci párt betiltásáról szóló törvényt.

1952-ben megkezdte műkö-dését a nyugatnémet hadi-ipar első objektuma, majd a következő évben alig hat hó-nap múlva már 378 (!) nyu-gatnémet üzem gyártott fey-verekeket és egyéb hadiany-a-got. Ez már nyílt felrűgása volt az 1945. augusztus 2-i potsdami egyezménynek.

Ho'nap írják alá a csereüdültetési szerződést

Megállapodás egy csehszlovák szénbánya és a Mecseki Szénbányászati Tröszt között

A Mecseki Szénbányászati Trösztnek már kiterjedt kap-csolata van a demokratikus országok széntrösztjeivel. Ezek a kapcsolatok a műszaki és technikai kérdésekben túl igen jelentős mértékben vonatko-znak egymás országának, nép-nek, természeti szépségének megismerésére. Evente igen sok német és jugoszláv ven-dég keresi fel a trösztöt, s igen sok trösztli dolgozó túli szabadságát ugyanezen orszá-gokban. Ezek a kapcsolatok most egy másik országgal bő-vültek. November 22-én ugyan-is a tröszt szakszervezeti bi-zottságának titkára, Markwart Károly, és a munkügyi osz-tály vezetője, Bernhardt Gyula Csehszlovákiában járt. Az úttal kapcsolatban Markwart Károly elvtárs adott interjút lapunk munkatársának.

— Mi volt a látogatás célja és milyen előzmények alapján jött létre?

— Nemrégiben csehszlovák bányászati vezetők jár-lak nálunk, s olyan javaslatot tettek, hogy jó volna csereüdültési i-ethetőséget teremteni. Elvileg mi egyetértettünk ezzel, azon-ban a trösztigazgatásnak az volt az álláspontja, hogy mi-előtt végleges választ adnánk, célszerű lenne megnézni, hogy cseh barátaink milyen felté-teleket tudnak biztosítani a mi bányászaink számára. Egyébként a cseh elvtársak megtekintették a bétalepi és a harkányi üdülőnket, és mindkettő nagyon megnyerte a tetszésüket. Mi tehát hely-színi szemle céljából utaztunk Csehszlovákiába.

— Melyik bányavidékkel venné fel a tröszt a kap-cso-latot?

— A Most-ban lévő barna-szénbányával. Ennek a szén-trösztnek két üdülője van. Az egyik Belvederben, Decsin'ól kilenc kilométerre, az Elba fe-lt mintegy kettőszáz méter-

re. Ez egy első osztályú ma-gaslati üdülő, rendkívül szép környezetben, ragyogó kilátás-sal. Befogadóképessége ötv-n-két fő. A környék tele van üdülőházzakkal, ezt a vidéket igen kedvelik a külföldiek. Az ellátás minden igényt ki-elégít: napi ötszöri étkezést biztosítanak. A másik üdülő negyven kilométernyire van Karlovy-Varytól. Mi ezt osz-tályon felülnek értékeltük. A telepnek saját medencéi va-nak, s ezen kívül szabad strand is van a közelben.

— Milyen módon történe az üdültetés?

— Belvederbe július 29-én indultna az első turnus, Ma-rianska Laznába pedig június 18-án. Evente két-két turnus tervezünk, hozzávetőlegesen harminc-negyven fővel. It meg kell jegyezmem, hogy mindkét üdülő családös jelle-gű, tehát a férj, a feleség és a gyerek mehet.

— És az üdültés költségei hogyan alakulnak?

— Erre vonatkozóan még nem tudok végleges választ adni, egy azonban biztos: a költségek csak kis részben ter-helik a beutaltat, a nagyobb részt a tröszt vállalja magá-ra. Általában az a gyakorlat, hogy a beutalt téríti meg a zse-bpénzt, az útlevelet és azt az összeget, amit a SZOT-beutal-tak részére a normák előír-nak. Mindez együttvéve hoz-závetőlegesen — saját dolgo-zót tekintve — nyolcszáz-ke-lencszáz forint.

— Aláírták már a csere-üdültési szerződést?

— Erre holnap kerül sor, amikor trösztünknel fogadj-uk csehszlovák barátainkat. Re-méljük, hogy ezzel az akcióval még jobban elmélyítettük a cseh és a magyar nép közötti ba-rátságot — fejezte be nyilat-kozatát Markwart Károly elv-társ.

Ca. Z.

Sugárhajtású gonosztevők

1955. november 12-én fel-tették a nyugatnémet hadse-g első száz tisztjét és jelen-leg már mintegy 450 ezer fő-ül álló korszerűen felszerelt dserege van az NSZK-nak. A hadsereg 12 hadosztály-ól áll, és el van látva atom-bbanófejek kilövésére alkal-ma harcászati és harcászati-ldmüveleti rakétákkal, omlóvédek kilövésére al-lalmas nehéz lövegekkel.

A nyugatnémet hadsereg ndelkezésére áll jelenleg mintegy 1300 db korszerű aur-hajtású repülőgép, 3000 db arckocsi, 40 légvédelmi ra-ksosztály és közel 200 darab ilonböző típusú hadihajó. ztük számos tengeralattjáró.

Nem lehet csodálkozni azon, gy 1965-ben ilyen előzmé-ek után a nyugatnémet tá-ernokok atomfegyvereket, il-tve a NATC legfelsőbb ve-lésében minél több parancs-ki posztot követelnek. Hogy ennyire „jogos” a kérésük, zhoz össze kell vetni a Nyu-it-Európában állomásozó ATÖ-erők és a nyugat-német katonai erők arányát.

27 NATO-hadosztály közül nyugatnémet az itt-levő 00 repülőgép közül 1300 tar-zik a nyugatnémet légierő-z. Ennek tudatában mond-1963-ban Strauss volt had-miniszter. „...Jelenleg

olyan erős a hadseregünk, hogy képesek az NDK terü-léten állomásozó szovjet- és keletnémet csapatokkal szem-beszállni.”

Lázás igyekezettel dolgoz-na a német atomfegyver megteremtésén. Jelenleg az atomkutató intézeteik képesek annyi plutóniumot előáll-tani, amelyből évente 5 darab 20 KT-ás atombomba gyárt-ható. Az amerikai, brit mo-nopolizációk 1945 után elhin-tett vetése beért.

Ha megfigyeljük a revans-ista szellem terjedését, köny-nyen lemérhetjük, hogy mit várhatunk, mire képesek ezek a reális élettől elszakadt bosz-zúvágytól fűtött vezetők. A volt náciokból, ss-ekből és azok gyermekeiből létrejött, revans szellemű katonai szövetségek száma 1965-ben elérte az 1500-at. Különösen jelentős szerepet szánnak a revansiz-mus ápolásában azoknak a szerveknek, szervezeteknek, melynek tagjai az ún. „átte-lepültekből” állnak. Ezeknek a taglétszáma mintegy 300 000 fő.

Az erős revansvágy, a nagy katonai potenciál azonban mégis megfontolásra készteti az NSZK és a NATO vezető köreit. Nézzük, hogyan érté-kelik ők Európának ebben a térségében meglévő erőviszo-

Közeleg a Karácsony!

Akar örömet szerezni?

Ajándékozzon szeretteinek

SZERENCSE-SORSJEGYET

Erdekességek, fürcsaságok

NEM KELL TÜBBE
„VÁLÁS OLASZ MÓDRÁ”

Az olaszok nagy része sikarszáll amellett, hogy szünjenek meg a „válasok olasz módra” és a parlament hozzon a modern életnek megfelelő enyhébb törvényt a választásokról.

Nemrégiben a római Piazza del Popolo mintegy 5 ezer ember vonult fel táblákkal, hogy tüntessen a modern válogatás törvény meghozatala mellett. Szavalókórusok és transzparencsok ilyenféle jelzőket hangoztattak, mint: „Nemet mondunk a papoknak”, „Alszent gyűlölet”, „Szabadítsátok akarunk”. A menet élén húsz fiatal fiú és lány haladt, vasláncsal összefűzve.

MIBE KERÜL A TANULÁS AZ AMERIKAI FOISKOLÁKON?

Az Egyesült Államok felsőoktatási tanintézményeiben a tanulás költségei évről-évre emelkednek. Nemrég az amerikai egyetemek és főiskolák szövetsége 303 felsőoktatási intézményben, ahol az ország diákjainak csaknem a fele tanul, kutatásokat végzett, hogy megállapítsa, mennyibe kerül a tanulás. Kiderült, hogy az amerikai diákok és szüleik az idén hét százalékkal fizetnek többet tanulmányokért, mint tavaly.

A tandíj, plusz a diákotthonban való elhelyezés máris a főiskolákon 2400 dollár, az egyetemeken 3000 dollárba kerül.

KÜLÖNÖS VÉGRENDELLET

As Arizona állambeli James Keed, aki 1931-ben hunyt el, végrendeletében 200 000 dollárt hagyott arra a személyre, vagy szervezetre, aki, illetőleg amely „tudományosan bebizonyítja, hogy a testben lélek él és az a halál pillanatában elválik a testtől”.

Robert Meyers bíró úgy rendelkezett, hogy azoknak a személyeknek és szervezeteknek az igényeit, akik az örökségre pályáznak, 1967. március 6-tól kezdve a beérkezés sorrendjében fogják felülvizsgálni. Nyolc tudományos szervezet máris benyújtotta igényét.

RENDŐRÖK — CSAVARHÚZÓVAL

Az athéni rendőrök ezentúl csavarhúzóval is hordanak maguknál. Ennek segítségével leserelik a rendszám tábláját mindazoknak a gépkocsiknak, amelyek tilos helyen, vagy szabálytalanul parkolnak. A szerencsétlen autótulajdonosnak nincs más választása, mint azonnal a rendőrségre menni, ha még használni akarja a kocsját.

HATKEREKŰ CSALÁDI AUTÓ

A szovjet családok kényelmese és teljes biztonságban közlekedhetnek majd Vlagyimir Arjamov mérnök nemrég konstruált újszerű gépkocsijában. Az érdekes modell hat darab kis átmérőjű keréken gördül: négy kerék van elől és kettő hátul. Ennek következtében a gépkocsi nehéz terepen is teljes biztonsággal halad.

ROBOT-BANK

San-Franciscóban, a bankárok országos szövetségének konferenciáján bemutatták a „robotbankot”. Ez a berendezés néhány másodperc alatt ki tudja keréni az ügyfél arcképét, aláírásmintáját, valamint mikroszalagra rögzített személyi adatait.

A szakemberek szerint a jövőben minden fontosabb bankműveletet ilyen robotgépek fognak végezni.

ÓRIÁSKRISTÁLY

A Szverdlovszkban lévő uráli geológiai múzeum újabb ritka kiállítási tárgyval gazdagodott: egy 784 kilogramm súlyú, hatalmas hegyi kristállyal. A tudósok véleménye szerint hon a vidéken, ahol azt a kristályt találták, még ennél is nagyobb hegyi kristályok fognak bukkanni. A hegyi kristály egyébként a rádióvártás, a vegyipar és az optika értékes nyersanyaga.

A MUNKÁSMOZGALOM HARCOSAI

Szabó József a népszerű munkásvezető

III.

Szabó politikai működése küzdelem volt ugyanazokért az eszmékért, amelyekért a pécsi munkásmozgalom küzdött. A Pécsen 1897. október 8-án lezajlott hatalmas tömeggyűlés nyilvánossá és egyetemessé akarta tenni a szocializmus eszméit, hogy cselekedni lehessen értük. Szabó nem kevesebbet akart, mint a kapitalizmus viszonyai között megkezdni a munkásosztály átnevelését, hogy konkrét cselekedeteikkel jelezzék, hogyan kell élni gondolkodni a szocialista társadalomban. Ezért nyilvános támadást intéztek a vallási dogmák és szokások ellen. 1897. október 21-én pap nélkül temettek a szocialdemokraták. Ez volt az első szocialista temetés, írta a reakciós Pécsi Figyelő. Oszterreicher Pál közműves munkást 200 proletár kísérte utolsó útjára. A koporsó mellett piros ruhában és kalapban meneteltek a munkáslányok. Két leány óriási koszorút vitt, amely piros szalaggal volt körülvéve. A temetőben a pécsi szocialdemokrata vezetők mondottak búcsúbeszédet.

A pécsi szocialdemokraták általános támadást intéztek az osztrák—magyar társadalom igazságtalanságai ellen. A munkásosztály most már nemcsak gazdasági körülményei változását óhajtotta, hanem követeléseit elsősorban politikai jellegűek voltak. Mindez megdöbbentette a pécsi világot. A főispán a pécsi munkásmozgalom megfékezésére és felszámolására kiadott egy utasítást, hogy a pécsi „... munkásosztály tömegének felkelést szenvedélyei által veszélyeztetett közrend érdekében esetről esetre alkalmazott erőszak nem tekinthető egyedül alkalmas eszköznek arra, hogy az alacsony társadalmi osztályok szobán forgó mozgalmában rejlő veszély elháríttassék, hanem sokkal nagyobb eredmény remélhető... a munkásokat... higgadt tanácsokkal ellátva, az igazolt népszereket hatása alól kivonni...” Ezt a feladatot a papok, tanítók, orvosok és az állami tisztviselők hajtásák végre, így gondolta báró Fehérvári főispán megoldani... a társadalmi osztályok közötti ellentét elsimítását.

A főispán utasításai alapján a burzsoázia székértől általános támadást intéztek a pécsi munkásmozgalom, a Pécsi Szocialdemokrata Párt-szervezet vezetői ellen. Ebben jeleskedett a pécsi rendőrkapitány, aki 1897. decemberében javasolta a főispánnak, hogy szüntessék be a pécsi építőmunkások szakszerveletét. Ezt azzal indokolta, hogy ebben a munkásosztályban van a szocialdemokrata párt-szervezet vezetői garnitúrája és ha az együletet megszüntetik, egyben csapást mérnek a

szocialdemokrata mozgalomra is. A belügyminiszter 1898. április 8-án felfüggesztette az építőmunkások együletét. Az egyület helyiségét bezárták, a 200 kötetes könyvtárat nem használhatták a szocialdemokraták.

Ezzel az akcióval indították erőszakos támadást a szocialdemokratákkal szemben, hogy ezután még nagyobb csapást mérjenek a mozgalomra. 1898. februárjában a pécsi reakciós újságírók cáfolják a városban levő mende-mondát, hogy a pécsi főispán utasítására volt kénytelen a Gyár utca 7. számú ház tulajdonosa felmondani, a Pécsi Szocialdemokrata Párt-szervezethez tartozó szakszerveletnek, hogy azok azonnal hagyják el a helyiségeket. Természetes, a szakszerveletet nem tudták elűldözni, mert azoknak tíz éves szerződése volt a tulajdonossal.

Mindez nem elégitette ki az uralkodó osztályt. A pécsi szocialdemokrata vezetők közül egyeseket letartóztattak, majd fogházbüntetésre és pénzbüntetésre ítélték őket. De letartóztatták a párt-szervezet propagandistáit is. 1898. márciusában a házaknál tartott felolvasó estéket is felszámolják. A téglamunkások ezután illegálisan továbbra is tartanak felolvasó estéket sokszor 50—80 hallgatóval, de ezt a pécsi rendőrkapitány megdudja és várólistán rajta csapnak a szocialdemokraták által szervezett politikai estén, a propagandistát pedig letartóztatják.

Az uralkodó osztály emberei az erőszak mellett alkalmazták a másik módszert a munkásosztály soraiba való beépülést és a munkások soraiban megbontását, a vezetők lejáratását.

A papok akcióba lépnek, apellálnak a munkások választás lelkivilágára és így sikerül nekik a szocialdemokrata mozgalomba behatolni, kitérő szakmunkásokat a keresztényszocialisták táborába csalogatni különféle ígéretekkel. Sikerül a szocialdemokrata mozgalom egyik fiatal munkását Schmirer Károlyt megnyerniök, aki a „Munkás” szerkesztőségéről lemondva, a Pécsi Szocialdemokrata Párt-szervezetből kilépve, a keresztény szocialista tanokat hirdető, a szocialdemokrata munkások egy részét a papok oldalára vonja.

A pécsi szocialdemokraták a terror és a munkások soraiban levő ellenséges elemekkel szemben azonnal felveszik a harcot. 1898. áprilisában megtartott négyülesen a párt-szervezet vezetői nyíltan ki mondják, hogy az uralkodó osztály erőszakos fellépésére a munkások tudják mi a tennivalóik. Amikor előadásában ezeket a szavakat hangsúlyozta, a rendőrtisztviselő nem engedte tovább beszélni. A 800—900 főtől hallgatóság előtt ezután május elsejéről

a munkásság nemzetközi nagy ünnepéről beszélt. „Május elsejét a munkások nem azért ünneplik, hogy egy dolgozó napot sör és bor mellett elcsépeljenek, hanem e napon mindenkinek magába kell szállni, elmélkedni, a hivatalnokokat e nap jelentőségéről fölvilágosítani...” — mondta Szabó.

A négyülés határozata alapján a párt-szervezet kiadott egy felhívást „Baranya megye összes földműves, ipari, gyári és szellemi munkásaihoz!” A felhívást 3000 példányban kinyomtatták és eljuttatták a munkásokhoz és parasztokhoz. A felhívás sikra szállt a munkások és a parasztszok politikai jogai mellett, követelte a pécsi munkások üldözöttségének megszüntetését. A kormány vonja vissza a munkások és parasztszokkal szemben hozott rendeleteket, amelyek a népet gazdaságilag gúzsba kötik. Végül az értelmiségiek a szocializmus zászlaja alá hívják.

A munkások és parasztszok nagy izgalommal készültek május elseje megünneplésére. A rendőrség, mint már olyan sokszor, most sem engedélyezte május elseje ünnepelését. A munkások mégis ünnepeltek. Május elsején kora reggel a város különböző pontjain kisebb csoportokban megjelentek a munkások, mellükön piros kokárda díszlett ezzel a felirattal: „1898. május elseje. Általános választási jog!” A munkások délelőtt 10 óráig a város utcáján sétáltak, majd

a Gyár utca 7. szám alatti párhelyiségben és az udvaron mintegy 800 munkás és parasztszok gyülekezett. De négyülést nem tarthattak, mert a pécsi rendőrfőkapitány utasította Szabót, hogy küldje haza a munkásokat. A munkások engedtek az erőszaknak, de valaki javaslatára felmentek a Tettyére, és a délelőtti folyamán ott ünnepeltek. Délután sűrű sorokban kimentek az Úszógi erdőbe. A munkások többsége elment Szentkúrt pusztára, ahol 2—3000 munkás és parasztszok négyülést tartott május elseje megünnepléséről.

Szabó tudatos forradalmár, világosan látja a teendőket. A „Munkás” című lap megjelenése után két fronton harcol az erőszak ellen, és a munkásosztály felvilágosításáért. Ennek a harcnak a célja, hogy megteremtse az Osztrák—Magyar Monarchia elleni közhangulatot, a függetlenségi törekvések nagyhatású propagandáját.

Szabónál első ízben tapasztaljuk a haza, a haladás, a szocializmus gondolatpárját. A népi élet és sors, mint a munkásosztályt és a parasztszokot formáló élmény társul a függetlenség, a nemzeti múlt dicsőséges gondolatában.

1898. október 31-én elhangzott négyülési felszólalásában mondotta: „... a közös vámtérület a külföldi iparcikkek és a mezőgazdasági termékek beözönlését maga után vonja, s ez a körülmény elnyomja a magyar kisgazdát

és kisiparost, elnyomja az egész munkásosztályt. A közpénzügyi kormányzati rendszert csak a nagybirtokosok és a nagyiparosok óhajtják, akik a népi számlájára spekulálnak. Nagy gabonatermesztés idején jó olcsón összeszedik a gabonát és kiviszik külföldre. A kisgazdák olcsón adják el termékeiket, s amikor az mind már külföldön van, idebenn felcsöklik a gabona ára, s beáll a drágaság. Az önálló vámtérület szükséges az ország érdekében, úgy a kisgazdákra, mint a kisiparosokra nézve. A rossz gazdasági viszonyok a tönk szélére juttatják Magyarország népét, s ezt a közös vámtérület az Auszriával való közösség okozza. A hadsereg közönségét csak Auszria használja ki, a közös hadsereggel szemben a honvédség úgy van, mint a tőkevel, a munkássággal. A közös hadsereg tisztjeit, azokból sem a magyarokat hanem a németeket áthelyezik a honvédséghez, hogy aztán a honvédség kiadással terhére nyugdíjazzák őket. S ha mindezek ellen a kormány nem tiltakozik, tiltakozik a nép. Különösen most, amikor a 67-es törvény alapján meg lehet szüntetni az Auszriával való közösséget és biztosíthatjuk a gazdasági és politikai függetlenségünket. A kisgazdák, alkitsanak fogyasztási szövetséget, a kisiparosok és az egész munkásnép pedig művelődjék, hogy a beözönlő idegenekkel a versenyt felvehesse.

Dr. Gangl Ferenc
(Folytatjuk.)

Különös mérkőzés

Lázban égett az egész üzem. A dolgozók egyik fele már napokkal előbb az Internacionale—Vasas mérkőzés eredményéért, a másik, egy kisebb része, az ugyanarra az időre hirdett Tudományos Ismeretterjesztő Társulat előadására, a Holdra való leszállás lehetőségéről című előadás sikeréért drukkolt. Nem rendezési hiba volt, hogy egy időre esett ez a két program, hanem — mint tudjuk — a mérkőzés kezdetét hozták előbbre, jóformán az utolsó pillanatokban.

Már-már úgy volt, hogy le kell mondani az előadást, mert az emberek lelkesek, pláne ha labdarúgásról van szó, és a lelkesedés könnyen fajul elragadtatásá, (pláne, ha ugyancsak labdarúgásról van szó). Így reggel még egymást lécitálták túl a Vasas és a magyar színek drukkerei, hogy ők így, meg úgy, s vették ki a még fellelhető esetleges csúsztatásait, vagy egyéb kombinációkkal tették szabadabb magukat a meccs-közvetítés idejére, és fennen hangoztatták, hogy márpedig holmi tudományos előadásra egyetlen lélek nem sok, de annyi sem megy el, amikor most a Vasas mögött van minden épkezláb ember helye. Először is: nem jön meg az előadó, mégha százszor egyetemi tanár, akkor sem, mert annak is szüv dobog a keblében, másodsor nem jön meg a mozigépész (az zihér), nem jön el a csillagász szakkör vezetője sem (majd, ha elment a jódolga), végül nem lesz ott a vezetőség közül sem abszolúte senki (Lásd az előbbi indokokat.) Hogy félig-meddig politikai téma a Hold és a csillagok ügye?, na meg az egész kulturális dolog? — „Legyen nyugodt még a párttitkár is a rádió mellett les!” Az előadásra azért mégis felkészültünk. Jöjjen, aminek jönni kell! Ha ketten leszünk, akkor is megtartjuk.

Eltársak! Én nem vagyok ellensége a Vasasnak, sem a sportnak, (de még a futballnak sem) sőt; csekély négy évtizeddel a hátam mögött még rugdalni sem röstellem a „kerék bört”, és nagyon, de nagyon tudok örülni, ha győz a magyar csapat, bármely sportágban, és vigasztalhatatlan vagyok, ha a „kispézn, kisfoci” jelszó uralkodik el a csapatokon, de most, őszintén magvallom, annak örültem jobban, hogy az üzemünk (csak jól lekeresitve mondom) mintegy félezer futball-megszállottja közül harmincötöt mégis a csillagok világa, az úrréplés és a Holdra való leszállás lehetőségei érdekelték jobban. Sőt. Az egy órára tervezett előadás két óráig tartott, mert eljött az előadó is, eljött a csillagász szakkör vezetője is, a mozigépész pontos volt, az üzemvezető maga is a tudományos politikai témát választotta. És az előadás kitűnő volt. Léhmann Antal, a pécsi Tanárképző Főiskola földrajzi tanszékének tanára tartotta igényes elmélyültséggel, akinek egyébként sokan ismernek Komlón, mert bányász volt ő is. Az érdeklődés őszintesége több komoly kérdésben és hozzászólásban nyilvánult meg, melyekre az előadó és a már említett komló csillagász szakkör vezetője, Varga Lajos elvtárs, adták meg az érdekes

és a mai — mondjam úgy — modern műveltséget kielégítő válaszokat.

A Vasas ugyan nem győzött — de meggyőződéses, hogy nem eme 30—40 „venitens” nélkülözhetetése miatt.

Jó pár nap telt el a meccs és az előadás óta, de még senki sem okvetetlenkedett azzal a kéréssel a vezetőségnek, hogy ismételjék meg az Inter—Vasas nevezetes meccset. Igaz, hogy ennek oka lehet az a köztudott tény, hogy úgy is megismétlik, de azzal a kérdéssel többen fordultak hozzánk, hogy mikor lesz a legközelebbi ilyen előadás. Még egy érdekesség: Egy-egy nagy mérkőzés után meg napokig, és az unalomig tárgyalgatják a részleteket, főleg a munkahelyeken, a kis és nagy szurkolók, nem is mindig a spontán érdeklődéstől indítva, hanem mivel azzal is telik az idő és szurkolónak lenni mégis csak könnyebb állás, mint bármily munka. Hanem ezúttal nem sokáig gyűrűztek a hullámok, aminek okát keresni már nem az a feladatunk. De a tudományos előadásról még ma is beszélnek és egyesek igen színdják, hogy elmulasztották. Persze ez a sport abszolútizmusából semmit le nem von. A dolgozók csak beszélgetnek a Hold és a csillagok már nem is teljesen ismeretlen világról. Beszélgetnek, vitatkoznak: hány éven belül szállhat le az első ember a Holdra, vajon ki lesz az, milyen színekben — mások még közderülttséget keltve biztos forrásból tudják, hogy a jó isten azt már nem fogja megengedni, hogy ember a lábát a Holdra tegye. Hogy miért nem? — Azért nem, mert nem!

Furcsa dolog ez is: a jó isten annyi mindent megengedett már az emberiségnek, a rabzolgakereskedelemtől a tömegmészárlásokig, és még mennyi más istentelen cselekedetet, hát miért akadályozná meg éppen azt, ami egyébként teljesen kedvére való is lehet? Hisz a Holdon még nem teremtetett emberi életet! Milyen jó lesz, ha ettől a feladattól gondtól egyszerűen megszabadulunk. Ezen kívül mindjárt kész emberi kap. sőt felhőttelek a javából, túl az összes vallási tévelygéseken és a genetikus, valamint társadalmi gyermekbetegségeken.

Őszintén szólok nem kis probléma lehetett egyszer is megteremteni az életet. Ma már tudjuk, hogy ez nem is ment olyan nagyonyorsan sem, ehhez sok millió éves lassú türelmes „munkára” volt szükség. De hogyan is történt az élet keletkezése?

Pardon. Egy kissé messzire alkalandoztunk a zöld gyep világtól, de nem rossz helyre lyukadtunk ki, mert az Anyagellátó Üzem legközelebbi TIT rendezvényén, azaz december 31-én éppen erről lesz szó. Az élet keletkezéséről. Az előadást szintén kisfilmek egészítik ki; nem kisebb, mint az immár világhíres magyar „Nyitány”, amely a tele vizűtőben már többször is láthatunk, ami ezúttal természetesen színes változatban fog nekünk élvezni az előadás vendégeit.

Cl. F.

Tanácsstagok fogadóórái

December 6-án délután 3 órakor: Moór Ferenc, Fekete Gyémánt tér 8, Kőrösi Lajos, Pécsbányatelepi vb. kirendeltség, Jelenszky János, Pécsbányatelepi vb. kirendeltség, Domsics János, Nárcisz u. 3., Márcz Róbert Vasas I. Bányatelepi kultúrotthon. Délután 6 órakor: Simon Imre, Budai II. MSZMP helyiség, Horváth József, Deák Ferenc u. 8, Jelenszky Nándor, Erzsébettelepi kultúrház, Kengyel Jánosné, Vasas II. falui kultúrotthon, Kiskovács János, Vasas I., Csap u. 4. Koltavári Józsefné, Zoalnay Vilmos u. 4—8., Temesi Károly, Vasas II. ált. isk.

December 7-én délután fél 4 órakor: Gyuris Károly Fürst Sándor u. 7b. Délután 5 órakor: Szabó László, Zoalnay Vilmos u. 43. Délután 6 órakor: Markovits Károly, Mesze-

ai MSZMP-helyiség, Krasznai Antal, Bártfa utcai ált. isk. Vittrindics Lajos, Bártfa utcai ált. isk. Antal Ferenc, Puskin Műv. Ház, Arató László, Mezesi ált. isk. Eckenfeld Jánosné, Arasz u. 8., Véceli Kálmán, Dugonics utcai óvoda.

December 8-án délután 4 órakor: Jozsef Ágoston, Vasas I., Puskin Kultúrház. Délután 5 órakor: Vadon Mihályné, Rigóder dűlő 25. Este 7 órakor: Szabó József, Vasas II., Józserenczák kultúrotthonban.

December 9-én délután 6 órakor: Perneckner Imre, Szabolcsfalui MSZMP-helyiség. Este fél 7 órakor: Krisztics István, Gyimesi Ádámné, Hartai Gyula, Lovas Lászlóné, Budai II. MSZMP-helyiség.

December 10-én délután 6 órakor: Márcz Róbertné, Apaffy u. 57.

Felmérés a pécsi bányüzemeknél

az önszegélyző csoporttagok száma meghaladja az ötezret

Ma már az üzemek és hivatalok mindennapi életéhez tartoznak a biztosítási és önszegélyző csoportok. Működésük összefügg őket a dolgozó emberek sorsával, annak alakulásával.

Születés, halál, baleset, házasság, utazás, kultúra, szórakozás mind-mind összefügg a biztosítási és önszegélyző csoporttal. Közismert, hogy a biztosítási szolgáltatásokon kívül, a helyi csoportok a szociális alaplóból folyósítják a segélyeket, fedezik az utazás, a kulturális rendezvényeken való részvétel költségeit. Országos méretű ez a tevékenység,

az önszegélyző csoportoknak jelenleg 1,2 millió tagja van, közülük 200 ezren ebben az évben léptek be.

Tavaly 90 millió forint összegű kártérítést fizettek ki a csoportok tagjai részére. Ebből az összegből 55 millió forintot balesetért kaptak a biztosítottak, illetve halálesetek után fizettek ki a hozzátartozóknak. Az intézőbizottságok 35 millió forinttal rendelkeztek, ebből a szociális alaplóból gazdálkodtak.

Az országos, általános kép mellett, igen érdekes, hogyan működik és gazdálkodik egy-egy csoport a saját területén.

Az utóbbi években különösen az üzemek önszegélyző csoportjai fejlődtek rohamosan, bizonyítva, hogy hatáson látták el speciális feladataikat.

Érdekes megnézni, hogy a szentgyörgyi pécsi bányánál miként alakult a biztosítási és önszegélyző csoport munkája. A pécsi bányánál jelenleg mintegy 8 ezer ember dolgozik és hároméves működése eredményeként, az önszegélyző csoport létszáma 5103-ra emelkedett.

A dolgozóknak tehát közel 64 százalékuk már tagja a csoportnak.

és lényegében ez a biztosítási rendszer érvényesül a bányánál.

Az egyéb, nem az önszegélyző csoportba tartozó biztosítottak száma 906 fő. Ez is azt bizonyítja, hogy a dolgozók ma már általában ezt a biztosítási formát tartják alkalmasnak anyagi biztonságuk védelmére, ez a korszerű biztosítás elégtételt igényel. Ezt a nézetet támasztja alá a gyakorlat, és emellett szól a kárstatisztika, a kifizetett kártérítések és segélyek összege.

Ebben az évben, november elsejéig 528 esetben 497 850 forint kártérítést fizettek ki, esetenként átlagban csaknem 1000 forintot.

Ez a szám önmagáért beszél. De még szemléletesebben meggyőző a biztosítás haszna és jelentősége, ha figyelembe vesszük, hogy milyen széleskörűen nyújt anyagi védelmet és támogatást, milyen átfogó a támogatás a legkülönbébb balesetek esetében.

Hogy mennyire kedvező a biztosítás, azt a nagyobb káresetek igen jól megvilágítják. Így például öt haláleset, és egy rokkantság esetében az Állami Biztosító 122 ezer forintot fizetett ki. A pécsi bányánál az önszegélyző csoport intéző bizottsága aktív tevékenységet fejt ki. Ebben az évben például születési, házassági, betegségi és temetkezési segélyként 536 esetben 116 400 forintot fizetett ki.

A szegedi, a Balaton környéki és Dunakanyar-beli társasulazás — melynek költsége 29 ezer forintot tett ki — 120 fő vett részt.

A hazai utazásokon kívül több külföldi utazás is szervezett az intéző bizottság. Így például a jugoszláviai Porec és Moszkvába 58 fő utazott. A költségek meghaladták a 45 ezer forintot.

Az Állami Biztosító komlói fiókjára ez idő szerint 17 044 biztosítási kötvényt tart nyilván. Ebből személyi biztosítás 13 084. Az idén a személyi és vagyonkárra összesen 1,7 millió forintot fizettek ki.

A komlói bányászokban is népszerűségnek örvend az önszegélyző csoportrendszer. A kifizetések mellett igen jelentős az az összeg, amelyet segélyre, vagy más célra fizettek. December 8-án, mintegy 100 fő részvételével terveznek társasulazást a Vasas—Inter mérkőzésre.

Az AB komlói fiókjának vezetője, Merkle József, egy panaszos kérdésre elmondta, hogy

az üvegkárók javítását december első felében kezdik, tehát rövidesen pótolják az utóbbi hónapok mulasztásait.

Arról is tájékoztatott bennünket, hogy a Zagyvapálfalvi Üveggyár a negyedik negyedévi szállítmányát csak december elején küldi meg (5-én várható) a pótlásokat 10—12 nap alatt elvégzik.

Szocialista brigádjaink a kongresszusi munkaverseny tükrében

Erősödött Szabolcsbányán is a szocialista brigádmozgalom

Kerekasztal beszélgetés az üzem vezetőivel

Szokola Ferenc főmérnök:

„Nincs olyan vezető, aki ne ismerné a szocialista brigádmozgalom hatékonyságát. Ma már túl vagyunk azon a lépésen, hogy a szocialista brigádokat megfelelő helyre tegyük az értékelésben. Elmondható; először élt a szocialista brigádmozgalom és csak azután kezdtük adminisztrálni. Ma már a brigádnaplók is hűen tükrözik az elért színvonal-emelkedést. Amíg 1959-ben csak a Bokor meg a Szalve brigád nevére emlegettük, ma már 46 brigád versenyez 1271 fővel. Ez összdolgozóinknak mintegy 50 százaléka...”

Győző Jenő,

a pártbizottság titkára:

„A IX. kongresszus nyilvánosságra hozta a forrásban van a mozgalom. Olyan plusz vállalkások születtek, amelyek talán nem mérhetők tonnában, nincsenek olvashatóan lefektetve, de amelyek minőségileg megváltoztatták a szocialista brigádok hozzáállását a feladatokhoz. Elég, ha egyet említek, a Mészáros csapatot, amelynek tagjai schiit után, társadalmi munkában, munkahelyi takarítást végeztek, mintegy négy-öt napon át, pedig ez sehol sincsen jegyezve. De ha eredményt akarunk említeni, akkor a megtett 16 ezer társadalmi munkaóra elég bizonyíték erre a változásra...”

Varga János,

a szakszervezeti bizottság titkára:

„En úgy érzem, leszögezhetjük, hogy a szakszervezeti politikai iskolák hatása is érez-

hető a brigádmozgalmon. Hiszen az a tudatos elméleti nevelő munka, amelyet itt végeztünk, továbbképzésük érdekében, nem volt haszontalan.

Ma a szakszervezeti bizalmiak jelentős tevékenységét fejtenek ki a brigádokon belül.

Túljutottak azon, hogy csak a bélyeg beszédével foglalkozzanak. Ma már a csapaton belüli bérkérdések, jutalmazások mind-mind a bizalmiakon keresztül, bent a kollektívában, a szocialista brigádban történik...”

Fábián Béla,

a kétszeres szocialista címet elnyert brigád vezetője:

„Szerintem a kongresszusi munkaverseny minőségi változást eredményezett. Ezt én a brigádvezető tudom a legjobban. Ha nincs a kongresszus, akkor egy helyben topogott volna a brigád. De ha az elmúlt évet alapfoknak veszem a brigádunk életében, akkor ma nyugodtan mondhatom: a mi brigádunk elérte a középszintet...”

A vélemények, amelyeket fent összegeztünk, jól tükrözik azt a hatalmas fejlődést, amelyet Szabolcsbánya szocialista brigádjának életében, éppen a kongresszus nyilvánosságra hoztala óta bekövetkezett. Így év végén,

a kongresszus után afféle számvetésnek szántuk a beszélgést, hiszen a mozgalom nem ért véget a IX. pártkongresszus lezárásával, hanem egész év végéig fokozott tempót diktált valamilyen szocialista brigád számára.

— Csak azt mondhatom, az üzemvezetőség úgy értékeli, hogy a mozgalom jelentős ál-

lomához érkezett el ebben az évben — mondja Szokola elvtárs. — Jobbnál jobb csapatok vannak versenyben mint Kozmann Lajos ifjúsági, Mészáros János, Takács László szocialista brigádjai, — s mind arra törekszik: többet tudjanak produkálni a másikkal szemben. Így év végén még az is gondot okoz, mit csináljunk azokkal a brigádokkal, akiket üzemérdekből bizonyos időre fel kell bontani. Csak azzal az „...tel tudjuk rendezni ezt, hogy a közeljövőben ismét összeáll a brigád. Ebben az összetartozásban látom én a rendkívüli erőt!

Szabolcsbánya vezetői jó módszerekkel segítettek a brigádmozgalom terebélyesedéséhez. Globális terveikről állandóan tudatosítják őket, mindenki tudja, kitől mit várnak. Ezt szolgálják

a munkakadémia előadásai is, ahol elsősorban a brigádokat érintő kérdéseket tűzik napirendre,

itt beszélnek át az üzemi koncentrációk, a gazdasági reform jelentőségét. Kérdeznak a brigádtagok és válaszolnak az illetékesek. Okosan kérdeznék — úgy mondják — és határozott fejlődés tapasztalható nálunk a vitatkozásban is.

— Nálunk már olyan sok a brigád — mondja Szokola elvtárs —, hogy majdnem minden vasárnapra jut egy értekezlet valamelyik körletnél. Bár én szeretem a vasárnapot, mert az kell, a heti kapcsolódáshoz, de mondanom, még egyszer sem tudtam megtenni, hogy ne menjek el ilyen tanácskozára. A Puskinban megrendezett viták olyan hasznosak, hogy mindig tudunk profitálni belőle, de alkalom van egymás megismerésére is. En abban látom a soron következő problémát, hogy miután a szocialista brigádjaink jóval felkészültebbek, mint a többi munkás kollektívák, azon kell töprengenünk, mit adjunk azoknak a továbbképzéséhez, akik csak a termelési tanácskozásokon ismerik meg az üzem gondjait?

— Nemcsak a szakszervezeti politikai iskolák, de a különféle pártoktatási formák, mint az időszaki kérdések tanfolyama, amelyből kettő is működik, a különféle gazdaságpolitikai tanfolyamok sokat adnak, de még nem ölelnek fel mindenkit. A brigádtagok szintje, ahová eljutottak, magas. Olyan gazdasági, politikai tájékoztatást tartanak, hogy bármelyik vezetőnek dicseretére válna. Másik mód ahol tájékoztatjuk dolgozóinkat az aktuális politikai eseményekről, a műszak előtti tízperces röpgyűlések. Ez bevált, ezt a jövőben is alkalmazni szeretnénk. Mi gondolkodunk az elért eredmények propagálásáról.

A felolvasóteremben ölnyi betűkkel írjuk ki a legjobban teljesítőket neveit, különféle statisztikai kimutatásokat tudunk mutatni,

amelyek szintén a tájékoztatáshoz tartoznak. Most a három jelszó közül feltétlenül a szocialista módon élni jelszó domborodott ki alapvetően a kongresszus összehívásának nyilvánosságra hoztala óta — tájékoztat Győző elvtárs.

— Az éves vállalások maradéktalan teljesítésére törekedtünk valamennyi brigádunk, és ha külön a kongresszus nyilvánosságra hoztala óta eltelt időt vizsgáljuk, akkor azt mondhatjuk: elsősorban a hiányosságok kiküszöbölésére törekedtünk a vállalások megtételénél. Ma ott tartunk: nincs bumli! A szocialista brigádokban nincs! Harcolnak egymásért! — mc ilja Varga elvtárs.

— Eddig azzal jöttek az üzemvezetőséghez, hogy X. Y-t ne osszuk a brigádba. Most

nem ez a fő, hanem vállaljuk a hanyag ember átnevelését. En ebben látom a másik nagy húzó erőt! — mondja a főmérnök.

— Úgy is mondhatnánk garanciát vállalnak egymásért — toldja meg a szót Varga Jenő.

Fentieket mondták el Szabolcsbánya vezetői az elmúlt héten. Mindaz amit elmondtak pozitív, de amit mond, hogyan látja továbbiakban a brigád életét maga a brigádvezető. Fábián Béla (a 17 tagú, most bronzfokozatért küzdő, előkészítő körlet szocialista brigádvezetőjé) a szó:

— Nálunk fiatal az életkor. Alig 28 az átlagos év. Azelett a Moór brigádban dolgoztam, aztán kettéváltunk. Szeretnék volna bizonyítani, mit tudunk. Ez sikerült az első évemben. Na de hogyan tovább? Akkor tűztük azt ki célul: tanuljunk de ne csak sematikusán, hanem úgy, hogy meg is értsük mindig azt, amit hallunk, vagy olvasunk. Úgy érzem, ez is sikerült.

Amióta a brigádunk el, 1954 óta, nem ismerik nálunk sem a bumlit, pedig van olyan brigádtagunk, aki naponta 6 kilométert gyalogol a munkahelyére.

En a fejlődést abban látom: a munkaintenzitás nem nőhet nagyra, hiszen egy-egy ember nem kettőzheti meg az erejét, de becsülettel teljesítheti feladatát.

Példákat sorol eredményeikről. A vállalt 103 százalékot 108 százalékra teljesítették éves szinten. Az októberi eredményük 110,61 százalék volt. Társadalmi munkát rendszeresen végeztek, hol Békeaknán, hol egyik társunk háztartásánál, mások üzemrendezésbe kapcsolódtak be a brigád. Van, aki a vállalt fejenkénti 10 órát duplájára teljesítette.

— Mit vár a jövőben a brigádmunkától?

— Keresni kell az új utat. Hogyan tovább. En úgy érzem, hogy a befélt harkányi szocialista brigádvezetői továbbképzés jelenthet valamit a mi munkánkhoz. Szükséges ez mielőbb. De ha javasolni lehet, én a rendszeresebb foglalkozást várnám el! Már azt, hogy a munkahelyi üzembiztonságok legalább negyedévenként egyszer tűzzék napirendre brigádjaik munkáját. Ez azért kell, mert az összehívott értekezleten nincs mindenre idő, és minden kis kollektíva igényli gondjainak megvitatását, az eredmények megbeszélését. Nálunk Szabolcsban volt ilyen gyakorlat korábban, de aztán abbamaradt. En úgy érzem,

ezek a kötetlen beszélgetések feltétlenül tovább mélyítenék az üzem vezetőinek és a szocialista brigádoknak a kapcsolatát.

Ami a kongresszust illeti, azt tervezzük, hogy az ott elmondottakat valamennyien megbeszéljük, megvitátjuk, és jövőre már az ott elhangzottak irányelveként szerepelhetnek vállalásainkban...

Még néhány hét és bezárjuk az 1968-os esztendőt. Kívánjuk Szabolcsbánya szocialista brigádjainak, vezetőinek egyaránt, mindazt a hasznos, okos elképzelést, amit elmondtak, hasznosítsák az új esztendőben! Nem vitás, ez csak még jobban lldomborítaná a szocialista brigádmozgalom jelentőségét.

Csöka Magda

Megint egy szabálytalanság — újabb baleset

„Elkerülhető lett volna...”

cím alatt a szeptember 13-i számban megjelent szabálytalan munkavégzésből eredő balesetet szenvedett között olvashattuk Kocarisz Dimitrisz balesetét is, aki a Kosuth-bányában Gépezemében sérült meg, mert munkatársai és a művezetője figyelmeztetés ellenére szabálytalanul ellenőrizte a fazékszivattyú üszőt. Az üsző felrobbant és Dimitriszt súlyos zsemésrüléssel szállították a pécsi Szemklinikára. Az első orvosi vélemény az volt, hogy „nem biztos, hogy látni fog”. Talán egy kicsit a szerencse is, no meg az orvosok mellé álltak és a műtét után rövid idővel már kedvezőbb véleményt adott állapotáról a kezelő orvosa. A klinikáról két hét után hazaengedték, de még hosszú ideig szorult utókezelésre. Igaz ugyan, hogy már dolgozik, 47 napi táppénzes állomány után, de gondoljuk, hogy még nagyon sokáig emlékezni fog erre a sérülésre. Ezt szerettem volna tőle személyesen is megkérdezni.

Telefonon beszéltem meg vele, hogy meglátogatnám. Amikor közöltem vele, hogy én irtam azt a rövid tudósítást a sérüléséről, úgy éreztem, hogy nem nagyon örül nekem. Amikor otthonában felkerestem, beszélgetésünk elején be is vallotta, hogy bizony egy kicsit nehezelt a lapra, amiért annyira élesen — mondja ő — „ki lett hozva”, hogy szabálytalan munkájának következménye volt a baleset. Később aztán megengesztelődött és beismerte, hogy hibát követett el. Bár véleményem szerint az üzem is hibás, mert már korábban is volt robbanás három esetben, még-

is hagyták, hogy továbbra is ezzel a módszerrel ellenőrizték az üszők meghibásodásának helyét.

— En nyolc hónapja dolgoztam azon a munkahelyen, de ez idő alatt mindig így végeztek ezt a munkát, és tudomásom szerint semmiféle technológiai előírás nem is volt ezzel a munkavégzéssel kapcsolatban. Tehát én is úgy tettem, mint ahogy azt munkatársaimtól láttam. Igaz, hogy a művezetőm a sérülésem napján, amikor látta, hogy ezzel a módszerrel végzem a munkám, rám szólt, hogy vigyázzak, mert felrobbanhat. Akkor a negyedik üszőt raktam a tűzbe és az robbant fel.

Arra a kérdésre, hogy most is így folynak-e ezek a munkák elmondja, hogy azóta senki nem meri úgy csinálni, hanem kifurják az üszőket, és a víz kiengedése után melegítik csak oxigénnel.

— En a kovácsműhelynek még azt a részét is elkerültem, nemhogy megégyeser azzal a módszerrel dolgoznék. Sajnos én nem más kárán, hanem saját káromtan tanul-tam meg, hogy sokkal jobban kell vigyázni testi épségünkre, és sokkal komolyabban kell venni a biztonsági előírások betartását.

Közben leveszi szeméről a szemüveget, megtörölgeti és szomorúan mondja — talán már soha nem tehetem le, a bal szemem romlott el jobban, azzal nem látok jól. Aztán még kislúsan megjegyzi, igaz, hibát követett el és ő okozta a sérülését, de azért nagyon rosszul esett, hogy sem az üzem, sem a szakszervezet részéről nem látogatták meg, amíg beteg volt.

Szmé.

Mit olvassunk?

DR. HERCZEG ISTVÁN: A XX. SZÁZAD BÜNPERE

Az ólcos kiadvánnyal és a könyv nagyobb példányszámával törték ki a kiadó ez alkalommal arra, hogy a fasizmus és a II. világháborút már történelmileg, de agaszító politikai tünetek, revanista és neonáci törekvések miatt aktuál-történelmileg feldolgozó műveink sorát bővítsse — tömegigényt elégítve ki ezzel. A náciizmus korát szimbolikusan lezárni hivatott végakord, a nürnbergi per 20. évfordulóján jelentette meg a kiskönyvet a perrel: „Szükség volt ilyen könyvre, és jó volt az ilyen alkalom.”

Kitűnő nemzeti jogász vállalkozott arra, hogy a nürnbergi per hatalmas anyagát kivonatolja. A vállalkozás mész volt: a könyv végén felsorolt irodalomban állapíthatja meg, akinek figyelmét eddig elkerülte, hogy 22 kötetes, iradtalan párbeszéd, vallomás és dokumentum-tömeg a nürnbergi per teljes anyaga. Nem róhatjuk fel tehát hibául, hogy a könyvecske itt-ott hézagos. A szerző műve megírásában egyébként is világosan érzékelhetően, az a jogász gondolat is vezette, hogy ismét és féltreérthetetlenül állást foglaljon egy-részt a felelősség érzésében.

Másrészt nyomatékosan figyelemztessen arra, hogy a nürnbergi per ugyan tekinthető szimbolikus lezáró aktusnak, amit egy történelmi szakasz szimbolikusan lezár, az még semmiképpen sem törli el a történeteket, főleg pedig nem válthatik olyan időponttá, amelytől kezdve valamiféle elévülés időtartama számítható.

Dr. Herczeg könyve ismét meggyőz afelől, hogy az elkövetett embertelenségek nem évülnek el. Jogászilag sem, emberileg talán még kevésbé.

A hasznos könyvnek, amely reinélhetőleg mihamarabb az utolsó példányig elfogy, legfeljebb azt írhatjuk rovására, hogy a szerző kissé kishitű volt a párbeszéd és dokumentumanyagok jogász okfejtése, olvasmányossága tekintetében.

SPORT

A Komlói Bányász a véghajrában biztosította helyét az NB I.-ben

Amikor tavaly ősszel a Komlói Bányász labdarúgó csapata kiesett az NB I-ből, sokan gúnyosan mondták: — Nem lesz drágább a kenyér! Szó, ami szó, ha nem is lett drágább, de a hangulat szempontjából mégsem volt mindegy a csapat távozása a legjobbak közül. Most, hogy visszakerült az első osztályba, érthető öröm vett erőt a játékosokon, a szakvezetőkön és a szurkolókon egyaránt.

A megmenett hajóhoz hasonlít-ható a csapat idei szereplése. Az

NB I. B véghajrában — ha szerencsével is — sikerült kiharcolni az osztályozón való részvételt. A négy csapat versengése, illetve annak eredményei már ismeretesebbek. A komlóiak a Szombathely ellen elszenvedett 3:1-es vereség után egyszerűen hajrázták őket, és megelőzték az Ózd, a Dorog csapatát, biztosították helyüket az élvonalban.

A két-fehér gárda különösen a soradöntő, doroglak elleni viadalon bizonyította be, hogy igenis akar játszani, igenis fel akar ke-

rülni az NB I-be. A gárda olyan határtalan lelkesedéssel vetette magát a küzdelembe, olyan jól játszott, mint ahogy az idén még egy alkalommal sem. Talán a debreceniek elleni 4:0-as találkozó színvonalát lehetne hasonlítani az utolsó osztályozó-mérkőzéshez. A küzdelem akaratlanul is szempontról azonosban felülmúlhatatlan volt a csapat a szerdai nagyösszeállításban. Ha egy játékos elvezette a labdát, akkor kettő csapatot rá, s amikor az utolsó percekben végre sikerült begyűrtetni a labdát ilku kapujába, olyan ünneplés volt, amilyenre szintén nem volt példa a csapat történetében. Aztán, amikor Aranyosi József vezető a 90. perc végét jelezte, nemcsak a játékosok, de a trószit és az územek jóvoltából felutazott mintegy 500 főnyi szurkoló seregült össze a pálya közepén, hogy ünnepelje a feljutást jelentő győzelmet. Ez a hangulat átragadt az otthonlétűekre is, akik a rádió mellett szurkolták végig a küzdelmet. Nem túlzás: ezen a napon és a következő időszakban is jobban ment a munka. Erőli beszélt Takács József aknász, Rajnai Rudolf körletvezető, Pető Frigyes mérnök, vagy Lovai István csapatvezető járja is.

A hangulat természetesen csak időleges. Ezt a sikert meg is kell védeni! A tárgyilagos szurkolók jogosan vetik fel: erősítés nélkül a bennmaradás nem lehetséges. A szakvezetés ennek megfelelően próbál szerencsét. Az MLSZ az NB I. B-ből felkerült csapatok számára négy-négy játékos vil-

lámigazolását engedélyezte. Erre vonatkozóan a feladott sportszervek határidőt nem felejték meg. A szakvezetés azonban december 15-ig a négy labdarúgó kilitét eldönti. Valószínű, hogy egy kapufejő csatár lesz igazolva, hiszen ez a sycngopotnja a két-fehér együttesnek.

A csapat teli programja nagyjából kialakult: december 15-ig tartják az edzéseket, majd a december 20-án január 2-ig szabadságot kapnak a játékosok. Az alapozás Komlón kezdődik, és Tatára februárban akarnak menni két hétre.

A Komlói Bányász labdarúgó által elért sikerrel a trószit sportkör, illetve labdarúgó szakosztály páratlan évet zártak. Három csapat egy osztály feljebb került, míg két együttes megyei bajnokságot szerzett. Mégpedig: NB I-be jutott a Komlói (edző Szócs János) NB I. B-be a Pécsi Bányász (Keresz Sándor), NB II-be a Mázsa-Szászvár (Palatinusz János), Ifjúsági megyei bajnok lett a Komlói Bányász (Krausz Tibor), megyei utótrő bajnokságot ért el a Komlói Bányász (Akna János).

E sikeresorozat kapcsán a szakvezetők és a játékosok mellett elismeréssel kell szólni a trószit vezetőinek erkölcsi és anyagi támogatásáról. Különösen figyelemre méltó az a Komlói esetében, hiszen az összevonás és a tavalyi kiesés után sok rosszindulatú megjegyzés hangzott el...

HOL művelődünk? SZORAKOZZUNK!

Moziműsor

Kossuth (Pécs): December 6-7-ig: Bube szerelmese. Olasz film. 9-11-ig: Hamida. NDK film. 12-13-ig: Ló fele. NDK film. 14-15-ig: Adások kezdete fél 5, fél 7, fél 9. Matiné december 11-én: Vigyázat feltaláló. Délelőtti előadások: 6-án: Szereltem a megfelelő idegennel. Amerikai film. 16 évtől. 7-én: Bube szerelmese. Olasz film. 8-9-ig: Tom Jones. Angol film. 18 évtől. 10-11-ig: Hamida. NDK film. 13-án: Nyugtalan ház. Bolgár film. Kivánság sorozat: 12-én: Lopott boldogság. Magyar film. 16 évtől. 13-ig: A sikker ára. Olasz film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné december 11-én: KJ volt dr. Sörgé?

Zrínyi (Komló): December 6-7-ig: Találkozások. Jugoszláv film. 8, 9, 11-én: 101 kiskutya. Amerikai film. 13-án: Fügefalevél. Magyar film. Előadások kezdete fél 4, fél 6. Május I. (Komló) December 6-7-ig: A tökéletes büntény. Francia film. 16 évtől. 8-11-ig: A légió. Lengyel film. 16 évtől. 12-13-ig: A siker ára. Olasz film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné december 11-én: KJ volt dr. Sörgé?

Gesztenyész (Komló): December 11-én: Es akkor a parasz. Magyar film. Előadás kezdete fél 6.

Szászvár: December 6-7-ig: 11-tok. Jugoszláv film. 10-11-ig: A színész. Angol film. 13-án: Utazás a hitvesi ágy körül. NDK film. Előadások kezd. hétk. 7. vasárnap fél 5, 7 óra.

Hosszúhetény: December 6-7-ig: Yoyo. Francia film. 10-11-ig: Katonazene. Magyar film. 13-án: A színész. Angol film. Előadások kezdete hétk. 7. vasárnap 5, 7. Hidas: December 6-7-ig: Ibulás nő. Szovjet film. 8-11-ig: Kék rapszódia. Amerikai film. 13-án: Sok bűség semmiért. Magyar film. 16 évtől. Előadások kezd. hétk. 7. vasárnap fél 5, 7.

Május I. (Vasas II.): December 6-án: Az ideális nő. Amerikai film. 18 évtől. 8-9-ig: Bekérek éni. Olasz film. 10-11-ig: Gyilkosok szabadság. Jugoszláv film. 12-13-ig: Amikor jön a macska. Csehszlovák film. Előadások kezdete hétköznap 7. vasárnap 5, 7.

Mecsekádas: December 10-11-ig: Az állhatatos feleség. Nyugati-német film. 16 évtől. Előadások kezdete hétköznap 5. vasárnap 5. Matiné december 11-én: Generális.

Józerencsét (Pécszabolca): December 6-án: Lobo, a farkas. Amerikai film. 8-9-ig: Utazás a hitvesi ágy körül. NDK film. 10-11-ig: Katonazene. Magyar film. 12-13-ig: Egyetemisták. Lengyel film. Előadások kezd. hétk. 5, 7. vasárnap 3, 5, 7.

Meszes: December 6-7-ig: Idegen ágyakban. NDK film. 8-11-én: Az aranyfog. Bolgár film. 13-án:

Első helyen az MNK-ban

A kézilabda MNK nyolcas döntőjében a Pécsi Bányász női csapata folytatta jó szereplését és legutóbbi budapesti szereplése után, a szinte ústökösöként feltűnő és ideál bajnok FTC-t verő Vasasal szemben döntetlen eredményt ért el. Ujabb pont szerzésével csoportjának első helyén áll és ha vasárnap az FTC ellen győzelmet harcol ki, akkor a másik csoport első helyezettjével játszik a kupáért.

A férfiak ez alkalommal igen gyengén szerepeltek és megelégedően nagy gólarányú vereséget szenvedtek a Bp. Spartacus együttesétől.

szélsők szerebék. E mellett kell megemlíteni azt is, hogy újra több hététeres büntetőt is kihagytak játékosaink. Együttesünk ezzel a vereséggel a harmadik helyre került. A következő vasárnap a DVTK-val mérkőzik a Bányász.

Az MNK jelenlegi állása:

FERFI:

1. Bp. Spart.	2	2	—	50:38	4
2. Pécsi Dózsa	3	1	—	140:46	3
3. Pécsi B.	3	1	—	137:46	2
4. DVTK	3	—	—	238:44	—

NŐI:

1. P. Bányász	3	1	1	—	18:14	3
2. Vasas	3	1	1	—	15:12	3
3. Bp. Spartacus	3	1	1	—	10:13	2
4. FTC	3	—	—	—	7:11	—

Eredmények:

VASAS-PÉCSI Bányász 9:9 (5:5). A végig nagy iramú mérkőzésben lányaink kitűnő támadójátékkal megakadályozták az ellenfél gyors indítási lehetőségeit és a nagyszűrű formában lévő, rendkívül eredményes formában évő Köréné góljaival (6) már három gólos vezetékhez jutottak, amikor az utolsó öt percben kicsit visszaesett — ebben közrejátzott Szamos sérülése is. — Az elegendő volt a jól hajrázó Vasasnak az egyenlítéshez. Köréné kívülről Szűcsné (2), és Reiter ért el gólt.

Ujabb a női szakosztálynál, hogy az aktív játéktól visszavonult és világbajnokságot nyert csapat tagja. Schmidtne bejelentette: az új évre történeti alapozás kezdete után ismét a csapat rendelkezésére áll. Rajta kívül Czákóné is újra elkezdte az edzéseket.

Bp. SPARTACUS-PÉCSI Bányász 28:17 (13:5). Hibás taktikai felosztásban játszott ez alkalommal a Bányász. Legeredményesebb játékosát Sudárt, emberfogas révén kikapcsolták a játékból és a többiek, ahelyett, hogy saját maguk próbálkoztak volna, őrzőjének levezetésére fecsérelték el erejüket. Jellemző, hogy a közismerten kitűnő átlövőkörű álló csapatból a gólokat nem az átlövők, hanem a beállók és a

Sok szabadidőt elvesz a sport?

Beszélgetés egy balösszekötővel

Egy héttel a labdarúgó-bajnokság befejezése előtt, amikor biztosították, hogy a Mázsa-Szászvár bekerült az NB II-be, a szászvári szurkolók körében másról sem esett szó, csak a feljebbjutásról. Érthető is ez, hiszen e vidék sporttörténetében ilyen nagyszűrű eredményt még nem ért el bányászcsapat. Örültek a szurkolók, s örültek a csapat tagjai is. Igazság szerint minden játékos meg kellene szólalatsunk, a hogy ezáltal mégis csak Káddár Ferencet beszélgettünk el, annak egyedül a helyhiány az oka.

Káddár Ferenc, aki végigjátsozta az NB III-at, a csapatnál mint balösszekötő szerepel. Foglalkozása üzemi porméreg. Mázán lakik, ott is sportolt egy ideig, a jelenlegi csapatnál az összevonás óta szerepel.

— Nagyon örülök, hogy én is

hozzjárulhatam csapatom sikerese szerepléséhez — mondja. — A bajnokság megkezdésekor még csak a középmezőnyben való végzés volt a cél. Később már reménykedtünk, hogy ott leszünk az élvonalban. De az NB II-re csak utólag mertünk gondolni. Sikerült. S ebben nem kis szerepe van az edzőnek, meg a sportkör vezetőinek, hiszen minden segítség megadták a zavarlatlan felkészüléshez.

— Milyen reményekkel kezdtek majd a magasabb osztályban?

— Ne haragudjon, de azt hiszem, erre választ adni vannak nálam illetékesebbek is. En csak a magam és a társaim véleményét tudom elmondani. Az pedig az, hogy jó közepes csapatot szeretnénk kialakítani. Megfelelő

erősítés is szükséges, hiszen az NB II. már rutinosabb csapatokkal rendelkezik. És persze nekünk, a régieknek is alaposan fel kell készülnünk, ha nem akarunk szegényben maradni.

— Eddig hetenként hány edzésétök volt?

— Három. De ez nem lesz elég. Nagyobb lesz az iram, növelni kell a technikai képzettséget, az állóképességet.

— Sok szabadidőt elvesz a sport, nem?

— Valóban, de az egész heti kemény edzések fázisaimat mindig kárpótolják a győztes meccsek, ha halljuk a közönség lelkes biztatását, a góloknál megnyilvánuló örömet. Sok szabadidőt bányászunk, a virágokkal. Két év végéigtem el a bányászpari technikumot, azóta lényegesen többet tudok a családommal foglalkozni.

— Személy szerint mit vár a szurkolóktól az új bajnoki évben?

— Amit minden más csapat tagja kívánhat: látogassák minél többen a mérkőzéseket — bár erre eddig sem panaszkodhattunk — és ne csak akkor biztassanak minket, ha jól megy a játék, hanem akkor is, ha éppen rossz napot fogunk ki. Talán ilyenkor még jobban. És ertsék meg, hogy egy-egy játékos nem tud egész évben azonos teljesítményt nyújtani. Akkor se szidják, ha esetleg hat méterrel az üres kapu mellé lö. Ilyenkor a biztatók többet segítenek, mint a szidás. De remélem, hogy ilyenre minél kevesebbszer kerül majd sor, a szászvári és Szászvár környéki lelkes szurkolóknak az eddiginél is több örömet, telik majd a csapat játékaiban — immár a Nemzeti Bajnokság második osztályában!

— csazó —

nevének nagy kezdőbetűjét, az eredeti mezőt, milyen helyet foglalt, majd az újonnan elfoglalt mezőt írjuk le. A régi és új mező közötti jel mutatja, hogy csak egyszerű lépés, vagy ütés történt. A gyalogok jelzése egyszerűen csak a mezők jelzésével történik. Pl. a világos királyyalog kettővel előre lép: e2—e4. A királyszárnyra való sáncolás jele: 0—0, a vezérszárny sáncolása: 0—0—0.

Az egyszerűsített és rövidített jelzésekben nem tüntetjük fel a figurák eredeti helyét, hanem csak azt a mezőt, ahova léptek. Pl. Vd4. Az ütést kettősponttal jelöljük. Pl. Vd4: Ha valamelyik fél sakkot ad, akkor „+” jelzést használunk. A játszmák írásánál először feltüntetjük a lépésszámot, majd a világos és sötét lépését. Pl. 1. e2—e4, e7—e5. Ez azt jelenti, hogy a világos és a sötét királyyalog kettővel előre lépett. Rövidített jelzéssel: 1. e4, e5.

A sakkjátéka mezőinek azonnali felismerése sok gyakorlati igényt. Ismerete viszont szükséges, mert nélküle az anyagban való rendszeres előrehaladás nem lehetséges.

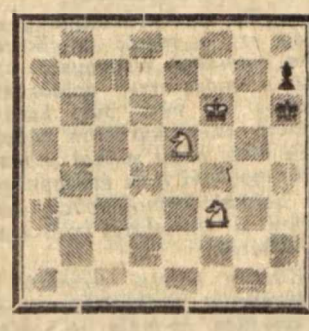
Sakk

irányban, de csak a szomszédos mezőre léphet. A huszár két kockát előre és egyet oldalra, tehát L alakban mozog. A gyalog egy kockát, a királyi jelűtől egy vagy két kockát lép előre; az egyetlen figura, amely nem hátrálhat. Az utolsó sorba érkező gyalog tesztés szerinti tiszte változatható át. A tiszteket a menetrányukba eső ellenséges figurák kiüthetik, és ilyenkor a tábláról eltávolított figura helyére lépnek. A gyalog ezzel szemben nem előre, hanem átloson út, és kivételesen menetközben kiütheti a két lépéssel induló ellenséges gyalogot, ha ez melléje lépve utóközben áthalad. Saját vagy ellenséges figurát átugorhat a huszárnak van joga. Különleges menetmód a sáncolás, itt a király és a bástya — ha még egykötű sem lépett, a köztük figura nincs és a király sakkban nem áll, vagy sakkban nem halad át, illetve sakkban nem kerül — egyidejűleg léphet úgy, hogy a király két mezővel a bástya felé mozog és a bástya a királyt átugorva, az ellenkező oldalra köztvetlenül a király mellé kerül. Aki az ellenséges királyt kiüthetse fenyegeti, sakkot inond. Ha a király nem menekülhet a kiütés elől, matt lesz, a mattoló fél megnyeri a játékot. A játék döntetlen (remis), ha az egyik fél sem képes mattot adni. Döntetlen a játék örökös sakk, vagy patt esetén is. Pattnak nevezzük az olyan helyzetet, amidőn a húzószámú lépés felé a király sem áll sakkban, semmivel sem mozoghat úgy, hogy a király sakkban ne kerüljön.

3. A lépések jelzése: A sakkjátékban a lépéseket a sakkjátéka mezőinek meghatározása alapján jelöljük. A figurák nevének nagy kezdőbetűje, majd az utána következő mező helye megadja a figura helyzetét. Pl. Vd4. Ez azt jelenti, hogy a vezér „d” vonal 4. mezőjén foglal helyet. Ha az a vezér a „d” vonal 4. mezőjére lép, akkor teljes jelzéssel a következőképpen jelöljük: Vd4—d4. Ha ezen a mezőn egy figurát ütött ki, akkor jelzése Vd4xd4. Tehát a teljes jelzésnél a figura

Alábbiakban közöljük 1. sz. feladványunkat.

G. LOLLI

Világos: Kf6, Hc5 és f3 (3 figura).
Sötét: Kh6, gy: h7 (2 figura).
Világos indul és a harmadik lépésben mattot ad.

Beküldési határidő: „Sakkrovat” megjelenéssel a szerkesztőség címére: 1966. december 13. kedd.

Minden hónap végén legjobb fejtejtők között értékes könyvjuttalmakra sorsolunk ki.

virtuózitás (Krolmuss F. rajza)

A televízió műsora

DECEMBER 6., KEDD

8.05: Iskola-tv. 17.08: Téliapó tászkája. 17.40: Pályaválasztási tanácsadó. 18.10: Hírek. 18.15: Sokszemkötő. 18.45: Esti mese. 18.55: Urbán Ernő színházi jegyzete. 19.05: Visnyevszkij: Optimista tragédia. Színmű 3 felvonásban. Közvetítés a Debreceni Csokonai Színházból. (14 éven felülieknek.) 19.45: Tv-Híradó. 20.50: Új könyvek. 21.30: Zenei felvétel. 22.10: Tv-Híradó, 2. kiadás.

DECEMBER 7., SZERDA

17.10: A Magyar Hírdető műsora. 17.20: Európa országútjain I. Jugoszlávia. 17.35: Tessék kérdezni, a nyelvész válaszol. 18.05: Hírek. 18.10: Ahol a követűt véteger... 18.30: A Tv Ifjúsági Táncklubja. 19.15: Hazai tükör. Jgyzget. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. 19.50: Warrenne mestersége. Nyugtatnemet film. (18 éven felülieknek.) 21.35: Könyvzenei összeállítás. 21.50: Látogatók a Kortárs szerkesztőségében. 22.20 Tv-Híradó, 2. kiadás.

DECEMBER 8., CSÜTÖRTÖK

8.10: Iskola-tv. Élővilág. 10.25: A hajó születése. Lengyel kisfilm. 10.40: Henry Salvador énekel. Francia kisfilm. 11.10: Iskola-tv. 11.35: Angyal kalandjai: Luella. Magyarul beszélő angol film (14 éven felülieknek.) 13.35: Iskola-tv. 17.03: Európa országútjain II. 17.25: Mezőgazdasági szakfilmsorozat. 17.55: Vasas—Internationale BEK labdarúgómeccs. A szünetben a fizika történetéből. 18.40: Ruhabemutató. Praktikus téli öltözéskód. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. Sporthírek. 19.50: Tiszán innen, Dunán túl... A Magyar Rádió által rendezett megyei vetélkedő döntője. 22.00: Az érem harmadik oldala. 22.10: Tv-Híradó, 2. kiadás. 22.30: Jó éjszakát, felnőttek! Gusztáv jobban tudja. Magyar rajzfilm.

DECEMBER 9., PENTEK

8.05: Iskola-tv. 9.25: Az ember és a háború. Utóregék. Magyarul beszélő francia film. (16 éven felülieknek.) 10.25: Brüsszel hangjegyekben. Zenei, táncos látogatás a belga fővárosban. 13.35: Iskola-tv. 18.00: Pedagógusok fóruma.

DECEMBER 10., SZOMBAT

16.23: Zseb-tévé. 16.55: Nemzetközi mezőgazdasági magazin. 17.15: Hírek. 17.20: Remekművek a bécsi Albertinából. Kifilm. 17.35: Ifjúsági filmklub. 18.35: A Tv jelenti. Aktuális riportműsor. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. 19.50: Képzőművészet. Rodolfo búvésziskolája. 20.00: Princ, a katona. Eger ostroma. Tv-film. III. rész. (14 éven felülieknek.) 20.30: Gyárfás Miklós: Egérút. Színmű 2 részben. 22.35: Tv-Híradó, 2. kiadás.

DECEMBER 11., VASÁRNAP

8.40: Iskola-tv. 9.25: Hétmérföldes kamera. 9.40: Monte Cristo grófia. Magyarul beszélő angol filmsorozat IV. rész. 10.30: Vonós hangszerek. A szünetben: 10 perc alatt a világ körül. Lengyel rajzfilm. 13.53: Gusztáv beleszó. Magyar rajzfilm. 14.00: Mezőgazdasági szakfilmsorozat. 14.25: A Magyar Hírdető műsora. 14.40: NDK—Magyarország nemzetközi férfi kézilabdameccs közvetítése Berlinből. 15.50: Foxi Maxi kalandjai. Magyarul beszélő amerikai rajzfilmsorozat. 16.15: Képzőművészet... Rodolfo búvésziskolája. 16.25: A Tv könyvbemutatója. 16.25: Nótaszó. 17.50: Mai vendégünk: Bondor József, építészeti miniszterhelyettes. 18.10: Fejezetek a fizika történetéből. 18.40: Ruhabemutató. Praktikus téli öltözéskód. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. Sporthírek. 19.50: Tiszán innen, Dunán túl... A Magyar Rádió által rendezett megyei vetélkedő döntője. 22.00: Az érem harmadik oldala. 22.10: Tv-Híradó, 2. kiadás. 22.30: Jó éjszakát, felnőttek! Gusztáv jobban tudja. Magyar rajzfilm.

(A Magyar Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

MECSEKI Bányász
A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja

Felelős szerkesztő:
Gyevi Károly
Szerkesztőség:

Pécs, Komját Aladár utca 5. (Meszes Bányász Szálló)
Telefon: 36-61. 18-59 (11-85-ös mellék)

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs Hunyadi u 11 Tel: 15-32 15-33. 50-00

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy M. u. 10 sz. Felelős vezető: Melles Rezső

TERJESZTI A MAGYAR POSTA
Előfizethető a helyi postahivataloknál és az üzemi sajtófelvételeknél
Előfizetési díj félévre 10 forint, egész évre 20 forint
MEGJELENIK MINDEN KEDDEN
Indexszám: 25 817

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYASZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 50. SZÁM

ÁRA: 60 FILLÉR

KEDD, 1966. DECEMBER 13

A Zobák-aknai szocialista brigádok

Zobák-aknán minden hónapban megtartja a tanácskozását a szakszervezeti bizottság. Így történt ez a köztelműben is. Az egyik napirendi pont a szocialista brigádok helyzetének megvitatása volt.

A beszámolóban hallottak alapján méltán lehetünk büszkéek, mert az aránylag nagyon fiatal üzem dolgozóinak többsége azon fardozók brigád címet vagy a további jó munka jutalmát: a bronz-, ezüst- vagy aranykoszorús jelvényt.

Világossá vált a beszámolóból, hogy az üzemben ez év elején 68 kollektíva indult versenybe a cím vagy a jelvény valamely fokozatának elnyeréséért. Eddig — és már közel az év vége — csupán három brigád hagyta abba a küzdelmet (ebből is kettő inkább átszervezési kényszer miatt).

A beszámolót ismertető riportfelelős azonban olyan dolgokat is megemlített, amelyek aggodalomra adtak okot a jelenlévők között és érthető vitát váltottak ki.

Ilyen volt például, hogy a termelői körlet 604-es brigádjának tagjai közül sokan lemaradtak egyéni vállalásaik teljesítésével. Egyebek között 28 fő vállalta, hogy részt vesz az állami oktatásban, de eddig csupán nyolcan járnak az általános iskolába. Ötvennégyen jelentkeztek politikai oktatásra, s mindössze huszonegven járnak rendszeresen. A szakmai továbbképzés sem úgy megy, ahogy egy ilyen brigádtól joggal elvárhatók: A tizenhat brigádtag közül — akik a segédvájár-tanfolyam elvégzését vállalták — csak ötven állják a szavukat. Huszonehét jelentkeztek a gépkészítői tanfolyamra, de a nyilvántartásban csak tizenegyen szerepelnek. A KISZ-oktatásra jelentkezett 20 főből csupán nyolc fiatal vesz részt az előadásokon.

A brigád tagjai 3231 társadalmi munkára teljesítését vállalták, s ebből ez ideig csak 2669 órát teljesítettek. Ehhez hasonló a helyzet — sajnos — az előkészítő körletnél is. A takarító személyzetből alakult három brigád pedig már csak papíron létezik. Örvendetesen jó eredményeket hallhatunk viszont a gé-

pészet brigádjaiktól és a műszakjegyzők kollektívájától is példásan dolgozik, különösen a brigádnaplójuk szolgálhatna példaként a többiek előtt.

Az elhangzottak érthetően feszültté tették az értekezlet légkörét. Szinte hihetetlenül hangzott, hogy éppen a termelő körletnél vannak a legnagyobb hiányosságok; sokan kételkedtek is a beszámoló megbízhatóságában.

A vita végén némileg módosult is a kép: a 604-es brigád az említetteknel jóval többet tett, de sok minden nincs a naplóban rögzítve.

S ez kiindulópontja volt egy újabb vitának: mi a fontosabb: a tényleges munka vagy a naplózás? Erdemes az elhangzottakhoz néhány gondolatot fűzni.

Mindenekelőtt a munkát és a naplózást nem szabad szembeállítani egymással. El kell fogadni azt a helyes módszert, hogy az elvégzett munkát be kell írni a naplóba. Főképpen azért fontos ez, mert az értékelő szervek csak a kimutatható — dokumentált — munka alapján dönthetik el, hogy egy-egy kollektíva érdemes-e a megítélt cím vagy jelvény viselésére. De van ennek más vonatkozása is. A rosszul vezetett brigádnapló azt eredményezheti, hogy sok munka feledésbe megy a tagság előtt és komolytalanná válik a mozgalom. Meg kell itt mindjárt jegyeznünk azt is, hogy az eredményeket nem csupán a naplóban kell rögzíteni, hanem gondoskodni kell azok kellő nyilvánosságra hozásáról is. Hogyan vegyünk példát a többi csapatok a szocialista brigádokról, ha azok eredményeket „véka alá rejtjük”?

Most térjünk vissza azokra a tényleges hiányosságokra, amelyek nem róhatók a naplózás rovására.

Sokan jelentkeztek az állami oktatásra, mégis kevesen tanulnak. Valóban így van. De mi az oka ennek? Látványosan az, hogy sok brigádtag pillanatnyi felbuzdulásában megiette a vállalását anélkül, hogy számot vetett volna annak teljesíthetőségével. A mélyebb ok viszont a propaganda hiányosságában, a vezető szervektől elvárható támogatás nem megfelelő voltában kereshető. Mit tettünk mi,

szakszervezeti funkcionáriusok? Az esetek többségében csupán útbagazítottuk az embereket, hogy hova menjenek. Ha időben és alaposabban beszélünk az emberekkel, megnézzük lehetőségeiket, ha elmondottuk volna, hogy vidéken bizony nehézségekbe ütközik az általános iskolai oktatás, akkor a vállalt és végrehajtott felajánlások között nem lenne ekkora differencia.

Hasonló felületesség történt a segédvájár-tanfolyamra jelentkezők esetében is. Nem tájékoztattuk kellőképpen a dolgozókat a feltételekről, így sokan félreértelmezték azt, hogy az újabb rendelkezések értelmében a vájárviszához az általános iskola nyolc osztályáról szóló végzettség szükséges. Ugy vettük, hogy ez a segédvájár-tanfolyamhoz nem kell, holott a segédvájár-képzés már eleve feltételezi a vájár-tanfolyamot és a későbbi vájárviszáat. Tehát itt is szükség van a nyolcosztályos végzettségre.

A társadalmi munka esetében más természetű félreértés történt. Egyesek ugyanis a társadalmi munkát csupán a fizikai munkára redukálják. Holott üzemünkben igen sok olyan dolgozó van — s főként a szocialista brigádok tagjai között — aki szabad idejében társadalmilag szükséges és hasznos pluszmunkát végez. Ilyenek például a munkásörök, a társadalmi ellenőrök, a segédrendőrök, a bányamentők, de ide kell sorolni a párt-, a KISZ- és a szakszervezeti bizalmiakat, a különböző munkabizottságok tagjait, a társadalmi szervek és szervezetek vezetőit, a kultúrunkásokat, tanácsstagokat stb.

Természetes, hogy a fizikai munka mellett az ilyen tevékenységet és az azzal eltöltött időt is regisztrálni kell, különben hamis eredményeket kapunk az értékeléskor.

A szocialista brigádok mozgalmát — s ezen belül a tagság tevékenységét — nem lehet, s nem is szabad leegyszerűsíteni, sablonossá tenni. A közösen végzett termelőmunkán túl engedjük az embereknek megtalálni azokat a területeket, ahol ki-ki a legtovább képes, ahol örömmel és teljes tehetségükkel dolgoznak a közösség, a társadalom javára.

Gábor Zoltán

Termelési jelentés

Az év végéhez közeledve egyre több szocialista brigád jelentheti, hogy eleget tett 1966. évi gazdasági vállalásainak. Előző számunkban mintegy 100 brigád sikeréhez gratuláltunk. Ezúttal már arról adhatunk hírt, hogy a kiemelkedően dolgozó üzemek rövidesen befejezik előirányzatukat. Elsőként Zobák-akna tervteljesítése várható, mégpedig december 14-én, szerdán. Az üzem több mint 13 nap előnynyel rendelkezik. December 10-ig az éves időarányos tervteljesítésénél 20 823 tonna többletet szerzett.

A következő üzem minden valószínűség szerint Béta-akna lesz. A bétalok 17-én várják az idei program befejezését.

Időarányos tervteljesítésüknél 103,1 százalékos a feltűtés. Előnyük 10 nap.

A tröszt előreláthatólag december 28—29-én fejezi be éves tervét.

A decemberi időarányos tervteljesítésnél tröszt szinten 101,5 százalékos a zárás. A többlet 2139 tonna. Az üzemek közötti versenyben most is Zobák-akna az első, csakúgy, mint egy héttel ezelőtt. Béta-akna ezúttal is megőrizte előkelő második helyét. Az igen jól hajrázó Szabolcsbánya a harmadik helyen található. A többi üzem hátránnyal rendelkezik.

December 10-ig következő a sorrend:

1. Zobák-akna	119,3%, 2967 t többlet
2. Béta-akna	106,7%, 1006 t többlet
3. Szabolcsbánya	104,2%, 965 t többlet
4. Kosuth-bánya	98,5%, 516 t adósság
5. Pécsbánya	96,2%, 618 t adósság
6. Szászvár	95,4%, 168 t adósság
7. Vasabánya	93,1%, 1023 t adósság

Az önkéntesség és az áldozatkészség ragyogó példája

Véradónap Pécszabolcsan

Jelentős esemény színhelye volt november 29-én, kedden a szabolcsi Puskin Művelődési Ház.

Véradónap volt.

Sokan, akik ezt a tudósítást olvassák, joggal mondhatják, hogy az önkéntes véradómozgalom manapság annyira elterjedt és természetes dolog, hogy felesleges jelentős eseménynek beállítani egy véradó napot.

Ha úgy általában nézzük a dolgot, — igazán van.

Pécszabolcsan azonban, ahol nem sűrűn jelenik meg a véradó állomás, mégis jelentős esemény volt ez a keddi nap. Bányauzemekben, ipari üzemekben és intézményekben már szinte természetes, ha megjelenik a véradó állomás, mennek vért adni az embe-

Naponta kétezer tonna szén

Mintaszerű, precíz üzemszervezés, minimális adminisztráció

Tanulmányúton egy szovjet szénkombinátban

Zoboki Béla elvtárs, a tröszt pártbizottságának ipari osztályvezetője november végén egyhetes tanulmányúton járt a Szovjetunióban, egy magyar bányászati küldöttség tagjaként.

Az volt a feladata, hogy tanulmányozza a szovjet szénbányászatot, különös tekintettel a gazdálkodás új rendjére, bányagépesítés és a létszámhelyzet tekintetében. Zoboki elvtárs hazatérése után, december 7-én tájékoztatta a pártapparátust útjának eredményeiről. Az alábbiakban vázlatosan ismertetjük beszámolóját azzal, hogy a közeljövőben a széntermelés irányító szakemberei előtt részletes beszámolót fog tartani és bővebben is közölni fogja tapasztalatait.

Zoboki elvtárs elmondotta, hogy az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság Lvovi szénkombinátjának két trösztjénél tett a küldöttségünk látogatást. Ő maga a cservonográdi és a novovolinszki széntrösztökönél járt az egy hét alatt. November 22-én érkeztek meg Lvovba, ahol a kombinát igazgatója: Markov elvtárs és a gazdasági igazgató, Gorinko elvtárs fogadta őket, s jelen volt a cservonográdi szovjet elnöke is.

Meglátogattak két bányauzemet, amelyekben a föld alatt, a helyszínen is tanulmányozták a széntermelő munkát. Megtekintették a

központi bányamentő állomást is, amelynek hivatásos bányamentői vannak.

Küldöttségünknek a cservonográdi pártbizottságon a párt városi titkárai adtak tájékoztatást az SZKP szervezetének életéről és munkamódszereiről.

Zoboki Béla elvtárs ismertette a kombinát és a benne egyesült trösztök szervezetét és a munka irányításának módszereit.

Eszerint: a kombinát két trösztből áll. A kombinát igazgatóságán 80 fő dolgozik összesen a termelést szervező, koordináló és ellenőrző munkával. A kombinátban egyesült két trösztben 14 bányauzem működik mintegy 30 ezer dolgozóval. A trösztigazgatóságok apparátusa nem éri el a 65—70 fős létszámot, vagyis mindössze 215 ember foglalkozik összesen a két trösztben a 30 ezer dolgozó munkájának szervezésével, irányításával, ellenőrzésével.

Mintaszerű, precíz üzemszervezéssel, minimális adminisztratív apparátussal, fegyelmelt és gyors bányamentő szolgálattal képesek biztosítani üzemként naponta az 1500 sőt 2000 tonnás termelést a 6000—7000 kalóriás karbon-szénből.

Külön bányaeépítő üzemük van és ez is a kombinát keretében működik. Az a feladata, hogy új feltárások és bővítések esetén elkészítse az új bányát vagy bányauzemerést minden létesítményével együtt és készen átadja a széntermelő munka céljaira. Geológiai viszonyairól szólva Zoboki elvtárs elmondotta, hogy

450 méternyi mélységben folyik a bányaművelés 80 centimétertől 140 centiméterig terjedő telepvastagsággal. Száz és 140 méter hosszú frontokra vannak felosztva a telepek.

A bányabiztosítás önjáró tármokkal történik. Ezért van, hogy két év óta, — mióta ezt bevezették, — alig van komolyabb sérülés. Egy-egy fejtásban 6—6 ember dolgozik, egyetlen ember mozgatja a támsort és biztosítja ezzel a fejtést. Összüzemi teljesítményük ezzel a munkarendszerrel eléri a havi 40, sőt 42 tonnát tröszt szinten.

A kombinátban az elővájási munkákat minden bányauzemben az önköltség terhére végzik. Általában 12 és 16 négyzetméteres szelvényeket hajtának s így 123 méter az előrehaladás csapatonként, havonta.

Vágathajtó géppel 4 és 500 méter a havi előrehaladásuk, de elérték már havonta ezer métert is.

A kombinátban 39 termelő körlete van — a két tröszt területén összesen — ami gyakorlatilag úgy néz ki, hogy 1—1 körlet egyenlő egy csapattal.

A bányauzemek a trösztön belül önálló működési rendszerben dolgoznak, — de önálló rendszerben dolgoznak a körletek is. Ez gazdaságilag, anyagilag érdekeltté teszi az embereket a termelés minőségének állandó javításában és az államilag megszabott tervek rendszeres minőségi és mennyiségi túlteljesítésében.

A bérézési rendszerük egyszerű, világos, minden dolgozó számára áttekinthető. Ösztönző bérézési rendszerük arra irányul, hogy az állami terv felül is vállaljanak termelést. Az Ukrán Köztársaság szénbányászati minisztere által megadott

állami tervvel párhuzamosan minden tröszt és minden bányauzem kidolgozza a saját tervét, amelyben rendszerint többletet vállal az állami tervvel szemben.

Prémiumrendszerük olyan, hogy erre a túlteljesítésre is ösztönöz. Jelentős és érdekes vonása ennek, hogy a prenuzálsban a fejtési dolgozók és a műszakiak érdekelték elsősorban.

Adminisztrációs és nyilvántartási rendszerük olyan világos, hogy a teljesítést ki tudják mutatni hetenként, mégpedig úgy, hogy minden dol-

gozo kivetheti belőle azt is, hogy milyen önköltséggel termeltek az adott héten. Így mód van arra, hogy a prémiumot a túlteljesítés arányában minden hónapban megfizessék.

Jelentős szerepe van a Lvovi szénkombinát mindkét trösztjében a bányászok szakszervezetének. A nyereségreszesedés elosztása, mértékének és elosztási formáinak meghatározása felül egyaránt a szakszervezet dönt. Így tehát nem csupán véleményezési és javaslattevési joga van, hanem kizárólagos döntési joga. Az alkalmaztatás és elbocsátás kérdéseiben is a szakszervezet hozzájárulása a döntő. Senki sem lehet felvenni, vagy elbocsátani a szakszervezet hozzájárulása nélkül. Széles hatásköre van a szakszervezetnek a jutalmazások és más jutalmazások eldöntésében. A gazdasági tanács funkciója is fontos

koordinál, véleményez, javasol termelési, munkaügyi, jövedelemelosztási, bérézési kérdésekben.

Tagja az igazgató, a főmérnök, a párttitkár, a szakszervezeti titkár, a KOMSZOMOLÓ titkára és az egésznek a működtetését az igazgató vezeti. A dolgozók széles körben részt vesznek a tanács szekcióinak munkájában, amely az üzem demokratia erősítését, kiterjesztését segíti elő.

Elmondotta Zoboki elvtárs, hogy nagy gondot fordítanak a közgazdasági és üzemszervezési ismeretek elsajátítására és ezt állami eszközökkel is szorgalmazzák. Ennek érdekében 4—5 hónapos bentlakásos tanfolyamokra küldenek kiemelkedő eredményt elérő munkásokat, alkalmazottakat és azt vallják, hogy ez a befektetés bőven megtérül.

Szociális és kulturális ellátottságuk nagyszerű.

A bányauzem furdójában például úszómedence is van, hogy kiszállás után a bányászok a tisztasági furdó után még úszhassanak egyet és felfrissüljenek.

Az úszómedence körül délnyírók, virágok. A klubban gazdag könyvtár, szakkönyvek, folyóiratok a Szovjetunió népeinek nyelvén, németül, angolul, franciául, de megtalálhatók a legfontosabb szakcikkeknek és tanulmányoknak orosz nyelvű fordításai is.

A tájékoztatóból kiderült, hogy a szovjet szénbányászati korszerű, modern, bármely nyugati ország szénbányászataiban alkalmazott munkamódszereknél, termelési és szervezési elveknél jobb és eredményesebb. Amellett mindenek előtt az embert tartja szem előtt mind a termelői munka folyamatában, mind pedig a munka hasznának élvezetében.

Egyszóval: kommunista munkaszervezel.

Gyevi Károly

Jövőről és a tennivalókról

volt szó

Beszélgetés Stier József elvtárral kongresszusi élményeiről

Küldöttünk hazérkeztek a párt IX. kongresszusáról — a munka, mondván, hogy beszéljenek részletesebben az eseményről.

Szerencsére a sajtó, a tv és a rádió részletes tudósításokat adott a pártkongresszus eseményéről, egész népdünk és a külföldi tájékozódható a beszámolóiból és a vitáiból. Mégis ilyenkor mindig szeretik az emberek közvetlenül is hallani küldöttünk élményeit, véleményét a párt és az ország dolgairól.

Ezért megkértük Stier József elvtárral, kongresszusi küldöttünkkel, nyilatkozzék kongresszusi élményeiről.

Mindenekelőtt arra voltunk kíváncsiak, hogy Pfeiffer Alajos elvtárral, — bányászaink másik küldöttével — együtt, hogyan érezték magukat a kongresszuson.

Fellendült a pártélet

— Úgy láttam — mondotta Stier elvtárs —, hogy Alajos bácsi épp úgy mint én, nagyon nagy bizalomnak és megtiszteltetésnek vette küldetését. Ez egész magatartásában megnyilvánult. Főleg mégis abban, amikor a beszámolóhoz hozzászólni készült. Felsőfokúra sajnos nem került már sor, hiszen a kongresszus tanácskozásában többszázszor szívesen volna felszólalni, de az idő hiánya miatt a jelentkezőknek csak egy része tudta elmondani véleményét és javaslatát. Magam se szívesen volnék fel, de a bányászok munkáskereiről Rapai Gyula elvtárs beszámolt a pártunk, és elmondta gondjainkat és nehézségeinket is, amit egyébként az újságok már közölték.

— Mi ragadta meg Stier elvtárral leginkább a kilencedik kongresszuson?

— A világos és egyértelmű beszámoló és az, hogy a kongresszus főleg a jövőről beszélt meg a tennivalókról és nem csupán az eredményeiről hangszólta. Hogyan menjünk tovább, mégpedig minél kevesebb hibával, nagyobb határozottsággal, erről tanácskoztunk.

— A pártélet fellendülése tükröződött-e a tanácskozási során?

— Nagyon is. Aktívabb lett a párttagság már a kongresszus előkészítése során is. Fellendült a pártélet, a tömegpolitikai munkában élénkség van. Ez a beszámoló és a vitából is kitűnt. Több példát hallottunk arra, hogy az ellenséges megnyilvánulásokat, a kártevő magatartásokat maguk a dolgozók leplezik le ahol előfordul és szorítják vissza a butaságot és az ellenséget.

— Volt-e nagyobb vita a párt és a munkásosztály vezető szerepének érvényesüléséről?

— Vita volt, de ellentétes vélemények nem csaptak össze, inkább a vezető szerep gyakorlati értelmezéséről volt szó. Továbbra is érvényes a pártunk az álláspontja, hogy mindenütt érvényesül a munkásosztály és pártjának vezető szerepe, ahol a politikai és a gazdasági vezetők érvényre

juttatják, — akkor is, ha értelmiségi vagy alkalmazott származású, vagy maga is értelmiségi és alkalmazott aki megvalósítja. Ugyanakkor káderpolitikánkban változatlan az az elv, hogy fejlett munkásokat a jövőben is felelős állami, kulturális, politikai, gazdasági funkciókba kell helyezni. Erről a kongresszus világosan nyilatkozott. Ilyen módon tehát nem lehet vitás, hogy a párt vezető szerepe érvényesül az állami és a társadalmi élet minden területén és ez a vezető szerep állandóan erősödik — mondotta Stier József elvtárs.

— A szervezeti szabályzat módosítására miért volt szükség?

— Alapjában véve nem módosult a szervezeti szabályzat. Változatlanul arra a tényre épül, hogy pártunk kommunista párt, programja és célkitűzései a kommunista társadalom megteremtésére irányulnak. Néhány próbált változtatásra mégis szükség volt. Ilyen például a tagjelölési intézményének a megszüntetése. Ennek társadalmi és politikai okai vannak. Társadalmi oka az, hogy a pártba való felvételüket ma már olyanok kérik, akik a felszabadulás óta nőttek fel, a szocialista építési időszakban jutottak el a marxista-leninista tanításhoz. Ez indokolja, hogy tagjelölési idő nélkül párttag legyen, akit a taggyűlés a pártba felvesz. Másik oka az, hogy politikai tevékenységét mindenki kifejezheti a párt irányítása alatt működő társadalmi szervezetekben, tömegszervezetekben, intézményekben, mozgalmakban, egyesületekben és körökben. Akik ezekben társadalmi munkát végeznek, bizonyítják a szocialista eszmék iránti hűségüket a munkájukkal. Mód van arra, hogy a pártvezetők figyelemmel kísérjék ezeket az embereket a munkáját, életét, magatartását és ennek alapján döntsék el, hogy felveszik-e párttagok — fejtette ki Stier elvtárs a tagjelölési rendszer módosításának, illetve megszüntetésének kérdését a szervezeti szabályzattal kapcsolatban.

Övni és erősíteni a pártot

— Hogyan kell érteni azt a megállapítást, hogy a párttagság nem járhat előnnyel, de hátránnyal sem?

— Ezt csak egyféleképpen lehet értelmezni — mondotta Stier elvtárs — mégpedig úgy, ahogyan hangzik. A lényeg az, hogy a pártot meg kell övni a karrierista elemektől. Ha különleges előnyökkel járna az, hogy valaki tagja a pártnak, elvtelenül, meggyőződés nélkül is törekedhetnének egyesek arra, hogy belépjenek a pártba. Hová vezetne ez? Nyilvánvaló, hogy elveszítene a párt forradalmi élcsapat jellegét. Ugyanakkor azt is megköveteljük mindenkitől, hogy tartsa tiszteltben a pártot azzal is, hogy tagjait hátrányosan ne különböztesse meg sehol, semmikor, semmiben. Senki se felejtse el, hogy nálunk a dolgozók az államhatalom és ezt a hatalmat a munkásosztály szervezi, irányítja, pártja útján, a pártpolitikai munka eszközeivel. Még pontosabban szólva: a kommunista politikai eszközeivel, ami egyúttal azt is jelenti, hogy nemzetközileg is kommunista ez a politika. Hiszen a proletár nemzetköziség, más népek tisztelete és az

elnyomott, a megtámadott népek segítése jellemzi. A párt úgy irányítja az államot, hogy ugyanezt a politikát valósítsa meg: Internacionalista politikát kövessen. Így kell azt is érteni, hogy pártunk a nemzetközileg kommunista és munkásmozgalom szerves része. Erre egyébként Kádár elvtárs világosan rámutatott, amikor kijelentette a kongresszuson, hogy a mi pártunk minden népről küzd, a békés egymás mellett éléssel dolgozik a ennek a küzdelemnek jelenleg az amerikaiak által megtámadott vietnami nép támogatása a fő színtere. Most Vietnami népének győzelmét kell biztosítani az amerikai barárokkal szemben.

— Hogyan állunk az osztályszövetséggel? Nincs-e változás a párt szövetségi politikájában? Tudjuk, hogy a kongresszus kimondata: változatlanul folytatjuk a népről politikát mint egész politikánk szerves részét. Mégis, taktikailag módosulva látnak némelyek a szövetségi politikát.

— Nem módosult. Kállai elvtárs felszólalása egyértelmű választ adott erre, amikor kijelentette, hogy szövetségi

politikánk nem taktika, hanem politikánk szerves része. Folytatjuk a szövetségi politikát és ezt a kongresszuson jelen volt pártunkivüliek is világosnak és jónak tartják. Nem szívesen tartják ugyan fel, de a szünetekben, magánbeszélgetésekben — némelyek azóta cikkeikben is — lényegesnek, politikánk erősségének tartják a parasztsággal és az értelmiséggel való szoros szövetségünket. A szocializmust építi az egész dolgozó nép, nem csak a kommunisták, ezért minden pozitív és haladó erővel együtt működünk és minden visszahúzó és ellenséges erő ellen küzdünk. Pártunkivüliek ezután is be fognak kerülni teletelős állami és társadalmi funkcióba, ha szakterületüket kiválóan ismerik és fenntartás nélkül támogatni készek pártunkat.

— Többen nagy jelentőségnek tartják a munkaidő csökkentésére és a dolgozók gyermekevelési segélyére tett javaslatot. Lehetne-e erről bővebbet mondani?

— A párt megtette a javaslatot és bízunk benne, hogy a kormány és a törvényhozás ezzel egyetért. A kongresszus úgy ítélte meg országunk helyzetét, hogy erre mód van, teherbíró képességünknek megfelelően, megvalósítható. Ugyanakkor az ez intézkedés már mutatja, milyen is lesz a szocializmus, milyen típusú könyvtárakat és kedvezményeket ad — és tud adni — az embereknek.

A bányászok problémái

a kongresszusi vitában

— A bányászok problémáinak megoldása is napirendre került. Olvastuk Rapai Gyula elvtárs felszólalását, amelyben elmondta a mélyszintről a külszínre helyezett bányászok gondjait. Mit mondhat erről Stier elvtárs?

— Először is annyit, hogy Kádár elvtárs válaszában elmondta, a kormány, illetve annak bizottságai már vizsgálják: mit lehetne tenni a sérelmes helyzet orvoslása érdekében. Azt is elmondta, hogy meg kell oldani a problémát, mihez kell az ország gazdasági helyzete és teherbíró képessége megengedi. Ezzel kapcsolatban meg kell mondani — mondotta Stier elvtárs —, hogy a lapok nem egészen pontosan közölték, amit erről Rapai elvtárs a felszólalásában mondott. Nem arról beszélt ugyanis, hogy a mélyszinten megrokkant és külszínre helyezett bányászokat más munkaterületre kell áthelyezni, hanem éppen arról, hogy a bányászoknál kell dolgoztatni őket ezután is, de hasznos munkán! Arról van szó, hogy érezték: a munka, amit végeznek, népgazdaságilag is hasznos munka, — és arról, hogy valóban hasznos is legyen. A másik oldala a dolgoznak pedig az, hogy rokkantságuk miatti új munkakörük és új munkabéruk alapján a nyugdíjuk se legyen kevesebb, mint amennyit az esetben kaptak volna, ha a szénfalon maradnak nyugdíjazásukig.

— Ezek szerint tehát küldöttünk jól érezték magukat a pártkongresszuson, maradandó élményeket szereztek, együttállt áttekinthették az ország helyzetét és a nemzetközi munkásmozgalmat is.

— Úgy van — mondotta befejezésül Stier elvtárs —, mert a testvérpártok küldöttjeinek felszólalásaiból megismertük az elnyomott népek harcát és a szocialista útra lépett népek eredményeit is. Belső feladatainkat tekintve pedig még tisztábban láttuk, hogy a párt vezetésével milyen eredményeket értünk el. Azt is ugyanakkor, hogy csakis a párt vezető szerepének erősítésével leszünk képesek még gyorsabban és még kevesebb zökkenővel előre haladni.

Gy. K.

A MUNKÁSMOZGALOM HARCOSAI

Szabó József, a népszerű munkásvezető

IV.

A pécsi munkásmozgalomban létrejött hanyatlás nem jelentette azt, hogy a szocialdemokraták teljesen visszavonultak. Helyesen mérték fel az erőviszonyokat és látták, hogy a magyarországi munkásmozgalmakat mindenütt erőszakos úton szorította vissza az uralkodó osztály, hogy a munkásmozgalom lendületét megtörje és ha lehetséges, akkor a mozgalmat véglegesen felszámolja. Ezért a pécsi szocialdemokraták Szabóval az élen, arra törekedtek, hogy rendezzék soraikat. Ez bizonyos vonatkozásban sikerült, mert ekkor a pécsi munkásmozgalom már olyan erős volt, hogy az uralkodó osztályok ilyen nagyfokú támadását is bizonyos vonatkozásban ellensúlyozni tudta.

Az erőszakos elnyomás ellen a Pécsi Szocialdemokrata Párt szervezetet erőlyes fellépésére a pécsi rendőrőrkapitány 1898 novemberétől 1899 márciusáig tartó szünet után kénytelen volt népgyűléseket engedélyezni. 1899. március 5-én megtartott népgyűlésen Szabó igen kevés munkás jelenlétében újból követelte az általános, titkos választó jogot, a sajtó-, gyülekezési és szólás szabadságot. Ezzel a népgyűléssel indítottak harcot a szocialdemokraták elvesztett tömegeik visszahódítására. Sajnos ez a politikai munka nem volt könnyű, mert az uralkodó osztályok féltelen támadásai miatt több évig kellett harcolni, hogy a pécsi munkásmozgalom régi fényében ragyogjon.

Szabó éveken keresztül, mint a pártvezető vezetője tagja azon dolgozott, hogy megnyerjék a munkástömegek mellett a falusi proletárokat, sőt, a városi kispolgárságot is. Ennek a folyamatot politikai munkának az 1903-as esztendőben meglett az eredménye.

1903. március 15-én a Pécsi Szocialdemokrata Párt, a pécsi ellenzéki pártokkal közösen tartott népgyűlést a kormány politikája, a katonai kiadások növelése ellen. Az ellenzék részéről felszólalt a népgyűlésen dr. Flóris Endre, aki a kispolgárság sorsát azonosította a munkásosztályéval: „mindez azért van így, mert az Osztrák-Magyar Monarchia rendszere fejezi a népek jobblétének megteremtését” — mondotta. „Elynomják a kispárt, elnyomják a mezőgazdaságot, a kereskedelmet és a ... nép éri ennek terhét... a földműves népszegény koldús, a dzsentri elzüllött s az ország minden lakója panaszkodik az elviselhetetlen terhek miatt. De nem csak a nép panaszkodik már, panaszkodnak az állami tisztviselők is, akiknek bizony a sorsuk szintén nem irigyelendő...” Szabó felszólalásában követelte, hogy a katonai kiadások összegét fordítsa a kormány a nép művelődésére, mert „... Bodolyán egy tanítóra 180 gyermek jut... Pécsen 90 gyermek...”

Szabó a népgyűlésen felolvasva a Pécsi Szocialdemokrata Párt szervezet felhívását, amelyet a népgyűlés egyhangúlag elfogadott; „... Mondja ki a Pécsen 1903 évi március 15-én a tornacsarnok udvarán tartott népgyűlés, miszerint a katonai javaslatokat károsnak és elvetendőnek tartja a felhívja az országgyűlést, hogy azt ne szavazza meg. Az ellenzéki pártoknak a javaslat ellen kifejtett küzdelmét helyesli és kötelezi őket ennek folytatására. Mivel... a nép ellenére viszi a kormány eme javaslatokat a parlamentbe, felhívja a parlamentet, hogy a kormányzás anyagi feltételeit ne szavazzák meg.

Mivel a katonai javaslatok... valóságos merénylet a nép javára és érdekei ellen... most... benyújtani azért lehetett, mert nem az igazi népképviseleten alapul a parlament; a legerősebben követeljük a mai választási rendszer eltörlését és az általános, titkos választási rendszer behozatalát...” fejezte be Szabó, mintegy 5000 ember előtt a szocialdemokraták programját.

Szabót megválasztották a pécsi munkások a Magyarországi Szocialdemokrata Párt X. kongresszusára küldöttnek. Szabó eddigi tevékenységét a pártvezetőség is elismerte azaz, hogy Bokányi Dezső javaslatára a kongresszuson beválasztották az új pártprogram hattagú előkészítő bizottságába. Szabó nevéhez is fűződik a Magyarországi Szocialdemokrata Párt 1903-as programjának kidolgozása. Szabó a pártkongresszuson már az új pártprogram szellemében szólt fel és kérte a kongresszust, hogy fogadja el a párt programját, politikai irányvonalát.

Szabónak politikai tevékenysége eljuttatta őt a pécsi munkásmozgalom csúcsára. 1906-ban megválasztották a Pécsi Szocialdemokrata Párt szervezet titkárának, s ezt a tisztséget 1919 januárjáig töltötte be. Szabó, mint a pártvezető titkára óriási érdemeket szerzett a pécsi munkásmozgalomnak. Ezalatt fellendítette a szocialdemokrata vezetőkkel közösen a pécsi munkásmozgalom olyan magaslatokra, amelyeket a pécsi munkásmozgalom azelőtt sohasem tudott elérni.

Szabó a legalkalmasabb a Pécsi Szocialdemokrata Párt szervezet élére, ezt még a pécsi rendőrőrkapitány a legnagyobb ellenség is kénytelen elismerni. Szabó „... fiatal kora óta lelkes, fanatikus szocialista, már a 90-es évek közepén, amikor a szocialdemokrata párt nálunk akciósá lépett, mint fiatal kőműves segéd vezető embere volt a helyi mozgalomnak. A párt teljes bizalmát bírta, szava döntő a pártban, tagja a törvényhatósági bizottságnak, puritán gondolkodású, mint munkás elsőrangú kőműves, aki maga sohasem amerikaizott, szigorú munkatársaival szemben, éppúgy, mint magával szemben. Csakély műveltségét és hiányos ismeretét sok szorgalommal és fáradtsággal bővítette... Nem a terror és erőszak embere, azonban heves természete népgyűlési szónoklataiban sokszor elragadja és beszéde igen gyakran ama határon jár, ahol már a büntetőbíróvá válnak állanak...”

Szabó a pécsi munkásmozgalom fellendítésében olyan harcossákkal dolgozhatott együtt, akik lehetővé tették a siker elérését. 1906-ban a tapasztalt szocialdemokraták mellett számos fiatal szocialdemokrata segítette munkájában. Különösen nagy nyeresége volt a pécsi munkásmozgalomnak dr. Hajdu Gyula elvtárs, aki jogász léte egész életét a pécsi munkásmozgalom ügyének szentelte. Szabó 1906-ban felkérte dr. Hajdu Gyulát, hogy a „Munkás” című lapnak időnként fríon illeket és segítse a szocialdemokraták mozgalmát. Ekkor kezdődött Szabó és dr. Hajdu barátság, amely egy életen át tartott. Hajdu fellelkesített a pécsi munkások, Szabó közvetlensége, emberiasága Szabó Hajdu megismertette a munkásmozgalom, a pártmunka gyakorlatával. Dr. Hajdu Gyula segítette Szabót a marxizmus megismerésében és alkalmazásában. A későbbi években Szabó irányította a pártvezető szervezeti életét, dr.

Hajdu Gyula a szocialdemokrata mozgalom ideológusa és kiváló szónoka, aki megnyerő magatartásával nagyon sok munkást hozott a mozgalomba.

Szabó párttitkársága alatt a Pécsi Szocialdemokrata Párt szervezet állandóan erősödött. A párttitkári jelentések szerint a párttagok száma... az 1911. évben 2528. 1912-ben 3873 és 1913 elején már 6299 volt. A Munkás előfizetőinek száma ugyanezekben az években 2400-ról 4000-ra, majd aztán közel 6000-re emelkedett. A párt agitációs tevékenysége lankadatlanul folyt. Mindegyik évben 9-11 népgyűlés. 5-6 tüntető felvonulás, 80-100 szakmai értekezlet, 35-45 ismeretterjesztő és marxista ideológiai előadás.”

Szabónak ezekben az eredményekben döntő szerepe volt. Most már falun is erős szocialdemokrata szervezetek voltak. Szabó a falun élő vezetőkkel állandóan tartotta a kapcsolatot, de rendszerint eljárt ezekhez a pártvezetőkhez és előadásokat tartott. A megyében különösen nagy szeretettel kereste fel a bányamunkásokat. Az első világháború előtti években a bányászok kétharmada aktív párttag volt. A bányászok rendszeres olvasói voltak a Munkásnak.

Így lett a pécsi pártvezető a vidék egyik legerősebb pártvezetője. A pártvezető hatalmas tömegeket nevelt, tanított, hogy felkészítse a pécsi és Baranya megyei munkásokat és parasztokat a döntő útközetre, a szocialista társadalom megteremtésére. Sajnos a Magyarországi Szocialdemokrata mozgalom, a párt opportunista politikája és nem utolsósorban az első világháború közbeszólt és a pécsi szocialdemokraták értelmesség lendületét az imperialista fegyverek segítségével ideiglenesen megtörték. Az uralkodó osztály Pécsen 2000 aktív szocialdemokratát kivitt a harcerekre, hogy azok közül nagyon sokan, a pártvezető vezetői többé ne térjenek vissza.

De a pártvezető a körülményekhez képest a háború éveit alatt is harcolt a forradalom zászlajának magasztartásával. 1915-ben a Magyarországi Szocialdemokrata Párt vezetősége utasította ellenére megünnepelték május elsejét. Ezen a népgyűlésen újból hitet tettek a szocializmus győzelmé mellett. „... Az osztályokra tagozódott társadalom államai nem kerülhetik el a véres háborúkat... Az igazi béke, az összes nemzetek és államok egyetértése csak a szocializmus győzelmével születhetik meg, amikor az osztályok megszűnnek és a nemzetek között eltűnnek az érdekellentétek. A viszáltság és béreltközésnek okai...”

Szabót is bevonultatta az uralkodó osztály katonának, hogy ezzel is megakadályozza a pécsi munkásmozgalom további akciói sorozatát. Népgyűléseket nem tarthattak. Tíz volt a munkások összejövetele, azokat a szocialdemokratákat, akik a frontról hazajöttek szabadságra és elmentek pártrendezvényekre, szigorúan felkérésre vonták. Ekkor a pécsi munkásmozgalom lendületét újból sikerült az uralkodó osztályoknak fegyverek árnyékában átmenetileg letékezni.

Dr. Gungl Ferenc
(Folytatjuk.)

BANYASSZ

A KISZ TRÖSZTBIZOTTSÁGNAK TITKOSZTARTÓJA

Decemberi feladataink

A KISZ Központi Bizottság titkársága határozata értelmében az 1966. évi tagösszeírást és a taglétszám statisztika elkészítését együtt kell végezni az alapszervezetek akcióprogramjának — a KISZ-tagok egyéni vállalásainak — értékelésével. Az együttes értékelésre reális lehetőség nyílt, mivel az összeírás időszakában zárjuk az 1966. évre vállalt feladatok végrehajtását, az ISZM követelményeire lebontott akcióprogram teljesítését.

Az akcióprogramot — egyéni vállalások — értékelésének, a tagösszeírásnak alapvető célja: felmérni az alapszervezet politikai és szervezeti fejlődését, a taglétszám alakulását, a vállalt feladatok végrehajtását. Következésképpen a december havi KISZ-munka középpontjában a fenti feladatok maradéktalan végrehajtása szerepel minden szinten.

Az akcióprogramok értékelésének kiinduló pontját képezi, hogy számot kell adnunk az év elején vállalt feladatok végrehajtásáról. Ez az értékelés valamennyi KISZ-taggal és szervezetten kívüli fiatalal történő beszélgetést, széles körű felmérést jelent. A KISZ KB titkárságának határozata alapján október hónapban végrehajtott bizottságunkkal ütemtervet készítettünk, azt titkári értekezleten ismertettük, s ott a bizottságok, csúcsvezetőségek és alapszervezetek konkrét feladatait tárgyaltuk meg. Ez követően november 1—15. között vezetőségi üléseken, taggyűléseken el kellett végezni a vezetőség és a KISZ-tagság tájékoztatását, egyben felkészülni a tartalmi munka értékelésére, s ennek szervezeti formáját biztosítani.

A december hónapban beütemezett vezetőségi ülések, taggyűlések feladata, hogy a KISZ-tagsággal, KISZ-en kívüli fiatalokkal történő beszélgetések során összegezzék tapasztalatok alapján — az ISZM tükrében — értékelje az 1966. évi munkáját, a vállalt feladatok végrehajtását.

A beszélgetések egyúttal — a tagösszeírás során — figyelembe véve a KISZ-tagok igényeit, érdeklődési körét, arra is irányultak, hogy a jövő évi akcióprogramok elkészítése reális alapokon történjen. A beszélgetések során számos olyan megoldásra váró magán- és társadalmi jellegű probléma is felszínre került, mely az adott fiatal egyénileg bizonyos vonatkozásban foglalkoztatja, esetleg bántja. Ugyanakkor igen sok egyszerű és helyes javaslat hangzott el, melyeket a jövőben feltétlenül figyelembe kell vennünk. Konkrét véleménymondás történt a KISZ-tag részéről a vezetőség felé — s fordítva —, a vezetőség személy szerint mondott véleményt minden egyes KISZ-tag egész éves munkájáról.

A KISZ KB állásfoglalásának figyelembevételével törekedtünk arra, hogy az évi munka értékelését, a KISZ-tagokkal folytatott beszélgetéseket a vezetőségek úgy végezzék, hogy végső soron a KISZ-tagság nevelését, fokozottabb politikai aktivitását, a KISZ tömegbefolyását, a KISZ-tagok szervezetük iránti felelősségérzetüknek fokozottabb elmélyülését eredményezze.

Azt a fiatalat, aki az alapszervezet akcióprogramját képező kollektív vállalások mindhárom területének teljesítésében aktívan részt vett, azt egész évben folyamatosan végezte és kiemelkedően teljesítette — az ISZM arany vagy ezüst fokozatának viselésére javasolhatja a vezetőség. A jelvények odaítéléséről — személy szerint a kollektív döntés az alapszervezeti taggyűlésen. Aki jól dolgozott egész évben, megérdemli, hogy a munkája és magatartása alapján megdícsérjük, aki pedig hanyag, esetleg közömbös volt mindazzal szemben, ami az alapszervezet életéhez tartozik, elmarasztaljuk. Ezek a taggyűlések akkor lesznek eredményesek, ha ténylegesen kollektív megbeszélésekké alakulnak át, ha a tagság teljes egészében részt vesz a beszámoló feletti vitában, bátran bírál és dicsér.

Összegezve megállapíthatjuk, hogy a pártkongresszusra való készülék kapcsán KISZ-tagságunk körében megmutatózó aktivitás biztosítékként szolgált a vállalások teljesítéséhez, az 1966-os esztendő sikeres zárásához, s nagymértékben elősegítette, hogy az 1967-es évben a KISZ-alapszervezetek szervezeti és politikailag még inkább megerősödjének.

Klepah Ottmár,
agit. prop. titkár.

A KISZ-élet hírei

A tröszt területén új KISZ-házak, ifjúsági klubok létesülnek. Jó útemben halad Pécsbánya KISZ-házának építése, valamint a Villamos Üzem KISZ-klubjának átalakítása. Ezúton köszönjük meg az üzemek gazdasági, műszaki, politikai vezetői részéről nyújtott támogatást, a KISZ-tagok társadalmi munkában való részvételét.

A KISZ Trösztbizottságának végrehajtó bizottsága ma délután 9 órakor a meszesi munkásszállón ülést tart. A napirend során megtárgyalják a komlói és meszesi munkásszállón lakó fiatalok helyzetét a szálláson folyó eszmélet, po-

litikai, kultur- és sportmunka helyzetét is részletesen megvitatják. Beszámoló hangzik el az 1966. évi akcióprogramban rögzített vállalások teljesítéséről, a KISZ- és pártépítés helyzetéről.

Titkári értekezlet. Egész napos KISZ-titkári értekezletet tartanak 20-án a tröszt székházában, amelyen megtárgyalják a tagösszeírás és elbeszélgetések tapasztalatait. Bevezetőben Parti József, a KISZ-bizottság titkára, ismerteti az ez évben végzett munkánkat és a jövő évi feladatait.

A szervezeti élet útján

Kiszisták gondjai Béta-aknán

Egy alapszervezet sikereiről, jó eredményeiről (ha vannak) mindig könnyebb beszélni, mint nehézségeiről. A Béta-aknai KISZ alapszervezet dolgozott úgy ebben az évben, hogy ezen a helyen eredményes munkájáról essen szó. A választás mégis a másik oldalra szól, ahol a gondok, nehézségek jelentkeznek, mert sokkal jobb és megnyugtatóbb a nehéznek ígérkező feladatokat felkészülve várni, mint önelégülten a múlt sikereit szemlélni.

A szubjektivitást lehetőleg mellőzve kellene most elmondani és összefoglalni azokat a problémákat, amelyekkel a Béta-aknai KISZ-szervezet eddig is küzdött, s várhatóan a jövő évben is szembe találja magát.

A szervezeti élet achillesi sarok minden ifjúsági szervezet történetében. Nos, a KISZ-mozgalom sokra hivatott célkitűzései is megtörhetnek, ha az alapszervezetekben folyó szervezeti élet nem szolgálja a célkitűzéseket, vagy éppen közönybe olvad. Béta-akna „fiatal” üzem. Vonatkozik ez a bányá életkorára is, de még inkább dolgozóira. Az 1240 fős üzem létszám fele 605 dolgozó 30 éven aluli, közel harmada, mintegy 400 dolgozó pedig 28 évnél is alatta jár. Nem kell tehát túlságosan elvonatoztatnunk ahhoz, hogy milyen nagy szerepe lehet a KISZ-szervezetnek az üzem életében.

A sok fiatal közül hány embert tud magának az alapszervezet?

Ha azt mondjuk, hogy a felét, még akkor sem lehetünk elégedettek, mint ahogy a legutóbbi taggyűlésen a vezetőség is a jövő év egyik legfőbb feladatának a fiatalok

fokozottabb mozgósítását jelölte meg. További gond, hogy hogyan történjen a mozgósítás a KISZ-életre. A fiatal dolgozók 60 százaléka vidéki bejáró. A KISZ-tagok közül is sokan a lakhelyük szerinti alapszervezetekhez tartoznak. Üzemben csak munkaidejüket töltik. A szétszórta falvak alapszervezeteivel nehéz a KISZ-munka koordinálása. Hogy mégis van erre lehetőség, azt nagyon szépen példázza az üzem KISZ-szervezetének a sásdi kiszesekkel kialakult gyümölcsöző kapcsolata.

Elég elmondani annyit, hogy a két KISZ-szervezet nem egy alkalommal rendezett közös programot, végzett közösen társadalmi munkát, baráti, ismerkedési délutánt tartott.

Ha az üzemi KISZ-élet dinamikus, jól szervezett, akkor a példa ragadós. A „kijáró” kiszesek az üzemi élet láttán mozgásba hozhatják falujuk szervezetét is.

Ezzel lényegében már érintettük a másik problémát.

Hogyan kellene megszervezni a KISZ-munkát ahhoz, hogy egyre több fiatal ragadjon magával? Kiszé okoskodásnak hat ez a kérdés, de nem kerülhető el.

A Béta-aknai KISZ-szervezet példásan mozgósít a termelésre. Az üzem szocialista brigádjai közül 7 ifjúsági szocialista brigád. Ezek a brigádok szebbnél szebb eredményeket érnek el, mind a termelésben, mind a brigádválalások más területén. A brigádok politikai-nevelési munkája üzem méreteiben is jelentős. Ezek a szocialista brigádok rendre élén járnak a társadalmi munkában. 1966-ban 3500 órát teljesítettek

üzemen belül, sőt, Buzás János KISZ-tag lakásépítésére is jutott 250 óra. Mégis fennáll az a veszély, hogy az alapszervezet egészében véve nem tudja egy cél mögé sorakoztatni az üzem fiatalosságát. A KISZ-élet nem korlátozódhat csupán brigáddéletra. At kell hogy hassa a fiatalok egészét, csak akkor tölti be hivatását.

Ehhez pedig nagyon árnyalt, sokrétű munkát kell végezni a vezetőségnek. Elsődleges feladat az aktivitás ébresztése kell hogy legyen, de ennek elengedhetetlen feltétele a vezetés aktivitása. A vezetőségnek élni kell járnia a fiatalok helyzetének megismerésében. Az alapszervezet akcióit (politikai, kulturális, sport stb. megmozdulásait) úgy kell szervezni, hogy a szervezeti élet eseményei választ adjanak a fiatalok problémáikára, feloldják az egyes emberekből uralkodó közönyt. Fel kell fedni azt a társadalmi valóságot, amelybe a mai fiatal generáció beleszületett. Érdekléte kell tenni a fiatalokat a társadalom célkitűzéseiben.

Ehhez a KISZ-nek úgy politikai, mint erkölcsi alapja megvan. A vezetőkön, az aktívakon múlik tehát, hogy mit és hogyan valósítanak meg.

A KISZ-vezetőség Béta-aknán is érzi, hogy a jövőre nézve nehéz feladatok előtt áll. Az elkövetkező év munkaprogramját igyekszik úgy összeállítani, hogy a szervezeti élet útján eleget tegyen a fiatalokkal való törődés reálháruló feladatainak.

Muhel József

Bevonulók

„A haza védelme a Magyar Népköztársaság minden polgárának szent kötelessége” — olvashatjuk alkotmányunkban, szocialista életünk alaptörvényében. Ezt figyelembe véve mondotta ki országgyűlésünk az általános hadkötelezettséget, amely 18 éves kortól 50 éves korig minden magyar állampolgárra kiterjed, és amelynek legfontosabb része éppen a katonai szolgálat.

Alig néhány napja, hogy a tröszt fiataljai közül 300 fiatal először lépte át a laktanyák küszöbét. Bevonultak, hogy — törvényeinknek eleget téve — felkészüljenek szabad hazánk, szocialista közbeségünk védelmére, hogy a berancsnokok keze alatt katonákká váljanak. A bevonuló fiataloktól kérjük, hogy a katonai eskükhöz híven szolgálják szocialista hazánkat, dolgozzanak népünk ügyét.

Közülük mutatjuk be Salfai József Pécsbánya külsz ifj. Gungl János Komló S. előkészítő alapszervezetek kárait, Zobák-aknáról b. nult Szlavek János ifjú n. kásórt.

Salfai József

ifj. Gungl János

Szlavek János

SPORTOLUNK IS!

Május elején, egy csütörtök délután hangos kiáltások verték fel az immár négy éve nyugvó Talicska Talit. — Mi történhetett — lépett ki a Tali a strájából — újra szükség lenne rá? S amint szemé megszokta a fényt, jóleső érzéssel pillantott a labdarúgópályára, amelyen néhány perccel előbb kezdődött az üzem kétfordulós házi bajnoksága, hogy a csapatok négy hónapi küzdelemnek vegyék kezdetét a KISZ által felajánlott vándorkupáért.

Helyem nincs, hogy részletesen leírjam a küzdelem minden mozzanatát, így csak Tali barátom naplójából — aki minden kedden és csütörtökön újraéledt — idézek néhány morzsát:

„FÉNYEK”

A résztvevő hat csapat mintegy száz játékos, időt, fáradságot, műszakcsereit és gyakorlatúrát, esetenként — ha a mérkőzést egy pohár sör mellett újra lejátszották — feleséggel történő szópárbajt is vállalva hatalmas lelkesedéssel játszotta végig az időnyt. Tét nélküli mérkőzés nem volt, mert az utolsó helyezettek verték meg, esélytelenül az elsőket, s küzdöttek oroszánmódra minden labdáért.

A városi bajnokságban szereplő csapat részére új játékosok tűntek fel.

„LEGEK”

Legsportszerűbben játszó csapat a külszín Legfiatalabb az I. körlet csapat. Legtöbbet vitatkoztak a játékezővel az irodaépület játékosai. Legkeményebben játszottak a III. körlet — a bajnokcsapat — védői. Legnagyobb meglepetéseket okozták a II körlet és a gépzüzem játékosai, a III. körlet és az irodaépület legyőzésével. A legnagyobb csalódást okozta az irodaépület.

„ARNYAK”

A bajnokság ünnepélyes eredményhirdetése, a kupa és az érmek átadása elmaradt mert túllépte a szakszervezet az éves keretet

És a KISZ?

A játékezés nem állt megfelelő színvonalon, különösen megmutatkozott ez a durva játék és a reklamálosok helytelen elbírálásában.

Eddig Tali naplójából. Igaza volt? Igaza: Befejezésül megígérem neked Talikám hogy a közeli jövőben indul az istaltenisz csapat és sakk egyéni bajnokság szervezésénél lebonnyoltásánál figyelembe veszünk a Juhász Gula klubban ahol december 15-én megkezdődik a küzdelem.

Tormássy Loránd

Emléktúra

November 7-en reggel kezelegítős, álmos betái fiatalok gyülekeztek a Petőfi-bányán, hogy a szakközépiskola diákjaival közös csapatot alkotva részt vegenek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére rendezett emléktúrában.

Bemelegítésként „átsétáltunk” Manfara ahonnét 30-percenként indították a népes mezőnyt, amelyben a komlóiak mellett pécsi, sásdi, szilvási, sikkói és mohácsi versenyzők is indultak.

sportpályai mellett célba befutottunk, esélyünk volt az első helyre. S amíg a fiúk levezetésként fociztak a pécsi versenyzőkkel, lányaink kiszorították az első helyet, az utánuk befutott csapatok ugyanis kevesebb pontot értek el.

A túra végen valamennyi résztvevő a párt ház elé vonult, ahol megkoszorúztuk a munkásmozgalom mártírjainak emlékművét értékeltük a

Együttműködés barátság

Egy nagyszerű gondolat valósult meg 1966. május 24-én Béta-bányáim és a gimnázium és szakközépiskola közös elhatározásaként. E napon került sor annak a szocialista szerződésnek az aláírására, amely közös megegyezés alapján a munkával, neveléssel kapcsolatos tapasztalatok kicserélését, közös akciók rendezését, egymás megismerését tűzte ki célul.

A szerződés értelmében 1966. szeptemberétől 1967. szeptemberéig tartó egy év legyen hivatott arra, hogy a további kapcsolat létjogosultságát eldöntse.

Az eltelt néhány hónap eredményeit elemezve pozitív eredményekről számolhatunk be. Hasznos és eredményes találkozássra került sor az üzem vezetősége és az iskola nevelőtestülete között, melynek kölcsönös jellege a fenti célkitűzést szolgálta.

Az iskola egyik legjobb osztálya (II. b) és az üzem Pfeiffer Alajos által vezetett szocialista csapata mintaszerű együttműködést valósít meg. A programban szerepel többek között, hogy az osztály műsort ad a szocialista cím elnyerésének évfordulóján, albumjaikban írnak egymásról, közös rendezvényeket tartanak, egyéb alkalmakkor meghívják egymást. E szép tervek megvalósítása jó úton halad.

A szerződésbe foglalt tervek még:

1. Az üzem kívánságának, kérésének megfelelően műsort adnak az iskola tanulóival.
2. Az üzem könyvelősége patronálja az iskola negyedik közgazdasági osztályát, amely üzemlátogatásokkal egybekötve valósul meg. Nagy szerepet tulajdonítunk ennek az érlettségi előtti könyvvitelrel kapcsolatos felkészülésben.
3. Mindkét fél egy kis rovatot nyit újságjában, melyben az együttműködésről, egymás szervezeti életéről, a munkában elért eredményekről adnak hírt, tudósítást.

A szerződés keretein túl számos közös rendezvény, szellemi vetélkedővel egybekötött klubdelután és egyéb szórakoztató műsorok beiktatása gazdagítja a programot. Szép eredmény volt pl. a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére rendezett emlékversenyen elért első helyezés, mely szintén az együttműködés eredményének könyvelhető el.

Reméljük, hogy e kapcsolat legnagyobb haszna abban lesz, hogy belőle mindkét fél egyaránt profitál. A tanuló ifjúság megismerkedik a gyakorlati élet légkörével, az üzemi fiatalokban pedig igényt vált ki a nagyobb tudás és műveltség megszerzésére.

Végezetül megállapíthatjuk, hogy Béta-bánya vezetősége elégedett ezzel a kapcsolattal. Elégedett, mert biztosítva látja a kitűzött cél elérését, nevezetesen fiataljaink szórakozásának, nevelésének helyes úton tartását. Bizunk benne, hogy véleményünk találkozik az iskola nevelőtestületének véleményével és ez az együttműködés egy eredményes év után tovább erősödik.

Félix József

Jövőre beindulnak

a „Forradalmi Ifjúsági Napok”

A KISZ VB mellett működő társadalmi osztályok a jövő évi munkatervük összeállításán dolgoznak. A munkatervük középpontjában a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójának megünneplése áll, ennek szellemében januárban majdnem valamennyi területen beindítjuk a „forradalmi ifjúsági napok”-at. Első nagy tömegpolitikai akciónkra, február 24-én, a cseretől csendőrsortú harmincadik évfordulóján kerül sor.

A későbbiekben pályázati felhívást indítunk, amelynek célja munkásmozgalmi emlékek (jegyzőkönyvek, fényképek, egyéb dokumentumok) összegyűjtése. Ebben a munkában a KISZ trösztbizottsága számít nemcsak a trösztüzemi KISZ-fiataljaira, hanem a pécsi és komlói bányász lakóterületek fiatal középiskoláira általános iskolás fiataljaira, az úttörő pajtasokra is.

Ehhez a munkához már előre is segítséget kér a KISZ trösztbizottsága a veterán elvtársaktól, a művelődési intézményektől, és nem utolsósorban a Szakszervezeti Trösztbizottságtól.

Ez a hagyománykutató munka 1967 elejével veszi kezdetét és egész éven keresztül tart.

A komlói Úttörőház programja

December 21-én megkezdődik a téli iskolai szünet. A komlói Úttörőház gazdag programot készített a kis pajtasoknak. A részletes program a következő:

December 16., péntek: Szakköri titkárok találkozója du. 14 órakor. Úttörőház.

December 17., szombat: Ifj. vezetői továbbképzés. Vb-terem du. 15 órakor.

December 18., vasárnap: Fessék választani. 9—12 óráig. Úttörőház.

December 24., szombat: Fenyőfa-ünnepély, Zrínyi Művelődési Ház.

December 27—28-án: Játék, lévé, film, lemezek.

December 29., csütörtök: Dia-verseny

December 30., péntek: Gombfoci-bajnokság Úttörőház.

november 10-en a Juhász Gyula klubban elbeszélgetünk egy-két órát, s közben a kupa körbejár.

ellenőrző állomásokon ele megpróbáltatások etettek alá bennünket. A között kifeszített a csapat minden tagján átmozgott. Nem okot a helyből távol em. A bonyodalmak a lövésnél kezdődtek, míg lányaink fogták a t, részünkre elhang vezényszó: „fedezék!” d egyik lánykánk áll én ott gránátot hosszát, mert az a szem- tásztás helyett a mö évő erdőbe repült. feladatainkat — is, a magyar ifjú mozgalom mártírjainak tiszteletére fénykép vagy né- any soros önéletrajz alapján — már átlagon felül oldottuk meg, s így amikor a komlói

versenyt, a résztvevőknek szép ajándékot és a győztes csapatnak a versenybírók egy vándorserleget adott át.

FELDOLGOZZÁK A

KONGRESSZUSI ANYAGOT

A KISZ Trösztbizottsága az 1966/67-es KISZ Kongresszusi Körök keretében január végével megkezdte az MSZMP IX. kongresszus anyagának feldolgozását. Ezt megelőzően az üzemek, alapszervezetek, agit. prop. felelős részére értekezletet tartunk.

A Bányász Ifjúság

ez évben utolsó alkalommal jelenik meg. A KISZ-szervezetek egész évi támogatásáért ezúton mond köszönetet a Szerkesztőbizottság. Kérjük a KISZ-titkárokat, a KISZ-fiatalokat, észrevételeiket, javaslatokat, frásikat, a jövőben is juttassák el a Szerkesztőbizottsághoz.

As 1967-es esztendőre ezúton kívánunk valamennyi KISZ-fiatalnak, az ifjúsági oldal olvasóinak, sikerekben gazdag újévet és JÓSZERENCSEMET!

BEMUTATJUK:

Fülöp Attilát

ár évvel ezelőtti aktív ökö- 1966. március 21. óta Béta-bányáim közel 180 fős SZ-alapszervezet titkárat tevékenykedik igen aktív, eredményesen.

Az ifjúsági szövetség célkitűzéseinek megvalósításáért, az üzem viteleért dolgozik napról napra, nem ismerve fáradtságot, energiát. Nehéz, felelősségteljes feladat, de egy nagyon hálás és szép megbízatás fiatal párttag dolgozni a KISZ-ben, s hiszem, ez a nyitja, hogy elvtárs ennyi szívvel akarással munkálkodik. Alapszervezet az alapszervezet annak tagjai érdeké-

vel alkalommal talál sokat is vállal magára. Z sokrétű munkájából mindig kap megfelelő segítséget a vezetőségől. A gazdaságvezetésnél kor aggodás nyilvánul a saládjá részéről, hogy a távol, s mozgalmi t végez, vagy éppen a KISZ-vezetőképző iskolán. Általában ezek a munkák jelentkezik ifjú vezetőknél, s ezek a munkák sem kivétel. Az itt költöttek szűk keresztmetszén képet adnak arról, hogy a munkák vállalt feladatai — a tagsággal kapcsolatos mértékben igyekszik tenni a határoza rvényre juttatni. Sok esetben a munkák részét, s olykor taggyűlésen a fős szót oda az elnöki beszámolót tartó

apukának, hogy „...kicsit hangosabban apuci...”
A teljesség igénye nélkül ez alkalommal így mutattuk be egyik KISZ-titkárunkat. Fülöp elvtársról kérjük, hogy a továbbiakban is ilyen laudató szavakkal vegye ki részét a KISZ előtt álló feladatok megvalósításában, hisz az ilyen munka mindenképp csak eredményeket hozhat.

Hartai Ferencet

Komoly tekintetű, halkszavú fiatalember Hartai Ferenc. Akik ismeri, tudja róla, hogy művelt, sokoldalú, de egy cseppet sem beképzelt fiatalról van szó. Szereti a zenét, művészetet, a jó könyveket és nem utolsósorban munkahelyét, szaktársait. Feri ugyanis géplakatosként dolgozik üzemünkben 1961 óta. Korábban iparitanuló volt, majd tényleges katonai szolgálatot teljesített.

Katonai szolgálata alatt kapcsolódott be aktívan az ifjúsági mozgalomba. Katonatiság hamar megismerték egyéniségét és a KISZ-vezetőségbe történő beválasztásával bizalmat szavaztak neki. Feri nem volt hálátlan e bizalomért. Munkája elismeréséül több dícséretet kapott.

Leszerelése után azonnal kapcsolódott alapszervezetünk munkájába. A bizalmat köszönjük is hamar kérdemelte példamutató munkájával felelt meg a bizalmat. A KISZ-ben kapott feladatokat maradéktalan végrehajtásával a bizalom eredményeképpen

lett alapszervezetünk vezetőjének tagja. 1964 óta laudatóan akaraterővel, fiatalos lelkesedéssel végzi szervezői teendőit. Hogy mi ösztönzi őt erre? Az ifjúság és a kollektíva szeretete.

1965-ben pártalapszervezetünk a KISZ javaslatára felvette Ferit a tagjelöltök sorába. Tagjelöltségi ideje alatt bebizonyította, hogy méltó a párttagságra. Jelenleg egy éves marxista-leninista előkészítő tanfolyamra jár. Szerinte az ifjúság irányításához megfelelő politikai képzettségre van szükség. Tökéletesen egyet értünk vele.

Ilyen ember Hartai Ferenc és igyekezik ilyen né formálni elvtársait is.

Megalakult a rajzszakkör

A múlt héten megkezdte működését a Puskin Művelődési Ház rajz szakköre Pécs-szabolcson.

A szakkörbe — induláskor — 50 gyermek jelentkezett és 28-an már részt is vettek az első foglalkozáson. A pécsi bányászok gyermekeiből alakult szakkörben általános iskolások és ipari tanulók ismerkednek a rajzolás és festés technikájával. A magas színvonalú képzést az a tény biztosítja, hogy a szakkör vezetője Takács Dezső festő és grafikus, a népszerű pécsi rajztanár, akinek keze alól már sok tehetséges, rajzolni tudó gyermek került ki.

DECEMBERI SZÁMUNK

összeállításánál a Béta-bányai KISZ-fiatalok nyújtottak segítséget. Az oldalt összeállította: Klepach Ottmár, a KISZ Trösztbizottságának agit. prop. titkára és Csóka Magda, fényképeket készített: Mikolasek Tibor és Újvári István.

Kedves megemlékezésnek volt színhelye a Béta-aknai Juhász Gyula Klub november 14-én.

KISZ-taggyűlést tartottunk, melyre meghívtuk a komlói veterán elvtársakat, hogy felidézzük azokat a küzdelmes napokat, melyeket értünk, fiatalokért vállaltak, hogy nekünk szebb, boldogabb és könnyebb életünk legyen Most egy éve annak, hogy a Komlói megalakult kommunista párt 21. évfordulója alkalmából a Május 1. Művelődési Ház falán emléktáblát helyeztünk el.

Ott ígéretet tettünk, hogy nem feledkezünk el veteránjainkról. Az évfordulóról minden évben megemlékezünk. Taggyűlés után megvendégeltük a megjelent elvtársakat. Itt egy sokkal kötetlenebb elbeszélgetés alakult ki. Piegler János elvtárs személyesen mondta el élményeit, azokat a küzdelmes napokat, melyeket átéltek itt Komlón. A kis dányászfaluban. A történetekből láthatjuk, hogy mennyi harc, akaraterő, lemondás kellett veterán elvtársainknak ahhoz, hogy megszerezhesse az akkori rendszert. Vállalták, akár életük

kockázatával is, hogy munkatársaik érdekét, a párt eszméjét megvédjék.

Köszönettel tartozunk nekik, hogy gondoltak a jövőre, hogy küzdöttek a lentini eszméért.

Veteránok Béta-aknán

Az idős harcosok visszaemlékezését hallgatjuk...

Újszerű propaganda Kossuth-bányán

Sokat segít a Gagarin-brigád

Újszerű, eleven, pezsgő propagandamunka kezdődött Kossuth-bányán a IX. pártkongresszus megelőző napokban. Az újszerűség tartalma és formája vonatkozásban egyaránt érdekes; a nagyzem propagandistái sok ötletes módszert és eszközt vonultattak fel a dolgozók tájékoztatására, termelési és politikai orientálására az előkészületek és a kongresszus idején esedékes feladatok sikeréért. Mindez önmagában is indokolja, hogy úgy utólag visszatérjünk e munka méltatására, s mégsem csupán ezért tesszük.

A tröszt egész területén ismeretes, hogy Kossuth-bányán korábban is nagy gondot fordítottak a propagandára. A szabell, írásbeli és szemléltető agitációban ez az üzem sokszor szerepelt példaként a többiek előtt. S most, a nagy pártsemény alkalmával — és ennek tiszteletére — mégis sikerült újat, érdekesebbet nyújtania. Olyan módszereket vezettek be és újítottak fel, amelyek alkalmazása a jövőben és más üzemeknél is helyes és szükséges lesz. Továbbá olyan embereket vontak a propagandisták köré — köztük pártönkívülieket is — akik ötletgazdagságukkal, tehetségükkel és tenniakarással képesek voltak eleven-séget, pezsgést vinni a munkába.

Az ötletek tehát nem egy, vagy néhány embertől származnak, hanem kollektív eredménynek számítanak — s a kivitelezésben, a gyakorlati megvalósításban még többet vettek részt —, mégis ki kell emelnünk Kérdő Lajos szb. bér- és termelési felelőst, Rein György versenyelelőst és Nemesi Árpád szocialista brigádvezetőt.

A kongresszus kezdete előtti napokban beszélgettünk arról, hogy valami érdekes módszert kellene bevezetni, ami felhívja az emberek figyelmét — mondta Kérdő Lajos —. Igen, de mi legyen az? Elmentünk a Gagarin-brigádhoz, amely az integra berendezés karbantartása mellett egyéb különleges feladatokat is ellát. Például ők biztosították a hangosítást a tröszt párttervezetelen, ők készítették a fénybetűs dekorációt valamennyi nagyobb ünnepen. Beszélgettünk Nemesi Árpád brigádvezetővel és a brigád tagjaival és eközben egy sereg új ötlet született.

A faliújság felett például néhány másodperes időközökben vörös fénybetűs villanások fel: KONGRESSZUSI HIREK. Persze, ez önmagában még nem jelentett semmit. A faliújságon állandóan friss anyagokat kellett elhelyezni. Ebben is segített a Gagarin-brigád. Nemesi elvtárs a kongresszus napjaiban jóval korábban kezdte, s mindíg később fejezte be a műszakot, mint korábban. A hajnali órákban, műszakváltás előtt lefényképezte a legjobb brigádöt, a kongresszusi verseny elenjáróit, s mire az emberek kiszálltak a bányából, képük már a faliújságon volt. A megfelelő képaláírásokról a versenyiroda gondoskodott. S a képek mellett napról napra idézeteket közöltek a kongresszuson elhangzott beszámolókból, hozzászólásokból.

Természetesen más módon is tudatosították a dolgozókat a kongresszusi munkaverseny eredményeit és a kongresszus anyagát. A reggeli és déli műszakváltások idején megszólalt Kossuth-bánya hangosíradója. A műsorban méltatták a brigádok eredményeit, magnétofonról visszajátszottak a kongresszusról a rádióban, vagy a televízióban közölt tudósításokat, így azok a dolgozók is meghallgathatták ezeket, akik — műszakon kívül — egyébként nem hallhatták volna. A hangosíradó működésére is részben a Gagarin-brigád érdeme, hiszen ők rendezték be és ők kezelték a stúdiót, Rein György-

gyel közösen ők készítették a magnétofon felvételeket.

Meg kell jegyeznünk még, hogy a kongresszus idején a „hagyományos” írásbeli és szemléltető agitáció is sokkal élénkebb volt az üzemben, mint más időszakokban. Ez a versenyiroda mellett működő dekorációs részleg érdeme.

Ami a továbbiakat illeti — hiszen az új elképzeléseket már eleve hosszabb távra valóstították meg —, a jövőben is folytatni akarják a most megkezdett kampányt. Sőt, újabb ötletek is születtek már. Most terveznek például egy nagyméretű fényújságot. Olyan „univerzális” propaganda eszköz lesz ez, amelyen mintegy tizenötezer villanyegéből tetszés szerinti szövegeket lehet felírni. De emellett terveznek további fénybetűs támlákat is, amelyek a termelésre, termelékenységre, a gazdaságosság fokozására serkentik a dolgozókat. (A meglévők a balesetelhárítási propagandát szolgálják.) S folytatják a fényképes propagandát, a legjobb brigádokat ilymódon történő népszerűsítését is, hiszen ezt a módszert nagy tetszéssel fogadták az emberek.

Ejtőernyősöket képeznek

Az MHS Komló városi elnökségének irányításával megkezdődött a fiatal ejtőernyősök kiképzése. Az elméleti foglalkozásokat a Zrínyi Művelődési Házban tartják. Hetenként háromszor kétórás a program, ahol szórakozási lehetőségről is gondoskodnak.

Beszteri elvtárs vezetésével ez idő szerint 15 fiatal ismerkedik a bátrak sportjával. A következő napokban (december 22-ig) további jelentkezőket is elfogadnak. Főleg az 1946–50-ban született fiúkat és lányokat várják. Januártól a tornatermi gyakorlatokat végzik és a féléves munka után ejtőernyős táborban vesznek részt a tanfolyam hallgatói.

A kiképzés több irányú. Az

„Erőnk abban van, hogy építjük is, amit védünk”

Trösztünk elnyerte A megye legjobb önálló egysége címet

A munkásörög fennállásának immár tíz esztendeje alatt hagyományná vált, hogy egy-egy kiképzési év végén az egységek kollektívan és nyilvánosan értékelik munkájukat; felméri, miképpen teljesített annak az összetett társadalmi-politikai feladatnak, amelyet a néphatalom a fegyverekkel együtt rájuk bízott. Alapjában ez a számvetés volt a célja trösztünk munkásörög-zászlójára vasárnap délelőtti gyűlésének, de ezen túl ünneppé is emelkedett a komló munkászállón tartott összejövetel.

Ünnepessé, amennyiben munkásörögink a most befejeződött kiképzési évben — nagyszerű helytállással, alázatossal munkájukkal — elnyerték a megye legjobb önálló egysége címet, s az ezt kifejező serleg és oklevél átadására is ez alkalommal került sor.

A felsőbb szervek elismerése jutott kifejezésre abban is, hogy a zászlóalj-gyűlésen megjelent Karsai Ferenc, a Munkásörög országos parancsnokának helyettese, Duga József, a Munkásörög Baranya megyei parancsnoka, és dr. Nagy József a megyei pártbizottság titkára. Eljöttek az ünneppégre a társ fegyveres testületek — a rendőrség, a karhatalom

és a honvédség — képviselői. Megjelent továbbá Stier József, a tröszt- és Neubauer József a Komló városi pártbizottság titkára, Garamvölgyi János trösztigazgató, Parti József a tröszt KISZ-bizottság titkára és dr. Simek Árpád, a városi tanács elnöke.

A gyűlésen Erdősi Lajos zászlóalj-parancsnok mondott beszédet.

— A szocializmus építésének időszakában — mondotta egyebek között — a munkásörög megítései hiátusa, hogy részt vegyen a szocializmus hazai, dolgozó népünk hatalmának védelmében, a békés alkotó munka biztosításában... E feladat teljesítéséhez politikailag szilárd, aldatkés és jól képzett munkásörög állományra van szükség. Biztosítani kell, hogy a munkásörög jól értsék partunk politikáját, legyenek annak tudatos hirdetői és megvalósítói.

A kiképzés néhány szervezeti és módszertani kérdésének, majd az e téren elért kiváló eredmények elemzése után Erdősi elvtárs a testület közrendvédelmi feladatáról szólott. Kitént, hogy munkásörögink az elmúlt kiképzési évben mintegy tizenkétezer órányi közrendvédelmi szolgálatot teljesítettek, noha ezzel kapcsolatban vannak téves nézetek is. Némelyek úgy gondolják, hogy a munkásörög részvétele a közbiztonság védelmében egyszerű „létszám-pótlás”. De nem erről van szó.

— Közbiztonságunk jó — mondotta —, de további javítása nem egyszerűen „rendőri” ügy, hanem társadalmi feladat. Mindannyian jól tudjuk, hogy a jó közbiztonság hatással van a társadalomra, a termelésre és ingatagga teszi a talajt a kétes elemek számára.

A munkásörög feladatának jellegét, munkájának hatékonyságát — mutatott rá a zászlóalj-parancsnok — nem a fegyverek milyensége határozza meg elsődlegesen, noha a tavaszi lögyakorlatok jó és az őszi gyakorlatok kiváló összehasonlított eredménye azt bizonyítja, hogy a fegyverek jók, a munkásörög alaposan elsajátították kezelésüket és szükség esetén ilyen módon is helytállhatnak.

— A fegyvereket nem lehet lebecsülni, mégis azt valljuk, hogy a munkásörög ereje...

... elsősorban abban van, hogy szilárdan és megingathatatlanul áthat bennünket ügyünk igazába és legyőzhetetlenségébe, a kommunizmus ügyébe vetett hitünk és akaratumk. Erőnk abban van, hogy építjük is azt, amit védünk.

Erdősi Lajos ezután a leszerelő, illetve tartalékalományba vonuló, majd a munkásörög soraiba most belépő elvtársakhoz szólott. Végül méltatta a testület pártirányításának erősödését, mint az eddigi sikerek egyik forrását és a további eredmények feltételét.

A beszéd után a munkásörög vigyázz-állásban hallgatták meg a Munkásörög Baranya megyei parancsnokának parancsát, amelyben a „Legjobb önálló egység” kitüntetés címet a Mecseki Széntröszt önálló zászlóaljának adományozza (a serleget és oklevelet Duga József megyei parancsnok adta át Erdősi Lajosnak). A megyei parancsnokság továbbá a Kiváló Parancsnok címmel és jelvényvel tüntette ki Erdősi Lajos, Dóri István, Szlavék János, L. Kovács András és Gyánó Vince elvtársakat, s néhány elvtársnak a Kiváló Munkásörög címet és jelvényt adományozta.

Ugyancsak felolvasták a zászlóalj-parancsnok parancsát, amelyben a „Zászlóalj legjobb szakasza” címet Korintnik Károly, a „Század legjobb raja” címet Rácz Gyula, Debreceni István, Szilágyi Sándor és Vertike István aleg-

ségének adományozza. A felsorolt alegységparancsnokok egyben megkapták a Kiváló Parancsnok címet és jelvényt. Ezután huszonnégy elvtársat átnyújtották a Kiváló Munkásörög jelvényt.

A katonás fegyvellemmel vezetett ünnepség alatt meghatározó jeleneteknek is tanúi lehetünk. Ilyen volt a leszerelő, illetve tartalék állományba vonuló munkásörög búcsúztatása, akiknek eddigi munkáját Stier elvtárs is megköszönte és felszólalásában a pártmunka egyéb területén való tevékenységére szólította őket. A búcsúzóik nevében Storcz Ferenc tett ígéretet arra, hogy munkájukra — a szükségessé válik, fegyveres helytállásukra — a jövőben is számíthatnak. Ugyancsak meghatározó epizód volt a fiatal munkásörög esküvitele, amely után Dragun József immár tartalékos munkásörög adta át jelképesen a fegyvert az egyik fiatalnak.

Stier elvtárs már említett felszólalásán kívül felszólalt még a gyűlésen Karsai Ferenc országos parancsnok-helyettes, aki átadta a parancsnokság üdvözlését és köszönetét zászlóaljunknak, majd a IX. pártkongresszus tükrében a testület további feladatiról beszélt. Felszólalt továbbá dr. Nagy József, aki a megyei pártbizottság üdvözlését és jókívánásait tolmácsolta.

A hivatalos rész véget értével a munkásörögök megvendégelték.

B. J.

Társadalmi ellenőrök év végi beszámolója

Pénteken a Meszei munkászálló nagyteremben tartották évi záróülésüket a trösztbizottságon belül működő társadalmi és kereskedelmi ellenőrök.

A beszámolón megjelent a szakszervezetek megyei tanácsa részéről Tihanyi János elvtárs, a trösztbizottság részéről Kiskuti elvtárs, a megyei és városi tanács kereskedelmi osztályától Latincsics és

Orbán elvtárs, az állami kereskedelmi felügyelőség részéről Faludi elvtárs, és Tóth elvtárs a megyei tanács kereskedelmi és pénzügyi dolgozók szakszervezetének bizottságától.

A társadalmi ellenőrök évi munkájáról Kecskés elvtárs a trösztbizottság munkasellősi felelőse tartott beszámolót. Elismerően szólt annak a 45 főből álló trösztnél dolgozó ellenőri kollektívának munkájáról, mely nemcsak Baranya megye egyik legjobban működő csoportja, de munkájára országos szinten is felhívultak. Azt a célt, amit maguk elé tűztek, hogy a bányász-lakta területeken a lakosság kulturált kiszolgálásában részesüljön, az áruellátás zavartalan legyen, és hogy minőségi árut kapjanak a dolgozók, a továbbiakban új társadalmi ellenőrök bevonásával kívánják elérni.

Továbbiakban hangsúlyozta, hogy munkájukat már most nagyra értékeli, mivel a városi kereskedelmi szervek is több esetben fordultak hozzájuk segítségért, és minden esetben elismerően nyilatkoztak a végzett munkáról.

1966-ban 621 esetben hajtották végre ellenőrzést, ami az ellenőrök lelkiismeretes munkáját bizonyítja, mivel valamennyien a napi nehéz fizikai munka után szabadidejük alatt végezték az ellenőrzéseket.

A jövőt illetően fókuszálni kell a szakmai felkészültséget, és a gyakorlati munka minőségi színvonalának emelését. A szocializmus építése során egyre nagyobb teret adnak át a munka társadalmiasításának. Így a kereskedelmi továbbfejlesztésének is elengedhetetlen feltétele a társadalmi alapon nyugvó hatékony ellenőrzés kifejlesztése. Befejezésül az egész évben legjobb munkát végzők elismerésül 10-en kaptak oklevelet, és 16 főt pedig díjjal jutalmaztak részesítettek.

Berkics János

Arcképek (3)

Aki mesélőkedvet örökölt...

Kedvem lenne úgy kezdeni ezt a portrét, mint a meséket.

Egyszer volt, hol nem volt, valahol a tolnai mezőkön, Tengelic-pusztán élt egy öreg számadó csikós. A nevét is a foglalkozásáról kapta, mint-hogy apja, nagyapja, úkapja, s ki tudja hányadik őse is a lovak közt élt, dolgozott, s hagyta nemzedékekről nemzedékre a csikósságot.

— A nagyapám volt az öreg számadó.

Vége a mesének. Ami ez után következik, az egy valóságos élettörténet, már amennyire valóságos lehet pár sorban elbeszélve. Csikós Ferencről szól, akit — noha édesapja egy ideig még folytatta a családi hagyományt — nehéz lenne elképzelni lóhóton, pörge kalapban és karikás ostorral. Inkább íróasztal mellett termett embernek látszik: középtermetű, vékonycsontú, keret nélküli szemüveget visel. Az ember hallgatagnak hinné, pedig nagy mesélőkedvet örökölt pusztai őseitől.

— Nagyapám még nem tudott írni-olvasni. Mégis, sok szép mondása, sok kedves elbeszélése fennmaradt. En meg szinte gyerekkoromtól, amióta

megismerkedtem az írás-olvasás örömeivel, azon fázadozom, hogy gondolataimat papírra vessem és így közöljem másokkal. Ez aztán sok örömet és néhány kudarcot is hozott számomra.

Már a középiskolában felügyeltek íráskészségére. Aztán fodrászinas lett és egy sokszorosított tanoncújságot szerkesztett. Csakhamar kirúgták, mert arra vetemedett, hogy egy Pravdából vett idézetet közölt. Utána a Posta-hoz került. Itt sem tudta ab-bahagyni az írást. Napilapok, folyóiratok közötték kisebb elbeszéléseit.

— Talán ennek is része van abban, hogy gyorsan jutottam előre a ranglétrán. Úgy esett, hogy egyszer a Magyar Posta című lap pályázati felhívást közölt. Nem emlékszem már pontosan, valami jogi problémát kellett megoldani. Az első díj egy egész havi fizetés volt. Eppen akkor született a Feri fiam, nagy szükségem volt a pénzre. Gondoltam, megpróbálom. Összeszedtem minden tudományomat, könyveket bújtam, s hogy, hogy nem, megszerntem az első díjat. Egyszerű kis postakiadóként, tekin-

télyes főtanácsosok és igazgatók előtt.

Ez után is mesészerű epizód következett. A vezérigazgató úr hívatta Csikós Ferencet. „Kívánhatok bármit — mondta —, ha tudom, teljesítem.” Az volt a kívánásom, hogy léptessék elő postamesterre. S néhány hét múlva már Erdélyben egy kis postahivatal vezetője volt.

Ebben a tisztviselésben érte meg a felszabadulást. Az ország több helységében teljesített szolgálatot. Tizenhét esztendő után aztán — részben anyagi okokból — szakított ezzel a foglalkozással. Komlóra került, a kötélpályához. Három heti csilléskedés után már csatlós lett, aztán főcsatlós, harmadvezető, raktáros. Közben irrogott, s minden társadalmi munkát elvállalt, aminek bármely csekély köze is volt az íráshoz. Szocialista brigádnaplót vezetett, üzemi híradót szerkesztett...

— Egyszer az Új Komlóban megjelent egy kis írásom „Rigó munkatársról”, az Anyagellátó Üzem egyik lováról. Különös „paripa” volt ez a Rigó, a különcségeiből egészen jó kis humoreszk kerekedett.

SPORT

A Pécsi Bányász női kézilabdacsapata az MNK döntőjében

A kézilabda Magyar Népköztársasági Kupa december 18-án tartandó döntőjébe pécsi résztvevő került. A Pécsi Bányász szezon végén már kitűnő formába lendült női gárdája a sokszoros magyar bajnok Budapesti Spartacus, majd az idel magyar bajnok FTC legyőzésével és a Vasas ellen elért döntetlennel csoportelsőként jutott a döntőbe, ahol a másik csoport győztesével, a kupavédő TFSE-vel mérkőzik az értékes serlegért. A mérkőzésről a televízió is ad helyszíni közvetítést, a vasárnap délutáni mintegy három órás sportműsor keretében.

A férfiak a DVTK együttesével mérkőztek, és győzelmeikkel csoportjukban másodikok lettek, ígyők a másik csoport helyezettjével, a Budapesti Vörös Meteorral mérkőznek a harmadik-negyedik helyért.

Eredmények: Pécsi Bányász-FTC 17:13 (6:6). Végig igen nagy iramú volt a mérkőzés, amit mutat a sok gól is. Lányaink az egyre inkább gőlerőssé váló Köréné eredményességének köszönhetik elsősorban a győzelmet, aki egymaga 11 alkalommal talált az ellenfél hálójába. Mellette Szűcsné, Hetényi 2-2, Anczliné 1 gólt szerzett.

Pécsi Bányász-Diósgyőr 29:25 (13:13). Végig szoros mérkőzésen, izgalmas küzdelemben szerezte meg a győzelmet együttesünk. A találkozón feltűnt Balogh és Baranyai gőlerőssége. A második félidő elején Sudár és Hortobágyi megsérült és kiállt.

Legjobb dobók: Balogh (8), Baranyai (6), Moór (4), Arvai (3).

Téli felkészülésből: elégtelen

A Komlói Városgazdálkodási Vállalat minden évben alaposan felkészül a télre. Az idén is ezt tette. Nyilatkoztak a tanácsnak, a sajtónak, hogy ennyi és ennyi emberük, ilyen és ilyen mennyiségű sójuk, homokjuk van raktáron.

Mert nyilatkozni tudunk... Aztán jött november 23-a, leesett az első hó, de a nagy ígéretek nem váltak valóra. Az utakat mindössze egy löval vonszolt faeke takarította (!). Még szerencse, hogy jött a Nap, és ingyen eltüntette a havat.

De nyilatkozni azért tudunk...

Aztán jött december 11-e. És egy gyengécske kis fagy, ami azonban elég volt ahhoz, hogy Komlón megbénuljon a közlekedés. A reggeli 6.20-as trösztli járat csak negyed 8 után indulhatott. Az utakat

mindenütt jégpáncél fedte. A kökönyösi lépcsőkön életveszélyes volt a közlekedés. És még a Nap sem akart előbújni, hogy segítségére legyen az úttisztítóknak. Ezért azok úgy fél 7 tájt kénytelenek voltak maguk látni hozzá a jeges utak felszórásához. Ment is, menegített a munka. Meg egy teherautó, két emberrel.

De nyilatkozni azért tudunk... Kár, hogy a tudomány és a gyakorlat jelenlegi állása szerint ettől még nem tisztulnak meg az utak!

— csazó —

IBUSZ-TÁRSASUTAZÁS

Az IBUSZ komlói irodája ebben az évben több jól sikerült társasutazást bonyolított le. Az országjáró körutak is mind-mind nagy érdeklődés mellett kerültek megrendezésre. Legutóbb — a bányaiüzemek önszervező csoportjainak közreműködésével — mintegy 100 dolgozó utazott Budapestre a Vasas-Inter mérkőzésre.

Az IBUSZ most újabb kirándulást szervez. December 18-án Nagyatádra indít különjáratot reggel fél 6 órakor. A somogyi községben a kiskatonák esküjére a szülőket viszik el. Résztvételi díj 68 forint. Jelentkezni lehet 16-án 12 óráig. Külön utat terveznek Marcaliba és Lentibe is, erről az IBUSZ ad bővebb felvilágosítást.

Az IBUSZ máris megkapta a jövő évi külföldi turnék, körutak, üdülések részletes programját. Ebből a legnagyobb érdeklődésre márciusi kirándulás vár, amikor a Lipelei Nemzetközi Vásárra öt különvonatot indítanak. Egy-egy út hétnapos, az indulás március 5 és 14-e között lesz.

Játékiállítás és vásár nyílt Komlón

Az idén is megrendezik Komlón, a Május 1. Művelődési Ház kiállítótermében az immár hagyományos karácsonyi játékiállítást és -vásárt. A november utolsó napján nyitott kiállításra a Baranya megyei Vegyipari Kereskedelmi Vállalat nagy mennyiségű és bőséges választékú árut összpontosított. A mintegy kétszáz ezer forint értékű készletből a különböző korú és érdeklődésű gyermekek részére megvásárolható a karácsonyi ajándék. A választékot a hagyományos játékok sokféleségén túl néhány érdekes, újszerű technikai játék is bővíti.

Czifra Józsefné üzletvezető, a kiállítás sikerét, népszerűségét bizonyítva elmondotta, hogy az első öt nap alatt körülbelül 30 000 forintos forgalmat bonyolítottak le, s emellett igen sok látogatójuk akadt, aki csupán előzetes tájékozódásképpen kereste fel a bemutatót.

A kiállítás egyébként december 24-ig tart nyitva. A napi nyitvatartási rend: hétfőtől péntekig 10-től 13-ig és 14-től 18.30 óráig; szombaton 9-től 13-ig és 14-től 17 óráig.

félnek sötét mezőkön mozgó futója van) végjátékban a hátrányosabb helyzetben lévő félre kedvező, mert jelentős döntetlen esélyeket biztosít. A támadásnál az ellentétes színű futók nem a védekező, hanem a támadó fél esélyeit növelik.

A bástya elvileg egyenlő erőt képvisel egy könnyű tiszttel és egy gyaloggal, de legtöbb esetben akcióképesebb. Király támogatásával egyedül is matoltni képes.

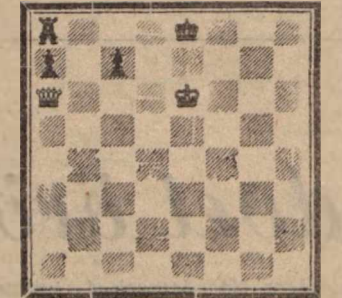
A vezér a legmozgékonyabb figura. Magában egyesíti a bástya és futó lépéseinek sajátosságait.

Kiseb értékű és nagyobb értékű figura közötti értékkülönbséget minőség szóval jelöljük. Van kis minőség: huszár vagy futó és bástya közötti értékkülönbség és nagy minőség: bástya és vezér közötti értékkülönbség.

A figurák értékét végső soron nem csupán elméleti gondolatok döntenek, hanem azok az adottságok, melyek egyik, vagy másik állást jellemzik. Értékelésnél minden egyes állást konkrétan kell megvizsgálni az állások fejlődését és dinamikáját tartva szem előtt.

Alábbiakban közöljük 2. sz. feladványunkat.

S. LOYD

Világos: Ke6, Va6 (2 figura). Sötét: Ke8, Ba8, gy: a7, c7 (4 figura).

Világos indul és a második lépésben mattot ad.

Beküldési határidő: „Sakkrovat” megjelöléssel a szerkesztőség címére:

1966. december 20., kedd. Az 1. sz. feladvány megfejtése: 1. Hg4+, Kh5; 2. Kf5, h6; 3. Hf6 matt.

Tanácsdagok fogadóórái

December 13-án délután 6 órakor: Csánk Jenő Buzsáki Imre u. 23, Kárpát József Felsővármház u. 43, Schandl János Február 24 u. 7.

December 14-én délután 5 órakor: Arvai Mihály I. kerületi tanács, Gálosi József Borbálatelepi kultúrház. Délután 6 órakor: Kovács Antal, Tolbuhin u. 59. Este 7 órakor: Fehér Józsefné, Vasas II. falui MSZMP-helyiség.

December 15-én délután 5 órakor: Bakó János, Vasas II. telepi kultúrház.

December 16-án délután 5 órakor: Zöld Gézáné, Öregmészi szakszervezeti helyiség. Délután 6 órakor: Kabar Ferenc, Gyenis József, Vasas II. telepi kultúrház. Bérces Jánosné, Baranyavár u. 14. Milyenácz Ferenc, Újmeszei Művelődési Ház, Pintér István, Rigó u. 21.

Művelődjünk? SZÓRAKOZZUNK!

Moziműsor

Kossuth (Pécs): December 13-14-ig: Lót felesége. NDK film. 15-18-ig: Apa. Magyar film. 19-20-ig: Aranyfej. Magyar-USA film. Előadások kezdete fél 5, fél 7, fél 9 óra. Matiné december 18-án: Generalis. Délelőtti előadások: 13-14-ig: Nyugtalan ház. Bolgár film. 15-16-ig: Apa. Magyar film. 17-18-ig: Szarnyak. Szovjet film. 19-20-ig: Zorba a görög. Görög film. Kívánság sorozat, december 19-én: Ballada a katonáról. Szovjet film.

Petőfi (Pécs): December 13-14-ig: Tom Jones. Angol film. 18 évtől. 15-18-ig: Zorba a görög. Görög film. 19-20-ig: Apa. Magyar film. Előadások kezdete 4, 6, 8 óra. Matiné december 18-án: Zsuzsanna és a fiúk.

Park (Pécs): December 13-14-ig: Nyugtalan ház. Bolgár film. 15-18-ig: Szarnyak. Szovjet film. 19-20-ig: Zorba a görög. Görög film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné december 18-án: A világ végéig.

Fekete Gyémánt (Gyárváros): December 13-án: Házasság feltételek. Csehszlovák film. 16 évtől. 17-18-ig: Revüparádé. NDK film. 19-20-ig: Es aztán Mexikó. Lengyel film. Előadások kezd. hétk. 6, vasárnap 4. Matiné december 18-án: Felfelé a lejtőn.

Jószerecsét (Pécs): December 13-án: Egyetemisták. Lengyel film. 15-16-ig: A férfi egészen más. Magyar film. 16 évtől. 17-18-ig: Nyugodj meg kedves. Francia film. 19-20-ig: A matador. Olasz film. Előadások kezd. hétk. 5, 7, vas. 3, 5, 7. Matiné december 18-án: Moszkvai séta.

Meszes: December 13-14-ig: Nem szoktam hazudni. Magyar film. 16, 18-án: Az igazság pillanata. Olasz film. 16 évtől. 20-án: Es akkor a pasas. Magyar film. Előadások kez. hétk. 6, vas. 4, 6. Matiné december 18-án: Fel a fejfel.

Zrínyi (Komló): December 13-14-ig: Függelevél. Magyar film. 15-16-ig és 18-án: A szép amerikai. Francia film. 20-án: Szentjános fejevétele. Magyar film. Előadások kezdete fél 4, fél 6.

Május 1 (Komló): December 13-14-ig: A siker ára. Olasz film. 15-18-ig: Az állhatatos feleség. Nyugatnémet film. 16 évtől. 19-20-ig: Kancsal szerencse. Lengyel film. Előadások kezdete 4, 6, 8. Matiné 18-án: Alba Regia.

Gesztenyés (Komló): December 15-én: Az új kapitány. Szovjet film. 18-án: Titok. Jugoszláv film. Előadások kezdete fél 6.

Szászvár: December 13-14-ig: Utazás a hitvesi ágy körül. NDK film. 17-18-ig: Egy nő a hajón. Lengyel film. 20-án: Almadozások kora. Magyar film. Előadások kezdete hétk. 7, vas. fél 5, 7.

Hidas: December 13-14-ig: Sob búség semmiért. Magyar film. 16 évtől. 16, 18-án: Tengerpart vakáció. Román film. 20-án: Revüparádé. NDK film. Előadások kezd. hétk. 7, vasárnap fél 5, 7.

Hosszúhetény: December 13-14-ig: A színész. Angol film. 17-18-ig: Es akkor a pasas. Magyar film. 20-án: A nap és az óra. Francia film. Előadások kezdete hétk. 7, vasárnap 5, 7.

Május 1 (Vasas II.): December 13-án: Amikor jön a macska. Csehszlovák film. 15-16-ig: Bor széljünk a nőkről. Olasz film. 18 évtől. 17-18-ig: A kisaasszonyok később jönnek. Csehszlovák film. 16 évtől. 19-20-ig: Blood kapitány fia. Olasz film. Előadások kezd. hétk. 7, vasárnap 5, 7.

Mecsekföld: December 16-15-ig: Aknaszély nincsen. Szovjet film. 17-18-ig: Nem szoktam hazudni. Magyar film. Előadások kezd. hétk. 5, vasárnap 5, 7. Matiné december 18-án: Egy színésznő szerelme.

Mánfa: December 14-én: Az új kapitány. Szovjet film. 17-18-ig: A vonat. Francia film. Előadások kezdete hétk. 6, vasárnap 5.

Zalka Máté (Pécsbánya): December 16-án: Hajsza a Gyémántokért. Francia film. Előadások 6 és 8 órakor. 18-án: Filmmúzeum: Eladó kísértet. Angol film. 4 és 6 órakor.

A televízió műsora

DECEMBER 13., KEDD

8.05: Iskola-tv. 17.23: A Magyar Hirdető műsora. 17.35: Európa országújtjain. Útifilm III. rész. 18.00: Hírek. 18.05: Munkásénekek. 18.20: A képzőművészet története. 18.50: Falusi dolgokról. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. 19.50: Sándor Iván színházi jegyzete. 20.00: Németh László: Papposhós. Színmű 2 részben. (14 éven felülieknek.) A szünetben: Új könyvek. 22.10: Tv-Híradó — 2. kiadás.

DECEMBER 14., SZERDA

17.28: Tudósítás a „Zöld pokol”-ból. 17.45: Harsan a kúrtszó. R riportműsor. 18.00: Hírek. 18.05: A barokk Prága... (Kisfilm.) 18.15: A Magyar Hirdető műsora. 18.30: Az orvos válaszol: Az értegetésekről dr. Wagner József előadása. 18.45: Napló. 18.50: A régi magyar muzikáról. Az 1700-as évek. 19.15: Hazai tükör. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. 19.50: Belphegor. Magyarul beszélő francia film I. (16 éven felülieknek.) 20.55: Parabola. 21.15: Az „Orera” grúz gitáregyüttes műsora. 21.40: Tv-Híradó — 2. kiadás.

DECEMBER 15., CSÜTÖRTÖK

8.10: Iskola-tv. 9.30: Belphegor. Magyarul beszélő francia film I. (16 éven felülieknek.) 10.35: Alagút a Mont Blanc alatt. Kisfilm. 11.10: Iskola-tv. 17.13: Hétfőföldes kamera. Úttörőhíradó. 17.30: Zenekedvelő gyerekek. Lakoma-témájú összeállítás. 18.15: Hírek. 18.20: Telesport. 18.35: Új létesítményeik: Tiszaszederkény. 19.10: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. 19.50: Stúdió Unó. Az Olasz TV nyilvános könnyűzenei műsora, felvételről. 20.45: A TV Irodalmi Klubja A nagyváros fénye. 22.15: Tv-Híradó — 2. kiadás.

DECEMBER 16., PÉNTEK

8.05: Iskola-tv. 10.15: Néma nyomok. Lengyel film. (14 éven felülieknek.) 11.40: Tele-

sport. 13.35: Iskola-tv. 19.00: Pedagógusok fóruma.

DECEMBER 17., SZOMBAT

16.43: Kukkantó. 17.25: Mély tenger — Laser. Amerikai kisfilmek. 17.50: Hírek. 17.55: „Képzőművészet.” Rodolfo búvésziskolája. 18.05: A Minisztertanács meg tárgyalta... 18.15: Nótaszó. Balázs Árpád dalainak. 18.35: A TV jelenti. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. 19.50: Prinz, a katonája. Az első levél. TV-film IV. rész. (14 éven felülieknek.) 20.25: Belphegor. Magyarul beszélő francia film II. rész. (16 éven felülieknek.) 21.35: A jó lovas katonának... Palló Imre műsora. 22.10: Költészet. Zek Zoltán: Sirály. 22.30: Tv-Híradó — 2. kiadás.

DECEMBER 18., VASÁRNAP

8.40: Iskola-tv. 9.30: „Leningrad-sorozat.” A város művészei. Követítés Leningrádból. 10.00: Hókrisztályok. Zenes, táncos gyermekműsor. 10.45: Támadás a király ellen. Sakktanfolyam gyerekeknek. 11.05: Foxi Maxi kalandjai. Magyarul beszélő amerikai rajzfilmsorozat. 11.30: Monte Christo grófia. Magyarul beszélő angol filmsorozat V. 13.08: Gusztáv jobban tudja. Magyar rajzfilm. 13.15: A Magyar Hirdető műsora. 13.25: „Képzőművészet” Rodolfo búvésziskolája. 13.35: Belphegor. Magyarul beszélő francia film II. rész. (16 éven felülieknek.) 15.00: Kézilabda és kosárlabda Magyar Népköztársasági Kupa döntő. 17.30 Rajzjól velünk. 18.20: Utazás jegy nélkül. A napsütötte Kaukázus. 18.50: Delta. Tudományos híradó. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-Híradó. 19.50: Sport hírek. 20.00: Belphegor. Magyarul beszélő francia film III. rész. (16 éven felülieknek.) 21.15: Vidám vasárnap. Palota Boris (franciai). 22.25: Tv-Híradó — 2. kiadás. 22.45: Jó kiszsarkát, felnőttek! Gusztáv és a hálátlan varjú. Magyar rajzfilm. (A Magyar Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

MECSEKI BANYÁSZ

A mecseki szénbányászati dolgozók hetilapja

Felolós szerkesztő: Gyevi Károly

Szerkesztőség:

Pécs Komját Aladár utca 3. (Meszei Bányász Szálló)

Telefon: 36-81 18-58 (11-85-ös mellék)

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

Felolós kiadó: Braun Károly

Kiadóhivatal: Pécs Hunyadi u. 11. Tel: 15-32. 15-33. 50-00

PÉCSI SZIKRA NYOMDA

Pécs Munkácsy M. u. 10. sz. Felolós vezető: Melles Rezső

TERJESZTI A MAGYAR POSTA

Előfizethető a helyi postahivataloknál

és az üzemi sajtófelolósoknál

Előfizetési díj félre 10 forint, egész évre 20 forint

MEGJELENIK MINDEN KEDDEN

Indexszám: 25 817

MÉCSEKI BANYÁSZ

A MÉCSEKI SZENBANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

IV. ÉVFOLYAM. 51. SZÁM

ÁRA 10 FILLER

KEDD, 1966. DECEMBER 20.

Kiemelkedő munkási er:

Zobák- és Béta-akna befejezte éves tervét

A tröszt termelő üzemei között folyó munkaverseny nagyszerű sikert hozott: Zobák- és Béta-akna máris befejezte éves tervét!

Elsőként a Zobaki bányászati üzem dolgozói jelenthették (december 15-én reggel 6 órakor), hogy eleget tettek idei kötelezettségüknek. A kongresszusi munkaverseny sikere ez, amelyben hatvanegyes szocialista munkacsoport, véltékedett a magasabb követelmények teljesítéséért. A munkabrigádok közül különösen figyelemre méltó a Kosztolányi Péter, a Földes György és a Kollár Dénes vezette nagyszerű munkacsoport. E három fejtési csapatnak köszönhető, hogy december 17-én, déli 12 óráig már 22 800

tonna szenet adtak tervén túl.

A zobakiak Kiemelkedő eredményét a jó kollektív szellem, a kitűnő munkaszervezés és irányítás hozta. Erőről nyilatkozott Jazbinszky Vilmos főmérnök is, amikor gratuláltunk az üzem kiemelkedő sikeréhez. — Mindenek előtt a kollektív eredményezte azt, hogy két héttel a határidő előtt befejezhettük éves tervünket. Elmondhatom azt is, hogy megfelelő munkahelyek is voltak. A jövőre nézve is kedvező a kilátás, hiszen három tartalékfejtésünk van, ahol mindenek előtt a gépésztés fokozása a fő feladat.

Béta-akna december 18-án 0,30 perckor küldte felszínre a 673 185-ik csillét, amely az ideitermelési program befe-

jezését jelentette. Nem kis eredmény ez, hiszen éves tervük 506 700 tonna. Az év végéig, ha naponta csak 100 százalékos teljesítést az üzem, 17 100 tonna plusz várható.

— Négy fejtési csapatunk: a Papp Lajos, a Pfeifer Alajos, a Schuller Kálmán és Wéhnér János vezetésével dolgozó szocialista brigádokról kell elsősorban megemlékeznünk. — mondotta Brandt Béla, az üzem főmérnök helyettese. — Az összefogás eredményezte az idő előtti éves tervteljesítést. A szocialista brigádok mellett a Bencze János irányításával működő szocialista körlet és a Mikolasek Antal vezette, szocialista üzemből címért harcoló munkásgárda teremtett példamunkát.

Ünnepélyes századgyűlés a komlói munkásörsegnél

A városi pártbizottság nagyszabású ünnepélyen este találkoztak a komlói munkásörök, hogy meghallgassák parancsnokuk, Andrikska János elvtárs beszámolóját. Farkas Károly századparancsnok helyettes üdvözölte a résztvevőket, köztük Neubauer Józsefet, a városi pártbizottság titkárát, Duga Józsefet, a munkásörsegi megyei parancsnokát, Péli Sándor örnagyot, a katonai idegészítő parancsnokság helyettes vezetőjét, Unti József örnagyot a rendőrkapitányság képviselőjét, és Hartmann Jánost, a városi pártbizottság osztályvezetőjét.

Andrikska elvtárs részletesen foglalkozott az 1966-os kiléptetés eredményével, s megemlékezett a legközelebbi feladatokra is. Kiemelte, hogy az egyesület politikai és erkölcsi helyzete jónak értékelhető. Munkásörseink a szocialista együttélés szabályait figyelembe véve mind a magánéletükben, mind a munkahelyeken példásan helytállnak. Erről beszélt Neubauer elvtárs is, amikor a városi pártbizottság elismerését és köszönetét tolmácsolta a résztvevő munkásöröknek. — Barán elmondhatjuk, hogy a század beszűlőtel teljesíti hivatását — hangsúlyozta.

ta a pártbizottság titkára. — Külön köszönet azoknak, akik koruk, vagy betegséjük miatt már nem tudnak aktívan részt venni a munkásörsegi tevékenységben.

A munkásörsegi országos parancsnoka emlékeztet és emléklapot adományozott Dragun Józsefnek, Kiss Miklósnak, Jurics Józsefnek és Békei Miklós elvtársaknak, akik kilenc esztendőn át kiemelkedő szerepet töltek be a pártmegbízatásuk végzésénél. Az 1966-os évi kiképzésben szorgalmas és lelkiismeretes munkájuk

elismeréseként Kovács Zoltán és Farpék Ferenc elvtársak, a megyei munkásörsegi parancsnokának elismerő kitüntetését vehették át. A munkásörsegi városi parancsnoka kiváló munkásörsegi kitüntető címet adományozott kilenc elvtársnak.

Kedves esemény volt az ünnepi századgyűlésnek, az üttörők tisztelgése, és az, hogy a leszerelő munkásörök képviselőjében Dragun Józsefnek átadta a fegyvert a most belépett munkásöröknek. Az új munkásörök eskütételével ért véget a program.

Arcképek (4)

Hatvan nehéz esztendő...

Alacsony, zömök ember, hatvan évvel a vállán. S mi csoda hatvan évvel! Másokat kisebb terhek is meggöngyösztenek. De ő, Énekes Jenő még nagyszerűen tartja magát. Sokat dolgozik, rengeteg a társadalmi munkája. Tagja a komlói Népi Ellenőrzési Bizottságnak, ülnök a bíróságon, munkatársa a tröszt pártbizottság gazdasági osztályának. Ezek a főbb funkciói, de sok kisebb és még több alkalomszerű munkát vállal.

Honnan van ereje mindehhez, néhány hónappal a nyugdíjazása előtt?

— Egészen fiatal koromban kerültem a mozgalomba. Az egész életemet a közösségi, végzett munka közben éltem le. Az ember hozzászokik hozzáadódik ehhez. Ahogy politikai meggyőződés hozza tartozik, úgy idővel a politikai, társadalmi munka is töltünk elválaszthatatlanná válik.

Tizenhet éves volt Énekes Jenő — 1923-at írtak akkor — amikor a Szocialdemokrata Párt ifjúsági szervezetének az Országos Ifjúsági Bizottság kaposvári csoportjának tagja lett. Néhány évvel később — még húsz éves sem volt — beválasztották a szocdem párt kaposvári végrehajtó bizottságába.

— Ezekben az években alakult meg a Magyar Szocialista Munkáspárt, a kommunizmus féligaljas szervezete. Tagsága jórészt a szocdem párt baloldali toborzódott és többnyire a párton belüli ellenzék szerepét töltötte be. Tulajdonképpen Horthyék ezért is nézték el kezdetben az új szervezet működését, mert a munkásosztály széttagolását, megosztását várták tőle. Később a saját bőrömről tapasztaltam, hogy nem is volt ez rossz taktika.

Az 1927-es választásokon Molnár Erik elvtárs volt a Szocialdemokrata Párt kaposvári jelöltje. Énekes Jenő ekkor már „kettős párttagként”, azaz formálisan szocialdemokrataként, valójában pedig az MSZMP tagjaként vett részt a kampányban. A városi végrehajtó bizottságban is egyenként baloldali tevékenységet fejtett ki, amit nem sokáig bírtak el neki. 1933-ban kizárták a szocdem pártból.

— Volt a párt szervezeti szabályzatának egy pontja, amely alapján minden kommunizmust, vagy kommunisztámpatizánst kizárhattak. A Népszava, a párt központi lapja rendszeresen közölte a pont alapján kizártak nevét. A Horthy-rendszernek már nem is volt más dolga,

MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KIVÁNNUNK!

A társadalomtudományi előadások a legnépszerűbbek

Az iskolán kívüli népművelésben elfoglalt helyéről, szerepéről tárgyalt a múlt héten a Hazafias Népfőnt és a TIT városi szervezete Komlón. A közös elnökségi ülésen az 1966/67 évi népművelési programot vitatták meg. A tanácskozáson részt vett és felszólalt Kiss István, a Népfőnt városi bizottságának elnöke és Jankovits Imre, a városi tanács vb-elnök helyettese is.

A közös munkáról két beszámoló hangzott el. Kádár Németh Béláné, a népfőnt városi bizottságának titkára, az együttműködés jobb feltételeiről tájékoztatta a résztvevőket. Vázolta, hogy az ismeretterjesztő rendezvények és a látogatók száma országosan így Komlón is növekedett. Perre Sándor a TIT városi titkára, arról adott jelentést.

hogy főleg a társadalomtudományi előadások iránt fokozódott az érdeklődés. A TIT városi szervezetétől nem kevesebb mint 500 előadást kértek, melynek 50 százaléka tiszteletdíjas, a másik fele pedig térítésmentes, vagyis az előadók társadalmi munkában végzik megbízatásukat.

Az értekezlet alkalmával számos észrevétel hangzott el.

A közös tanácskozás eredményeként úgy foglaltak állást, hogy a társadalomtudományi előadásoknak két alapvető gondolatot kell rögzíteni a pártkongresszus és a gazdasági mechanizmus anyagának ismertetését. Azt is indítványozták a jelenlévők, hogy az IBUSZ—TIT társasutazásokat az eddiginél jobban rendszeresítsék, s a szakszervezetek az éves terv összeállításánál ezt vegyék figyelembe. A Hazafias Népfőnt városi elnöksége megvitatta és jóváhagyta az 1966. II. félévi munkáról készített jelentést is.

Tanácsstagok fogadóórái

December 20-án, délután 4 órakor: Aszalós Árpádné, Ságvári Endre u. 3. Délután 6 órakor: Dr. Takács József, Fűrj utcai ált. isk., Dr. Bernáth János, Nagy Sándorné, Felsővárház utcai ált. isk. Ábrahám Károly, Szabolcsfalui kultúrház.

December 21-én, délután 4 órakor: Vertike István, Lóka Antal, Meszesi MSZMP helyiség, Gáspár József, Pécsbányatelepi vb-kirendeltség. Délután 6 órakor: Győző Jenő, Zsadanov u. 1.

Kettős határos bányászati szerencsétlenség Pécsbányán

1966. december 17-én a pécsbányai Széchenyi-akna VIII. szintjén feltörés kihajtása közben — még nem tisztázott okok következtében — a munkahely vajúgva megfolyt, maga alá temette Lengyel Gyula vajúgót, és Halápi Ferenc segédvajúgót.

A mentési munkálatok azonnali megindultak, azonban 1 órával megfeszített munka után, csak halva tudták őket a kifolyt készlet alól kiszabadítani.

A baleset kivizsgálására bizottság alakult.

Berkles János

EMLEKEZZÜNK!

Most harminc esztendeje

Most harminc esztendeje, 1936. december 17-én szokatlan csődület támadt a komlói állomáson. Több mint négy-száz izgatott ember várta a Dombóvár felől érkező vonatot. Az első sorokban hat fehérruhás kislány állt, vörös székfűcsokrokat szorongatva.

Beérkezett a szerelvény, s a tömeg lelkes ovációval, éljén-séssel fogadta az egyik koscsiból kiszálló hat embert Niedling Jánost, Péter Henriket, Csatlós Jánost, Sterl Józsefet, Aradi Győzöt és Pálfalvi Nándort. A kislányok átadták a virágokat, majd a tömeg mintegy diadalmenetben kísérté az érkezettek Sóstóra a nemrég megalakult szakszervezet székházához. Itt Péter Henrik rövid beszédet mondott, aztán valamennyitük külön-külön hazakísérték.

Miért volt ez az ünneplés, honnan, s miért jött a hat ember? Az előzmények látszólag csupán néhány hónapra nyúltak vissza. 1936. júniusában megalakították Komlón a Bányász- és Kohómunkások szakszervezetének helyi szervezetét. Nagy szó, valóságos forradalmi cselekedet volt ez az állami közbányász vállalat érnékében, s példátlan vétek az urak szemében. A szervezés mégis hallatlan eredménnyel járt: 860 aláírást nyújtottak be a járásbírószékhez a szervezet alakulási engedélyért kérvényre. És minderről a bányai urak csak utólag, a bíróság révén értesültek.

Szeli István és társai szabályos pánikba estek. A szervezet megalakítását jogilag nem volt módjukban megakadályozni. Más eszközökhöz nyúlhattak tehát. Rövidesen megjelent Komlón Petneházy államtitkár úr. S természetesen nem üres kézzel jött. Alapítványi ígéretektől büzlő demagogiát és hétezer pengőt hozott magával és a „fegyver-

ket” — sajnos — elég nagy sikerrel vetette be. Családtágonként tíz pengőt ígért azoknak, akik házat fordítanak a szakszervezetnek. A „pénz” megtette a hatását a kevés mozgalmi múlttal, s gyakorlatlalt bíró dolgozók körében: a 860-as létszám néhány nap alatt háromszázra csökkent.

A megmaradt háromszáz ember azonban még nagy erőt képviselt. Hiszen éppen azok maradtak meg, akiket nem lehetett lekenyerezni, akik nem voltak hajlandók jüddspénzért áruba bocsátani elveiket. Bevetették hát az urak a következő „fegyvert”: a szervezet egész vezetőségét internálták. A hat ember december 5-én érkezett Diósgyőrbe, s csaknem másfél hónapig tartották ott őket. Úgy gondolták, ennyi idő elég lesz a le-

fejezett szakszervezet felmorzsolásához. Nos, a bevezetőben leírt jelenet is bizonyította, nem volt be az urak számítása. A pulackból kiszabadult a szellem, s nem volt erő, amely visszakényszerítse sem akkora, sem később. A háború alatt — az akkor már illegálisan működő szervezet — vezetőségét egy büntetőzárlóaljjal a frontra küldték, s ennek tízenegy elvtárs odozatául esett, de a felszabadulás után nem illegálisan, s nem is félegálisan, hanem nyíltan, a hatalom birtokában éledt újra és fejlődött a komlói munkásmozgalom.

A hat ember közül ma már csak ketten élnek. Niedling János, Péter Henrik, Csatlós János és Sterl József a büntetőzárlóaljjal pusztult el. Aradi Győző és Pálfalvi Nándor 1936-ban fekete listára került. Aradi elvtárs az ország más részein, alkalmi munkából élt a felszabadulásig, Pálfalvi Nándor pedig — egyebet nem tehetvén — 1937. júniusában kivándorolt Belgiumba. A német megszállás idején, 1940-ben mint nyilvántartott kommunistát, Mauthausenbe a későbbi haláltáborba — deportálták. Huszonkilenc hónapot töltött itt, majd hentesként egy német kisvárosba, később egy hal-célokra termelő konzervgyárba került. A felszabadulás után Belgiumban megkereste a családját, s 1948-ban tért haza ismét. Kezdetben a pécsi István-aknában, majd a komlói aknamélyítő körzetnél dolgozott, 1964. óta nyugdíjas. Jelenleg a Bányai Dolgozók Szakszervezete komlói nyugdíjas csoportjának gazdasági vezetője.

Szabálytalan munkavégzésből eredő balesetek

Csordás Szilveszter segédvájár Kossuth-bányáüzemben a VII. sz. kiszinklinálts 12-es telepi ereszkén ment le a munkahelyére. Az ereszke egyik oldalán feküldépcsők vannak kiképezve, és az oldalba kenderkötél van felerősítve, hogy járás közben ebbe kapaszkodni lehessen. Sérült ennek ellenére a vasúti sín-pár között ment lefelé. Az egyik talpfára lépve elcsúszott, hanyattesett és mindkét kezfejét a vasúti sínbe ütötte olyan erővel, hogy mind két kezén törést szenvedett. A baleset nem következett volna be, ha a sérült a járásra kijelölt úton közlekedett volna.

Ugyancsak Kossuth-bányáüzemi dolgozó Fusch András segédmunkás, aki úgy sérült meg, hogy a mozgásban levő üresvonatot akarta szétakasztani. Közben megcsúszott, feje a csillék közé került és fejsérülést szenvedett. (Hasonló szabálytalan munkavégzés, már halálos balesetet is idézett elő). Az esetet súlyosbítja az a körülmény, hogy félrevezető bejelentést tettek a baleset megtörténtével kapcsolatban. Vagyis úgy adták elő, hogy a síklóban használt lakat ékjének kiütésekor az a rögzítő láncról lerepült, sérültet fejbévágta úgy, hogy az ütés következtében megszüdült és a csillének esett. A vizsgálat során kiderült, hogy a baleset a fenti szabálytalanság következménye.

Zobák-bányáüzemben Gyémánt István csillés a szállítóakna tároszinti rakodóján a mozgó szerelvény között ugrott át és az összezáródó csillék bal lábát és mindkét oldalát megzúrták.

Hoffmann Boldizsár lakatos Zobák-bányáüzemben a II. szint fedő 2/a keresztvágtatban a szállítógumiszalagot kötötte fel láncsal, Páncél Gyula lakatossal. A felkötést a főlében elhelyezett súrttellevegős csőről végezte és annak elvégzése után a csőről leugrott. Ugrás közben egyensúlyát veszítve elesett, fejét a sínbe beverte és agyrázkódást szenvedett.

Mit olvasunk?

Lenin: Művészetéről, irodalomról

E könyv is bizonyosság arra, hogy Lenin — akárcsak Marx és Engels — munkássága során sokszor foglalkozott az esztétika problémáival — persze mindenkor összekapcsolva azokat a munkásosztály harcának feladataival. Mondhatjuk, hogy a művészetet s irodalommal kapcsolatos megjegyzései s észrevételei sohasem önmagukban — egyedülvalóságukban — jelentkeztek, hanem történelmi, filozófiai vagy éppen közgazdasági munkáinak részeiként. Hiszen Lenin szerint a művészet is ugyanazt a valóságot tükrözi,

mint például a tudomány. Jelentősége nem több és nem kevesebb, mint a világ megismeretése. Vagyis a művészet a megismerés egyik sajátos formája. S mint ilyen, az osztályharc egyik fegyvereként kezelni. A könyvből kitűnik, hogy Lenin nemcsak a művészeknek írt, hanem politikusoknak, filozófusoknak, közgazdászoknak, pártmunkásoknak, s mindazoknak, akiknek szivügye a kultúra. És írt azoknak, akiknek még nem szivügye a kultúra. Írt, hogy számukra is azzá válják.

Kahána Mózes: Biharvári taktika

Mi volt az a taktika, amelyre a regény címében is felhívja a figyelmet, s amelynek a műben kifejtett tanulságai miatt a könyvet Kun Béla is a munkások legzsélesebb rétegeinek a figyelmébe ajánlja? Az Októberi Forradalom után az iparosodott országok többségében megalakultak a kommunista pártok, a legtöbbjük még a háborút követő forradalmi hullám tetőzésének éveiben. Rövidesen azonban bekövetkezett a forradalmi hullám apátja. A fennálló államrend támadásba lendült a fiatal osztályszervezetek ellen, s lassan nyilvánvaló lett a kapitalizmus ideiglenes stabilizációja. Az új pártokban sok helyütt még ekkor is forradalmi mámorban éltek, még mindig hatottak a „baloldali gyermekbetegség” maradványai, amelyek széles támadási felületet nyitottak az ellenfél akcióinak. Sok országban élet vagy halál kérdése lett a párt újszerű, a realitásokkal számot vető taktikájának a kialakítása. Meg kellett találni azt az új munkástílust, mely szervesen egyeztetni tudja a legális és illegális lehetőségeket. Meg kellett tanulni a föld alól is irányítani a munkásság — gyakran sem-

leges vagy a jobboldal által kisajátított — szervezeteit. El kellett sajátítani a konspiráció ezernyi szabályát, hogy az államhatalom minél kevesebb veszteséget tudjon okozni a hivatásos forradalmárok szűkebb összetételű élcsapatának. Kahána Mózes könyve ennek a taktikának a „regénye”. A „Biharvári taktika” megjelenését örömmel üdvözzöljük. Irodalmunk elfeledett értékeit hívja fel a figyelmet, amelyeknek kétségben kívül helye van haladó hagyományaink sorában. A regény lapjában olyan kor és téma kel életre, amelyről sempirodalmunk még távolról sem mondott el mindent. A fúgvásári munkások-lónia csaknem szociográfiai pontossággal megjelenített leírásai, a hivatásos forradalmárok (különösen Akkurát) a magát a tudás tengerébe belevető Silberstock, a mozgalommal szimpatizáló értelmiségiek (a filozófus Zollmann) sokat mondó jellemrajzai, a biharvári ifjú nyelvezetének, szóhasználatának és dalainak szinte folklorizáló megőrkítése — mind érdekes és maradandó olvasmányt avatják a könyvet.

„Keressük az utat ahhoz, hogy a szocialista brigádok otthonává váljunk!”

otthonává váljunk!”

István-akna 1966

István aknát a 12-es buszjárat köldökszinórként köti össze a várossal. Az akna köré épült telep, évről évre szépül és növekszik. A munkahely közelsége, az erdő csendje és jó levegője mind az ideális lakótelep bővítése mellett szól. Jelenleg mintegy százötven családos lakik István aknában, két-háromszobás lakásokban.

Itt dolgozott István aknában és most, hogy nyugdíjba ment továbbra is szorgalmas látogatója a könyvtárnak. A másik érdekesség a telep sajátosságából adódik. Ugyanis a telephez tartozik Zsigmond telep hol mintegy hetven-nyolcvan cigány lakik. Kísérletet tettek arra, hogy őket is bevonják az olvasók körébe. Kiselejtezték könyvekből kölcsönöztek részükre könyveket. Igaz, hogy jónéhány kötetet nem láttak viszont vagy csak a felismerhetetlenségig összepiszkolva és tépve hozták vissza őket. Mégis érték el eredményt, mivel ha kevesen is, de vannak közöttük akik igénylik a könyveket és a mostoha körülményekhez képest próbálnak vigyázni a könyvek épségére is.

gyeltek, hogy csupán nevük után azonosították őket azokkal akikkel mindig és mindenhol baj volt. Példaként hozták fel Orsós Józsefet aki saját erejéből családi házat épít a Csertetőn, szinte az egész család valamennyi tagja szabadidejét ott tölti az építkezésen.

Több mint tíz éve, hogy a Bartók Béla művelődési otthon megnyitotta kapuit. Azóta a Művelődési Otthon a telep centrumává, fókuszpontjává vált. Itt találkoznak a helyi pártszerv, nótanács, tanácsai vezetők a helyi lakossággal és az üzem dolgozóival.

Milyen gondjai vannak a kultúrothton igazgatójának már az elmondottakon kívül? Régebben könnyebb volt az embereket mozgásra bírni. Nagyon sok szép tartalmas előadásokat, zenés-táncos összejöveteleket, filmvetítéseket tartottunk. Sajnos a TV, rádió, lemezjátszó, magnetofon, de ide sorolhatom még a színházat és filmszínházakat is. Elvonják az embereket a kultúrothontól. S ha összehasonlítjuk erőnket, bizony behozhatatlannak látszó előnyben vannak a kultúrházakkal és főleg a hozzánk hasonló kis kapacitással működő kultúrothtonokkal szemben. Az anyagiak már lehetővé teszik, hogy minden házban épp úgy mint óra, legyen rádió, de már olyan lakást is keveset találunk ahol ne lenne tv. Hogy csak egy szép példát említsék a telepen lakó családok közül közel egyharmada rendelkezik személgépkocsival. Ami lehetővé teszi számára, hogy ha az önművelés már nem tudja lekötöni, lehetősége van arra, hogy egy-egy nívósabb előadásra beruccanjon Pécsre. Munkatervemet épp e tények figyelembevételével állítottam össze. Mivel a telepen sok a műszaki ember, szerveztünk egy műszaki klubot amely minden pénteken (tv szünet) tartja összejövetelét. Nagyon sokan töltik évi szabadságukat külföldön ebből következően szükségük van az idegen nyelvet ismeretére. Német nyelvtanfolyamot szerveztünk. Jelenleg huszonöt fővel folyik az oktatás. Tervünkben szerepel egy eszperantó nyelvtanfolyam beindítása, természetesen megfelelő számú jelentkezés esetén. Nagyon jól sikerült író-olvasó találkozót rendeztünk. Melvben nem kis része volt a meghívott írónak Bertha Bulcsunak. Akinek népszerűsége a találkozótól óta még csak nőtt az olvasók körében.

Ottjártamkor teljes nagyüzem volt az épületben. A nagyteremben az újjonnan megválasztott helyi pártosport titkára tartott megbeszélést a nótanács közreműködésével. Kállai Lászlóné könyvtáros aki a helyi iskolában tanít és egyben a nótanács titkára hívta össze a szülőket, hogy megbeszéljék a közeljövőben megrendezendő bál feladatait, mivel nem mindegy, hogy mennyi bevételt tudnak szerezni. Ugyanis a bevételt a gyerekek karácsonyi ajándékozására és nyári üdültetésére kívánják fordítani.

Itt dolgozott István aknában és most, hogy nyugdíjba ment továbbra is szorgalmas látogatója a könyvtárnak. A másik érdekesség a telep sajátosságából adódik. Ugyanis a telephez tartozik Zsigmond telep hol mintegy hetven-nyolcvan cigány lakik. Kísérletet tettek arra, hogy őket is bevonják az olvasók körébe. Kiselejtezték könyvekből kölcsönöztek részükre könyveket. Igaz, hogy jónéhány kötetet nem láttak viszont vagy csak a felismerhetetlenségig összepiszkolva és tépve hozták vissza őket. Mégis érték el eredményt, mivel ha kevesen is, de vannak közöttük akik igénylik a könyveket és a mostoha körülményekhez képest próbálnak vigyázni a könyvek épségére is.

— Régebben könnyebb volt az embereket mozgásra bírni. Nagyon sok szép tartalmas előadásokat, zenés-táncos összejöveteleket, filmvetítéseket tartottunk. Sajnos a TV, rádió, lemezjátszó, magnetofon, de ide sorolhatom még a színházat és filmszínházakat is. Elvonják az embereket a kultúrothontól. S ha összehasonlítjuk erőnket, bizony behozhatatlannak látszó előnyben vannak a kultúrházakkal és főleg a hozzánk hasonló kis kapacitással működő kultúrothtonokkal szemben. Az anyagiak már lehetővé teszik, hogy minden házban épp úgy mint óra, legyen rádió, de már olyan lakást is keveset találunk ahol ne lenne tv. Hogy csak egy szép példát említsék a telepen lakó családok közül közel egyharmada rendelkezik személgépkocsival. Ami lehetővé teszi számára, hogy ha az önművelés már nem tudja lekötöni, lehetősége van arra, hogy egy-egy nívósabb előadásra beruccanjon Pécsre. Munkatervemet épp e tények figyelembevételével állítottam össze. Mivel a telepen sok a műszaki ember, szerveztünk egy műszaki klubot amely minden pénteken (tv szünet) tartja összejövetelét. Nagyon sokan töltik évi szabadságukat külföldön ebből következően szükségük van az idegen nyelvet ismeretére. Német nyelvtanfolyamot szerveztünk. Jelenleg huszonöt fővel folyik az oktatás. Tervünkben szerepel egy eszperantó nyelvtanfolyam beindítása, természetesen megfelelő számú jelentkezés esetén. Nagyon jól sikerült író-olvasó találkozót rendeztünk. Melvben nem kis része volt a meghívott írónak Bertha Bulcsunak. Akinek népszerűsége a találkozótól óta még csak nőtt az olvasók körében.

A kitűzött céloom az volt, hogy a könyvtár helyzetéről tájékoztójanak, hogy mégis másról is szó esik az csupán abból magyarázható, hogy itt a könyvtár többet jelent mint egyszerűen csak könyvkölcsönzést. Maga a könyvtár összefonódott az otthonnal és minden tekintetben kiegészítik és segítik egymás munkáját.

Ifjú olvasók a Bartók Béla művelődési otthonban

Jóval a könyvkölcsönzési idő előtt érkeztem így alkalmam nyílt elbeszélgetni a gyerekekkel, mivel hasonlóan a többi már meglátogatott bányászkerületi letéti könyvtárakhoz itt is a gyerekek az elsőség. A felnőttek csak a kölcsönzési idő második felében jönnek, hogy a gyerekek nyugodtan válogathassanak a könyvek között.

A nagyteremben véget ért a tanácskozás és Kovács Károly a otthon igazgatója néhány tanácsstaggal és párttaggal épp az utolsó szóra érkeztek. Hallván az utolsó mondatot azonnal bekapcsolódtak a beszélgetésbe.

Mikor Kállainé megérkezett már húsz, huszonöt fű és lány várta a könyvtárhelyiségben, mely ellentétbe a többi könyvtárral állandóan nyitva van, annak ellenére, hogy a könyvek nagy része szabadpolcon van elhelyezve.

— Igen, jelenleg ők okozzák számunkra a legtöbb gondot. Mivel most, hogy sikerült elérnünk azt, hogy jobb emberi körülmények közé helyezzük őket épp az 5 részükről ütközünk ellenállásba. Mindezek ellenére már vagy nyolc családot sikerült a putrikból György telepre költöztetni.

Még eddig nem fordult elő, hogy a könyvtárból könyv tűnt volna el. Sőt a gyerekek sem nyúlnak addig a könyvekhez, amíg meg nem érkeznek. Mondja Kállainé könyvtáros. Valóban erről én is meggyőződhettem, hogy a gyerekek türelmesen vártak a könyvtárosa jöhet már az egymásnak adott tájékoztatás alapján, jónéhányan kiválasztották azokat a könyveket melyeket olvasni szeretnének a továbbiakban. Nem nyúltak a polchoz, pedig csak a kezüket kellett volna kinyújtani, és nem cserélték ki egymásközt, amit szintén megtehettek volna.

Természetesen akadnak közöttük akik máshogy gondolkodnak és a körülöttem ülők között szinte mindenki tud egy-egy példát. Vannak akik a nevüket is megváltoztatták, mivel sz-

Az olvasókkal szembeni határtalan bizalom egyik leg-szebb példája, hogy van a könyvtárnak olyan olvasója is akivel a könyvtáros még nem találkozt.

— Kétfelhétként kis levelet találok az asztalomon amiben föl van írva, hogy melyek azok a könyvek amiket elvitt és mik azok amiket a legközelebb szeretne olvasni. Így már jó előre ki tudom készíteni a kért könyveket. — Mondja nem kis büszkeséggel a könyvtáros.

Természetesen akad itt bőven más érdekesség is. Pl.: van olyan olvasó aki Pécsről a Tolbuchen útról jár ki könyvekért.

Szocialista brigádjaink a kongresszusi munkaverseny tükrében

„Nem annyira a vállalások, inkább az emberek hozzáállása mutatta brigádjaink fejlődését!”

Kerekasztal beszélgetés Kossuth-bányán

Már befejeződött pártunk IX. kongresszusa, de az a versenyrendület amely — meg tartásának nyilvánosságra hozatala óta — megkezdődött, még nem zárult le. Elsősorban a szocialista brigádokon belül folvik az értékelés és vita arról: elég volt-e amit tettek, mi vár rájuk az év végéig. Kossuth-bányán 158 brigádban dolgozó mintegy 3344 ember áll most az értékelések keresztjében. S az eredmény? Beszéljünk erről az üzem vezetői:

Kovács János, a pártbizottság titkára: — Amikor megjelent a kongresszusi felhívás tekintet nélkül arra, hogy párttagokról, vagy pártönkivüllekről van-e szó, az volt dolgozóink jelszava: valamivel többet mint eddig adtunk! Vagyis az hajtott mindannyiunkat, hogyan tudnánk termelékenységben, anyagkarakosságban de gondolkodásban is előbbre jutni. Túllentünk a konkrét gazdasági feladatokon, úgy éreztük brigádjaink fejlődése kell, hogy döntő legyen ebben a versenyzakaszban. Bennünket, az üzemvezetőséggel nem is annyira a vállalások leptek meg, hanem az emberek hozzáállásában volt a korábbiakhoz viszonyítva a differencia. A pártbizalmiakon keresztül az tűztük célul konkrét politikai feladatként, hogy értessek meg azt az elvet, amely az új gazdasági mechanizmus végrehajtásában szocialista brigádjainkra vár. Aztán felvetődött hogyan értékelhető, egyáltalán értékelhető-e, az eszmélvelés eredménye? Mert a tonak, méretek vonatkozásában egyszerű az értékelés, de az emberek tudatában végbenemlélt változás már nehezebben... Pártunk kongresszusa élénken foglalkoztatta dolgozóinkat. Ezt egyrészt elősegítették azzal az új propaganda módszerrel, hogy a magnószalagra vett beszédek, műszakkezdés előtt ismét közvetítetők a hangosíradón. Bányászaink úgy foglaltak állást, közél áll hozájuk a kongresszus! Úgy mondták: tetszett a kongresszus hangneme, a problémák őszinte felvetését és határozott állásfoglalást tapasztaltak. Ezt várták a kongresszustól!

Háromezernél többen küzdenek

Kérdő Lajos, a szakszervezeti bizottság titkára: — Mikor nyilvánosságra hozták a kongresszus megtartásának időpontját már megtették a brigádok éves vállalásait. Amiről mégis beszélni kell, ami kihangsúlyozza, hogy most itt valami többről volt szó, azt a kongresszusi vállalások tükrözték. A brigádok egytől-egyig arra törekedtek, hogy azon a területeken javíthassanak, amelyeknél hiányszak tapasztható. Valamennyi brigádunk, a pártiszervek javaslatára értékelte a gazdasági munka állását és megállapították, hol kell előbbre menni. Nálunk Kossuth-on jól bevált az a módszer, hogy negyedévenként értékeljük a brigádok vállalásainak állását. Így mindig tudjuk, ki hol tart. Ma 93 szocialista brigád tartunk nyílván 2398 fővel, ebből van egy ifjúsági üzemrészünk 39 fővel. Továbbá számolunk 85 olyan brigáddal akik bevezették a munkaversenybe és különféle vállalásokat tettek. Lényegében 158 brigádunk van 3344 fővel. Úgyszólván kifejezhetnénk összletésüket alapul véve, hogy dolgozóink 50 százaléka küzd szocialista munkaversenyben. Sokat lehetne még beszélni arról amit vállaltak és amit eddig tettek. Talán csak egyet: a 93 szocialista brigád 13 ezer 680 tagjainak munkáját vállalták és eddig már 12 ezer 148 órát teljesítettek is. A termelési versenyeken kívül van négy olyan brigádunk amely már négyszer nyerte el a szocialista címet. Örvedetes, hogy nemcsak a

fizikai dolgozóink, hanem az adminisztrátorok és a műszaki dolgozók között is születnek brigádok. Jelenleg nyolc brigád tartunk közöttük nyilván 67 fővel. Hogy mit tesznek? Csak annyit: ter-

Storz Ferenc szocialista brigádja

melési tanácskozáson azelőtt szóba se jöttek az adminisztrátorok. Most? Nem győzzük eléggé könyvelni azt a segítséget amit nyújtanak. Így megemlíthetünk egy brigádot, akik vállalták, hogy az üzemünkben lévő huszonkét analfabéta közül ötöt az évben megtanítanak írni, olvasni... — Ha már a segítőkészségről van szó akkor feltétlenül meg kell említeni a Storz és Szilágyi csapatot. A segítő készség már a kongresszus előtt is meg volt bennük, de a kongresszus ideje alatt mutatták az összefogás legszebb példáját. A kongresszusi időszak alatt tűz volt. A fejtést fára kellett átácsolni. Két nap helyett egy nap alatt elvégezték a Storz csapat. A kongresszus ideje alatt pedig társadalmi munkában a két csapat elvégezte az 52-es telep kiserelését, — mondja Kovács elvtárs.

Összegezzük a vállalásokat, a szakszervezet titkáranak bő ségesen állnak rendelkezésre kimutatások, amelyek jól nyugtázzák az eredményeket. Kossuth-bányán 699 fő vesz részt szakszervezeti oktatásban, 284 pártönkivüli a pártoktatásba kapcsolódott be, olyanok akik már elvégezték a szakszervezeti politikai iskola második évét is. 199-en Bányászakadémiára járnak, de vannak brigádok akik az általános iskola VI—VII. osztályának elvégzését vállalták. Összesen 2249 fő tanul a különböző oktatási formákon, s ha ezt külön-külön elemezzük nyilván bebizonyíthatnánk az eredmények mögött az elméleti felkészültség, az alaposabb ismeret is jelen van. S még megemlíthetjük, hogy tröszt szinten is egyedülálló, hogy a Nők Akadémiáját sikerrel tartják, akkor feltétlenül dicséret illeti mindazokat akik ennek véghezviteléhez segítséget nyújtottak. Nem véletlen, hogy a hallgatóság valamennyi tagja női szocialista brigádokban tevékenykedik!

Egészséges türelmetlenkedés

Kapovölgyi József, Kossuth-bánya főmérnöke: — Kossuth-bánya szocialista brigádait nemcsak üzemi szinten értékelhetjük. Komoly szerepet töltenek be az egészségügyi életben. Hiszen olyan jelentős munkamódszerek bevezetése, mint a gyalus felvételi rendszer, a vizuális röntgen, csak védőháló rendszer bevezetése is a mi szocialista brigádjaink nevé-

hez fűződnek. De beszélhetünk az új támtípusok alkalmazásáról is. Én csak azt mondhatom Kossuth vezetői számára a brigádokra! Mindig. Ha nehézségeink voltak megmondtuk az embereknek

volt a mi mozgalmunk címe. Sikerült behozni a lemaradást! És ebben a brigádoknak szerepe volt. De ha boncolgatni lehet a szocialista brigádokat nemcsak a termelési eredményeikről akarok szólni.

den múlik rajtuk. Javult köztük a munkafejelem, de a baleseti mutató is. Említsek brigádokat? Nehéz, hiszen olyan sok jól dolgozó brigádunk van. De talán néhányat közölök. A Storzékat, a Lovai, a Litz, a Toldi-féle csapatot. A Kalcsu, Kenderes, Oleg Kosevoj-brigádot. Sorolhatnám még. Oleg Kosevoj brigád tagjai még külön példát mutattak, a 65 fős brigád 10—10 forintot ad fizetéskor elhalt munkatársuk családjának támogatására. Mi úgy irányítunk, hogy kikérjük a szocialista brigádvezetők véleményét. S bár eredményekről beszélhetünk, én úgy látom kissé türelmetlenek vagyunk. Mi is, ők is. Többet akarunk tenni. És ez a türelmetlenkedés, véleményem szerint egészséges.

A beszélgetés egyik résztvevője, éppen az említett Storz csapat néhány tagja.

— Mi tíz pontban állítottuk össze vállalásunkat. Termelékenység emelés, tanulás éppúgy szerepel benne, mint a korábbiakban. Mi vállaltuk, hogy a 120 fős csapatban nem lesz szervezeten dolgozó — meséli Storz Ferenc brigádvezető. — Hát nagyjából sikerült teljesíteni, bár sok új munkatársunk érkezik, ez leontja az arányt. Már említtük a tüzet, ami a kongresszus alatt volt, én úgy érzem, éppen akkor mutatta meg a brigád, mire képes!

A beszélgetésen nem annyira ennek az esztendőnek a teendői kerülnek megvitatásra, inkább a jövőt boncolgatják.

Kapovölgyi: — Mindenbe belevonni a brigádokat — ezt az elvet szeretnénk megvalósítani.

Jutalomelosztásban éppúgy, mint fegyvelmezésben és egyéb kérdésekben.

Kovács elvtárs, a pártbizottság titkára: — Még nagyobb önállóságot adni a szocialista brigádoknak, ezt is szeretnénk. Elérni azt, hogy a szocialista brigádok az elveknek megfelelően alapjai legyenek az új gazdasági mechanizmusnak. De az üzemi problémákon túl is szeretnénk tekinteni. Komlónak, a bányavárosnak életében is szerepet kívánunk játszani. Éppúgy mint eddig is tettük, részt vettünk pl. a sikondai útépitésben, de más is említhetnek. A Storz brigád állandó kapcsolatban van a Belvárosi Általános Iskolával. Most egy méltó bányáspark megvalósításához szeretnénk kezdet nyújtani!

Hogyan tovább?

Fehér Pál segédvájár, a Storz-brigád tagja: — Én is sokat várok a jövő esztendőre. A hétköznapi mellé több ünnepnapot iktatni, úgylis, hogy mind többször jönnék össze a munkahelyen kívül. Gondolok itt arra, hogy a brigád-feleléseket is be kellene vonni munkánkba, legalábbis megismerni egymást. Több társadalmi munkában részt venni. Példákat lehet mondani a kollektív szellemre. A mi brigádunkban előfordult, hogy egy megbeszélte munkára nem tudott eljönni egyik brigádtársunk, az öccsét küldte el maga helyett. Én ezt a szellemet szeretném ha tovább erősítenék.

Radics Kálmán, aki 1961 óta pártbizalmija a Storz-brigádnak: — A legjobbakat a jövőben is a párt tagjai sorába javasoljuk.

Összegezzük a hallottakat, megnézzük a kongresszusi híradót a felolvasóteremben. S így búcsúzik tőlünk Kérdő elvtárs, a szakszervezeti bizottság titkára:

— Gazdag esztendőt zárnunk. A tény a színvonal-emelkedés a munkaversenymozgásban, szerintem ez a fokmérője az idel évrnek. De hogyan tovább? Ez izgat engem és valamennyiünket. Úgy érzem, a felsőbb szerveknek kell ezt mihamarabb eldönteni. Nálunk lassan elnyerik a kiírt fokozatokat a brigádok a szocialista munkaversenyben, de mi lesz tovább? A Mecseki Szénbányászati Tröszt területén még nem alakult ki milyen legyen a jövőbeni út a gyakorlatban. Valami újat kellene hozni, ami még nem volt a brigádmozgásban. De ehhez az kell, hogy előbb tájékozódjunk a szénbányászat vonatkozásában, hol mi van, merre tartanak mondjuk a borsodiak. Én úgy érzem, hasznos lenne összehívni országos bányásztervezletet e célból, de ha csak tapasztalatcsere lenne, az sem ártana. Minél előbb, mert az élet által felvetett problémákat egy fórumon meg kellene vitatni!

Úgy érezzük, mindaz, amit Kossuth-bányán elmondtak, eredményként elkönvelhetők, de gondolatbresztők is kell, hogy legyenek valamennyiünk számára. Mert az új utak, az új módszerek keresése nem állhat meg a kongresszusi munkaverseny, az 1966-os év befejezésével. Az út már nem lesz nehezebb, hiszen eredményeink születtek, amelyek nemcsak a trösztön belül, de országos viszonylatban is névnt tarthatnak az elismerésre.

Csikós Ferenc

(Csóka)

Év végi hajrá a zöldkoszorús jelvényért

1964 decemberében alakult meg az Anyagellátó Üzem könyvelőségének KISZ-brigádja. A Mecseki Bányász azzal konferálta be a szocialista brigádok porondjában, hogy mind Komlón, mind a Mecseki Szénbányászati Trösztnél ez volt az első eset, hogy női adminisztratív kollektíva szocialista brigád cím elnyeréséért alakított volna brigádot. Az elhatározás rugóit az üzem KISZ-szervezete mozgatta, a „berendezés” irányítása azonban kiesett a kezéből, a továbbiakban jórészt csak megfigyelőként szerepelt a brigád életében.

A számtalan részfeladat közül, amelyet a brigád elég tapasztalatlanul felnyalabolt, jóformán csak egyetlen egyet teljesített kifogástalanul: a rengeteg munka elvégzését, amely a gépi könyvelésre való áttérés következtében halmozódott az üzem és a könyvelés nyakára.

Mire a kettős elkönvelésről valóban és kizárólag csak a gépi könyvelésre térhetek át, jól eltelt az idő — a tizenkét lány és fiatalasszony úgymond, „kiborulva” és járdatlan fejezte be az évet. A szakmai feladattal párhuzamos felajánlásokat teljesítették ugyan, de a szocialista közösségi életbe való elmélyülés, a kulturális motíváltság jeleinek szembetűnőbb gyarapodása nélkül.

Heróikus munkájának méltánylásaként, a jövő évben való bizakodással az üzem bizottsága mégis megszavazta a brigád számára a szocialista brigád címet és így látta íónak a termelési tandócskozás is.

Szocialista brigád lettek tehát a könyvelők. De sem dicsőség, sem öröm nem volt ebben az állapotban. Csak annyi haszon, hogy az 1966-os évre is minden további nélkül meköltötték a szerződést — élén szép vállalkozókkal ismét — de... mind ahogy egy-ikkben a Mecseki Bányász akkor jellemezte: a brigád nem keltette meg a szocialista brigád látszatát.

Az üzem is, a szakszervezet is érezte, hogy a méltányosságából lett szocialista brigáddal tenni kell valamit, és előbb csak biztatással, az eredménytelen én láttán pedig kes kritikával, illette a kollektívát.

De az őszinte szó haragot és felháborodott tiltakozást eredményezett, valamint egy olyan viharos brigádmozulást, amilyen már nem volt az üzem történetében. (De legelőbb megtartották az évben az első brigáddisználást, amelyet már július hónapban tartunk.)

A harag melóhárával csak naprakész szövegek jöttek. De így látszik most méltó termőre fordult az őszinte harag, mert a brigád lassan megindult. Többek a brigádnapi lapjai, szaporodnak az értekez-

A sokoldalúságukról. Igen, mert akár a technológiáról, akár új anyaggyártási rendszerről volt szó az élen jártak.

De akkor is élen jártak, ha a közösség neveléséről volt szó. Összejöveleteket, családi esteket is említhetnek itt. Mintha megéreztek volna a mi brigádjaink, mennyi min-

letek és a vállalási lapon a teljesítést jelző „pipák”:

1. A számadási határidőt betartották.
2. A politikai oktatásban teljes létszámmal részt vettek.
3. A brigádvezetőnő leéretté sziget, mások műszaki rajzoló tanfolyamra járnak.
4. Vitatkoznak — a to kiemelkedő műsorain.
5. A hibapont arányuk egyre javul, a munkafejelem is hasonlóképpen.
6. Egymás munkakörét megtanulják és készséggel végzik, ha a sor úgy hozza.

gádvézető asztalán egyre szaporodnak a szakbeszédnek a soros nevezettnek. A brigád az első virág. A brigádtagok felfigyelnek

Az elmúlt hetekben megjelent az osztályon és a többi, és a többi. badaságról, nézetéről, üdülőkből küldött ké egymás névnapjára és egy kis köszöntéssel peslapok:

„Üdvözlöm a brigádot!” „Szia lányok!” stb. És a virágok egyre szaporodnak az ablakpárkányokon. „Elvégre, mégis csak nők dolgoznak e ben a teremben”. Mondják.

Es a további tervek?

— Szeretnénk mégis csak komolyan elnyerni a nagy oklevelet és a zászlót — mondja Hajnal Józsefné, a brigádvezető — milyen szép lenne az a zöldkoszorús jelvény a lányok gallériáin!

Mit terveznek még? A brigádvezető körültekint: — Még virágokat. Sok virágot. A falra képeket, a padlóra szőnyeget... aztán függönyöket...

De akkor a cigarettavégeket, qufát, papírt és egyéb szemetet hova dobják?

— Measználuk a szemetelés is ha szőnyeg lesz! Én sem dobom le többet, tudom úgyis, hogy nekem szólt a kérdés), valamint a szekrényekre kis terítéket teszünk és léte-tünk egy brigádvézetőrt...

Mindenkírói csináltatunk fényképet, beragasztjuk szőnen a brigádmunkalóba... Kimutatást készítünk arról, hogy ki mikor születtél (szigorúan bizalmas), hogy felköszönthessük.

— Szóval eleget akarunk tenni, nem csak a munkának, hanem a világot máské felé- nek is; szocialista módon élni ebben a kis közösségben és szocialista módon művelődni s ennek megfelelően gondolni el helyünknek korunk igényeinek szintjén. (Most nem viccelek.)

Es valóban úgy is látszik, hogy most nem viccel az egyébként mindig bohókás brigádvezető.

Hozzászólások a Mecseki Bányaszban megjelent vitaindító cikkekhez

A beatnikék — mifelénk
(Vita rat a kócosokról)

Csikós kartárs, hahóóó! Megugrott a lóóóó! Hogy melyik? Hát a Tintapaci! Addig karétozta azt a francia rendtartást, addig karétozta, míg a végén csak kikerült! Jám-bor jószág lehet, nem harap az idegen zabru.

Pedig, ha jól meggondolom, nem is olyan szigorú az a francia rendtartás, mint amilyennek látszik. Inkább embertelen, espedig a javából! Mert sörény ide, sörény oda, a fickádozó, koszos, rossz fakot se szokás a puszlába kivenni, hiszen lehet meg abból jó paripa is, ha ügyes a esikós és érti a dolgát. Aztán meg hová is verné? Végére is a világból csak nem verheti ki! Ugy bizony! Se szív, se fufang abban a francia rendtartásban: csak úzi a beatnikéket, úzi, zavarja: úsd, vágd nem apad, nem anyád, csak rá, csak rá, ollót a fűrtös fejüknek! S közben egyre több lesz a beatnik. Hát lehet üzettel szép eredményt elérni, amikor azzal már az uristen is kudarcot vallott annak idején? Hiába úzte ki az első emberpárt a paradicsomból bizonyos tiltott gyümölcs esemegyeséért, azóta is nagy vonzóerővel bírnak a tilalmas dolgok.

Ammondó vagyok, ne kövessük mi a francia „peldát”! Lovasnemzet lévén, mutassuk meg, hogy mindenféle sörényhez értünk. Tegyük úgy, hogy az üzemek is jól járjanak, a társadalom se gyarapodjék elszigetelt egének gyülekezéssel, valamint kócosaink személyi tulajdonon se essék csorba, ti a haja mindenkinek a sajátja, föl-téve, ha nem kölcsönként vagy lopott párokát hord az illető.

Azt tartanám célszerűnek, ha az üzemek olyan szorgalmatos gondot fordítanak a munkafegyelmelemre és a biztonsági szempontok betartására, mintha éppen a közelmúltban nyerték volna el a „Legbiztonságosabb munkahely” címet. Vagyis a biztonságtechnikus kartárs oda-menne a hosszúhajú segédmunkás kartársához, vinne neki egy frissen mosott, frissen vasalt pirospejtű fejkendőt és műszak végén átnyújtná szeretettel.

Kedves munkatársaim! En azért vagyok itt, hogy a dolgozók testi épségére ügyeljek. Szeretném a munkámat becsülettel ellátni. A munkatárs választékosan gondozott frizurája — a merel-hossz és gyűrűrendszer miatt — bal-esetveszélyes. Ha elkapja a gépszál, engem citálnak elő. Felszólítom, hogy önmaga és az üzem érdekében a holnapi naptól kezdve a gép mellett sziveskedjék bekötöni a fejét. Amennyiben ennek nem tesz eleget, az érvényben levő szabályzatok értelmében szigorúbban járunk el...

Lehetséges, hogy masnap a hosszúhajú kartárs nyitott hajjal fog megjelenni, ne-hogy kendőt kötnie. De ez nem biztos! Lesz, aki nem vágatja le a haját, mivel az az ő haja, őrá tartozik, hogy mit csinál vele. Ám, ha a gép mellett nem hajlandó bekötöni a fejét, az meg erősen az üzemre tartozik! Ilvenkor legyen az üzem szigorú, és a biztonságtechnikai előírások megszegéséért szabja ki a büntetést. Aki bekötöti a fejét, az viszont számíthat rá, hogy az összes női dolgozók kacagásának lesz kitéve. Majd csak telébred benne a férfi-büszkeség: hogy ejnye, no, éppen ilyen kendőt visel a Mari néni is, üzemünk szeretett takarítónéni-je; a végén még összetévesz-tenek bennünket.

Akad, aki szívesen hordja majd e kelleket; sőt, mókázik is benne, tetszik neki a feltűnődi. Ez gyerek még, biztosan 16 éven aluli. Szoro-

sabbra kell nála fogni a gyeplőt, s két év múlva kinő a játékoságból.

A divatmártir is fel fogja kötni a kendőt. Aztán ha újra bejön a módiba a kopasz fej, ő lesz az első, akinek világitani fog tar koponyája.

Iesz tán olyan is, aki gondozott foimát ad hajának, de nem vágatja le. Reggel felteszi a kendőt szó nélkül, dolgozik becsülettel, s ha munkáját elvégezte, leveszi. Utána fest, fűr, farag, szobrászkodik, versel vagy zenél, és az is megeshet, hogy művész válik belőle. Sosem lehet tudni.

Aki pedig netán 45 éves korban is határozott örömet lelne abban, hogy neki van egy pöttös kendője, annál valami hiba van.

Különbö, egészen ösztön, én meg igaz beatnikéket mitélenk nem látam. Lehet, hogy túlopúmista vagyok, de az a véleményem: hogy a kócosainkról nem kell mindjárt rosszat gondolni. Rendezetlen hajuknak, különböző szőrzetüknek és viselkedésüknek szívesen indítók. Lehet, melyeknek felderítése, illetékes körök számára szép pszichológiai és szociológiai feladatot jelentene. Addig is, amíg rászánják magukat a kutatásra, javasolom, hogy az üzemek inkább ne engedjék el a sokszor megmondottan kis kócosokat, mert nem biztos, hogy visszamennek. Hosszú hajukat látva más cégek munkáügyi vezetői eleve nem szívesen veszik fel őket és nagyobb a valószínűsége annak, hogy rossz társaságba keveredve valóban beatniké válnak, esetleg bűnözőkké lesznek. Gondoljanak csak arra, hogy mit tesz a hortobágyi csikós, ha elcsatangol egy csikaja? Bizony megkeresi, megtögti, pányvát vet rája, és olyan jó lovat nevel belőle, hogy még az angolok, meg a franciák is csodájára járnak! Pedig az csak egy kis csikó! Itt pedig nem is csikókról, hanem emberekről van szó.

Es végül:
M. J. már dolgozik, egy szocialista brigád tagja, és a kopasz emberek sorát is gyarapította egy fővel.

Keszi Teodóra

A házasság, válás és a gyermek
című cikkhez

Ha az emberi élet útján a KRESZ-jelzéseket alkalmazhatnánk, akkor a szülők vá-láshoz vezető útszakasza előtt „Állj” jelzést állítanék. Tilos az út a szülőknek azon az útvonalon, mely gyermekeik családi fészekből való kiesését, szeretet hiányát, a meg-nem értést, a korai szenvedésekkel telített, szomorú sorsát eredményezi.

Helyes a cikk írójának ész-revétele, hogy a családtól távol dolgozó szülő esetenként a munkatársakkal való új kapcsolat révén jut el a vá-láshoz. Ezzel kapcsolatban kérdések merültek fel bennem. A szülő a fentiek hatá-sára elvesztheti-e emberi gondolkodását?

Ha gyermeke van, akinek ereiben az ő vére él tovább, tehát hozzákötik, közömbös maradhat-e? Boldog lehet-e az új „szerelem”, ha a gyer-mek szenvedő arcát nem tudja gondolataiból kitorolni?

Lehet-e az ösztöni élet olyan fokú, hogy elfelejtse-érző, meleg szívű apa lenni? Marikák, Jósikák, nyugodt, boldog élete függ attól, hogy a szülő tud-e lemondani, ál-dozatot hozni érte. A lángoló,

mindent elsöprő szerelmet át tudják-e váltani a gyerme-kek nevelésével a családi élet gondjait naponként hordozó nyugodt, házasesletre.

Mind helyesen gondolkozó szocialista ember, nem bont-hatja fel a társadalmi közös-ség legkisebb sejtjének, a családnak életét! Erdemes gondolkozni azon, hogy mennyire értékes tagja a társadalomnak olyan egyén, aki küzdelmet, gondot, le-mondást, a kívánt élvezetnél talán kevesebbet, nem tud vállalni, meg akkor sem, ha a gyermeke nyújtja felé re-megő, szülői szeretetre vá-ro kezét! Számíthat személyére a nagyobb társadalmi közös-ség, az üzem, a város az or-szág?

Helyes volna a társadalom közösségének nevelése a rá-szorulóknak számára, akik sa-jnos nem mindig fiatalok... Meg kell találnunk a módját, a komoly nevelés eszközeit, mely eredményesen segítöl-ja a válások további szaporó-dását. Ez a társadalom, a jó-vó érdeke!

Bors Zoltánné,
iskolaigazgató

Hajnal

Nem is szél ez, csak a levegő csipős, sötét lühegése, mintha a föld sóhajzana, fel az égre.

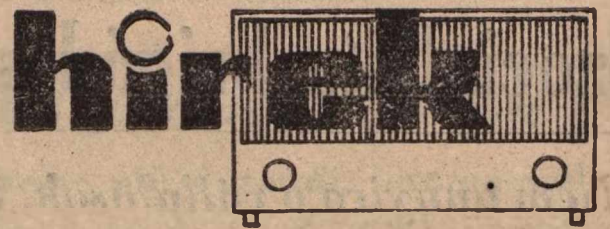
Halódný pirban kis nyápic felhők kezét ráznak már a nappal, ujjonganak szürke-büszkén, im, a hajnal.

Es letelepszik, hont foglal a hűvös, harmat, az ég könnye, mintha a fény, majd elúzni, nem is jönne.

Gyöngéd hűságból kinyílnak virágok, kacér kehellyel, s lépés csattan, megjelent a dísz, — az Ember.

Pécs, 1966.

Klmpf László

1967 rádióújdonságai

A Székesfehérvári Villamossági Televízió és Rádióké-szülékek Gyárában, a VTRGY-ben elkészültek az 1967. évi gyártmányok prototípusai. A Velence de lux és a Simphonia de lux rádiókat újdonságként gyártja a székesfehérvári üzem. A gépek szerkesztése a Velence de lux nullszériáján az első negyedében készült, sorozatgyártását a második év-negyedben kezdik. A Simphonia de lux gép sorozatgyártá-sára pedig a harmadik évnegyedben kerül sor. Televízióhól hétféle újdonság lesz, lényegileg a műszakilag bevált szer-kezetű gépek, a Kékes, a Favorit, és a Sztár újkéntővő vál-tozatai. Közülük az egyik a fehér műanyagkeretes közép-méretű gép már az 1967. 68. évben kapható lesz. A képen: Az új 1967-es rádiótípusok.

HETFO DÉLUTAN a szénbányászati tröszt tanácstermében ülésezett a Szakszervezeti bizo-ttság mellett működő kulturá-lis bizottság. A megbeszélésen Subajda Tibor elvtárs ismertette az 1967. évi kulturális munkaterv főbb szempontjait. Felhívta a jelenlévő kultúrőrök vezetőinek figyelmét, hogy a továbbiakban mind nagyobb feladat hárul a kultúr-őrökönkban a bányászok szabad-idejének hasznos kitöltésére. Schwarz József elvtárs hangsú-lyozta, hogy a jövőben a kultúr-őrökönknek sokkal nagyobb se-gítségét kell nyújtani a bányá-szok önművelésében is. A megbe-szélésen több hozzászólás hang-zott el, mely mind hozzájárult ahhoz, hogy az új felvetődő pro-blémákat jobb módszerekkel old-hassák meg.

TELAPÓ-EST BÉTABÁNYÁN. Béta-bányászati párti, szakszerve-zeti, és gazdasági vezetése az elmúlt napokban közel 200 kis emberkének rendezte meg a tél-apó-ünnepeket. Morsort az új Gimnázium fiataljai adtak, majd a késő esti órákig a megajándé-kozottak együtt szórakoztak az üzem dolgozóival.

A VIETNAMI HET KERETÉ-BEN ismét külön műszakot tar-tanak a tröszt KISZ-alapszerve-zetei. A tervek szerint december 24-én, és 31-én szállnak le a pá-nyába, hogy társadalmi munka-ban dolgozzanak és a kb. 100 ezer forintos munkadíjat eljuttassák a vietnamiakhoz.

ÜLEST TART MA DÉL-ÉLŐTT a pécsi I. kerületi tanács-vb. Az ülés napirendjén a vbe-elnök beszámolója, a két ülés között kiadott utasításokról és a lejárt határidejű határozatok vég-rehajtásáról, továbbá a szociális gondozás tapasztalatairól szóló je-lentés szerepel.

ELOADÁS A VIETNAMI NÉP JAVÁRA. A Zrínyi Művelődési Házban Komlón december 12-én előadást tartottak a vietnami nép javára. Ursi Ferenc: Fekete ves-tillátor című drámáját a pécsi KPVDSZ művészeti csoportja mu-tatta be.

ESZMÉLÉS

arcomat. Majd mint aktnek minden mindégy, folytatja, hogy meglátom még a csilla-gos eget.

— Ismerem én ezt a társa-ságot. Legalább úgy mint ma-gamat. Addig járnak ide a nyakamra és dumálják a fe-jem, míg sírva nem szakadok örömben a nagylelkűs-gyűltől. Azt az egyet nem mon-dom, hogy nem tudják má-kor mit és hogyan tegyenek. Csak az a jó ég tudja hányá-dik érzékük és szervezőkés-zségük segít nekik. Melyekről már csak úgy lehet beszélni mint művésztől. Szeretném tudni honnan ismerik, vagy érzik mikor mi bántja az embert.

Lehunytá szemét és hosszan fújta ki a levegőt a száján, mint aki hosszú fásasztó mun-kába kezd.

Most már nem, de bizony volt idő mikor ugyancsak rosszul állt a szemem ezen az árnyékvilágban. A legérdeke-sőbb mégis az míg ott lent voltam szinte egy pillanatra sem gondoltam arra, hogy jobb előbb mint utóbb távo-zni az életből, ha már úgy is eltemetett a föld. Valóban ezen még nem is gondolkod-tam. Mi is lehetett az az órlási erő? — mert csak az lehetett, mely ott lent oly nagy bizalmat adott arra,

Úgy gondolom — szóltam közbe az elkövetkezendő idő-dben lesz rá módod, amíg he-tekig, ha nem hónapokig fek-szel itt mozdulatlanul, ebben a gipsz úrruhában.

Engedd folytatni, — szólt rám kérőn, mégis türelmet-lenül. Amíg lent soha, addig itt fenn bizony már többször is lemondtam földi pályafu-tásom folytatásáról. Megmond-tam nekik is; nem a szakszer-vezeti bélyeg befizetése tar-tott vísza attól, hogy most nem alulról szagolom az ily-lát.

S akkor következett az ami végleg betette mögöttük a ka-put. Ahogy elhangzott a mon-dat, abban a pillanatban ké-szek voltak a felelettel.

— Nézd Palibá — mert en-gem csak így szólított még az üzemvezető is, — ez egy ter-mészetes dol g, míg ott lent lekötötte figyelmemet az élet-megmentés, most kényr-telen vagy csak a gondolataid ra szorítkozni.

Es olyan szépen és lelkesen kezdtek el beszélni a bányá-ról és a munkáról, mint ha egész életemben egy munka-nélküli élősködő kanizalista lettem volna. Úgy dicsőítették

a bányát mint az ötvenes években Zéik és Kónya Sztá-llint meg Rákosit a kantáiták-ban. Ne neves, bevallom, az-óta sem volt kezembem ver-ses kötet és valóban csehül állok az irodalommal, arra azért emlékszem, hisz kívülről kellett fújni jó néhány vers-zakot. Egyszóval az lökött hanyatt, az a mindent magma-gyarázó, magabiztos dumájuk.

Attól a naptól kezdve pedig egymásnak adták a szobám kilincsét. Végül már az a gon-dolatom támadt, hogy valaki az ajtó előtt állva papírról olvasva irányítja a forgalmat. S ez így megy már napok óta.

Igy aztán ne csodálkozz azon, hogy mikor megjelent a szocialista munkabrigádod nagyhirtelen, öt méter mély átlomban talált. Persze hazud-nék ha most azt mondanám, nem voltam kíváncsi rájuk. Csak az emberben fölmerül a gondolat, hogy miért nem hagyták meg legalább a lát-szatát annak, hogy ő válassza ki mikor kívül akar beszélni. Na jó-jó, természetesen nem így gondolkodtam odalenn. Igazad van, ott minden köröp-pánknál az ő segítségüket vártam.

Egy pillanatra megdőltem, majd mint ki magbánta amit mon-

dott, gyorsan folytatta. De mit ért volna az ő igyeke-zük ha én nem kiüldök az életemért mint egy fábászor-ult fereg. A körmeim mind lerepedeztek amíg eltertem azt, hogy a bal kezemet fel tud-tam emelni a számból, ahová szinte színtet nélkül ömlött a szén és 'dopor Bizonyos idő után már annyi port nyeltem, hogy kezdem magamat úgy érezni mintha örök időktől kezdve gondolkodó bárány volnék. Először még csak tud-tam érzékelni önállóságot és természetellenes helyi ére-lésomat. Később ahogy a tö-ről fújjaim kezdtek dörögni s mind szorosabb kapu-ba kerültem, könnyeztem, mely akkor úgy hatott mintha a szén hatolna belem, szinte egyneművé válnam vele és mintha nem is én hanem a föld lélegzett volna. Ezen-vel e' utottam arra a por ra, mikor az ember élete már csak „egy — ha sikerül” ön, múlik.

Gondoltam: íme az élet-m-ben elérkezett a pillanat, mikor is fogadalmat kell hogy tegyek arra az esetre ha si-kerül kiszabadulnom. Biz em-voll irigylésre méltó keze-tem, a gondolat mégis ott né-vetsége nek tűnt, mint ha föld-mondandám a munkahelyem- a nénteki öt találat reményé-ben.

S mivel szentül hittem ab-ban, hogy úgy sem hoznak ott mint egy rozsdás szersz-megért bennem az elhatáro-zás; soha többet lábam az a szem mére a minébe sem nem-még a bányába. Végeredmény-

MECSEKI BANYÁSZAI

MECSEKI SZÉNANYÁSZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 52. SZÁM

ÁRA: 10 FILLER

SZERDA, 1966. DECEMBER 28.

Boldog új esztendőt

a Mecseki Széntröszt minden dolgozó ának!

Irtó Garamvögyi János trösztigazgató

Ilyenkor év végén boldogságot, eredményeket és békét szoktak kívánni egymásnak az emberek. Ez a szokás mindenütt él, az egész világon így van — bár az év vége és az új esztendő nem mindenütt esik azonos időszakra.

A 4 millió 300 ezer tonna szén kitermelése — ideiglenesnek megfelelően — teljesen biztosított, sőt jelentős túlteljesítés várható. Kedvező volt az átlagár bevételünk, önköltségünk szintén javult. Ez pedig szoros kapcsolatban van a bányászok körében indult versenymozgalommal, az anyagtakarékossági mozgalom kiszélesedésével. Az adminisztráció csökkentését is végrehajtottuk 1966-ban, ezen a vonalon is szép megtakarításunk van.

Műszaki fejlesztési tervünk teljesítésében is nagyot haladtunk előre. Szénünk minőségét kell javítanunk, ez pedig ugyanolyan lelkiismeretes munkát, fizikai és szellemi erőfeszítést igényel, mint a mennyiségi teljesítés. Hogy olcsóbban kell termelnünk a jövő évben, az biztos — és folyamatosan, állandóan csökkenteni kell az önköltséget. Csak így biztosíthatjuk, hogy a Mecseki Széntröszt dolgozóinak életkörülményei javuljanak, életszínvonaluk emelkedjen.

Csak így biztosítható a nyereséges gazdálkodás, amely mind nagyobb szerepet kap a gazdasági irányítás új rendszerében az 1967-et követő években. Ennek az alapját pedig már most meg kell teremtenünk.

Most kezd csak igazán korszerű nagyvállalatként működni a komlói és a pécsi trösztök egyesítéséből létrejött tröszt. Most már a gyakorlatban látjuk hogy az egyesítés a legjobb szellemi és fizikai munkaerőket sikerült egyesíteni és egységes irányítás alá vonni. — ezért sikerült magasan túlteljesíteni éves tervünket, megerősíteni az üzemi pártbizottságokat, fellelteni a szakszervezeti életet, életrevidébbé, mozgékonyabbá tenni a kommunista fiatalok szövetségét, a KISZ-t.

A termelési eredményeket 1967-ben és azután is a tröszt vezetői elősorban a tapasztalt bányászokra építve — a törzsgárdára alapozva — akarják teljesíteni! Semmiféle terv teljesítése nem lehetséges, ha

számításon kívül hagyjuk a legfontosabb termelő erőt: az embert. A mi trösztünk pedig nemcsak hogy nem hagyja számításán kívül, hanem első sorban vele számol, rá épít. Ezért kötelességünknek tartjuk a jövőben is. — fokozottabb mértékben, — hogy nem csak a termelés korszerűsítéséért hanem az emberek életviszonyainak állandó javításáért is meggyünk mindent.

Ezért az új tervben is változatlan feladatunknak tartjuk, hogy kulturált, korszerű, világos és egészséges lakásokat adjunk a bányászoknak. A gyors ütemű bányafejlesztés időszakában csalógtunk, toboroztuk a bányákba az új munkaerőket. Legfontosabb ígéreteink egyike volt a lakás. Állandó lakást ígértünk azoknak, akik hivatásuknak választották a bányászok életét. A mecseki széntrösztnél, különösen pedig a komlói területen meggyökeresedett bányászok bizonyíthatják, hogy ezt az ígéretünket teljesítettük.

Az átalakításokkal és új lakásépítkezésekkel végeredményben közel kétszáz új lakásba költözhetnek majd be 1967 végéig a mecseki bányászok. A lakásviszonyok javítása azonban csak egy része a párt és a népi állam humanista politikájának. Ezen kívül még sok más módon is gondoskodunk a dolgozókról. Például egyik formája ennek a gondoskodásnak az állandó orvosi ellenőrzés és egészségügyi ellátás biztosítása, a bányászok egészségi állapotának állandó orvosi ellenőrzése.

Ha mindezekhez még hozzávesszük a pártnak, a szakszervezetnek fardhatatlan munkáját: ellenőrző, segítő tevékenységét, biztosak lehetünk benne, hogy anyagi életviszonyaikkal, szénünk minőségének emelkedésével párhuzamosan a bányászemberek is minőségileg fejlődnek, még kulturáltabbak, egészségesebbek, jobb kedvűek lesznek. Ez pedig biztosítani fogja, hogy valóban boldog legyen az új esztendő: az 1967-ik év.

Mindezekben erősen bízva, lelkiismeretes, becsületos munkájukat a továbbiakban is kérve kívánok trösztünk valamennyi dolgozójának és valamennyiük kedves családjának kellemes év végét, boldog új esztendőt és jó szerencsét!

Öreg katonák — újra civilben

A közelmúltban sok „katonaviselt” fiatalember tért vissza a néphadseregéből üzemünkbe. Leszerelték, az egyenruhát, s a fegyvert felecserezték a polgári élet békésebb „fegyvereivel”, a szerzőkkel. A két éves szolgálati idő után azonban nem egyszerű dolog civilé válni, noha ezt könnyebben megszokja az ember, mint bevonulás után a katonaelétet.

A sok fiatal közül ezúttal csupán kettővel beszélgettünk erről a változsról; miképpen sikerült ismét beilleszkedniük a két éves abbahagyott munkába: hogyan fogadták vissza őket üzemünkbe; nem kerültek-e anyagilag hátrányosabb helyzetbe stb.

Tóth László két esztendővel ezelőtt a Kossuth-bányai vasútbiztosító-karbantartó részletről vonult be katonának. Szakképzettsége lakatos. Korábban szerzőkészítőként dolgozott a bányász üzemben. Az előzményekhez tartozik még hogy nagy reményekkel kezdte szakmunkás pályafutását, hiszen utolsó éves ipari tanulóként az országos versenyen a hatodik helyezést szerezte meg és soron kívül minősítették szakmunkásá.

— Ez a kezdő fizetésem is meglehetősen, mert amíg én, felfelé fordítottam általában 40 forintos munkabérek kaptam, engem 52 forintra soroltak be. Nem sokkal a bevonulásom előtt átkerültem a vasúthoz, s ekkor már 58 forint volt a munkabérem.

Azt híhetnék, hogy a bevonulás, a katonai szolgálat visszavetette vagy legalább is megakasztotta ezt a gyors feljebbjutást.

— Pedig a valóságban nem egészen így van — mondja Tóth László. — Igaz, hogy anyagilag először hátrányos a katonaszkolgálat, hiszen az ember nem kap fizetést. De vannak előnyei is. Én például bevonulásom előtt az MHS-nél elvégeztem a gépkocsivezetői tanfolyamot, s a hadseregben gépkocsivezető lettem. Volt alkalom gyakorlatot szerezni ebben a szakmában is, így végeredményben két szakmám lett.

Ami pedig a dolog másik oldalát illeti, Tóth László nem került hátrányba az előbbje jutás tekintetében sem. Időközben ugyanis a munkahelelyén általános berendezés volt, így leszerelése után nem sokkal ő is tíz forinttal magasabb bérkategóriába került. Most huszonkét éves, három éves szakmunkás, s a „nyers” munkabére 68 forint.

— Nem panaszkodhatom tehát. Jó kollektívában, egy határozott szocialista brigádban dolgozom. Munkatársaimmal jól megértjük egymást, s azt hiszem, ennél többet pillanatnyilag nem is kívánhatok.

A másik fiatalember, Dévényi Péter lakatos, a Szénélőkészítő Üzem dolgozója. Képzettsége ugyan gépészmunkus, de még csupán húsz éves — bevonulása előtt mindössze öt hónapot dolgozott —, s maga is tudja, hogy előbb gyakorlatot kell szereznie, s csak aztán kerülhet technikus beosztásba.

— Tízennyolc éves koromban vonultam be, s örülök is neki, hogy ilyen fiatalon ülök a katonai szolgálaton.

— Mennyi volt a bére, amikor bevonult, s mennyi most?

— Hatvan forintot kaptam munkabérenként, és ennyit kaptak jelenleg is.

Molnár László munkabérgyűjtő vezető magyarázatkeppen hozzáfűti, hogy a leszerelőknél általában emelni szokták a bérét, de a lakatos műhely — ahol Dévényi Péter dolgozik — túllépte a bérkeréket, így pillanatnyilag nincs módjuk béremelésre. Nem feledeznek meg azonban Dévényi Péterrel és társairól sem, s amint lehet, emelni fogják a béruket.

— Hogyan fogadták az üzemben a leszerelése után?

— Szívesen fogadták, de hát ez nem egy különös dolog, hiszen ha szabadságon voltam, bebenéztem az üzembe, a mindig szívesen látták. Most pedig, mivel több szakmunkás bevonult, azt hiszem, a munkámra is nagy szükség van.

— Tehát elégedett a helyzetével?

— Pillanatnyilag igen. Nem panaszkodhatom.

BOLDOG ÚJ ÉVET KIVÁNNUNK MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK!

Brigádkarácsony, 1966

Karácsony előestéjén, délután négykor, már színes gyertyaégek ottantak a fényt a Puskin Művelődési Ház klubszobájában és ünnepelőruhás emberek asszonyaikkal ülték körül a kis asztalokat. E napon tartották a szabolcsi Bayer Henrik szocialista brigádjának, a huszonnyolc tagú bányalaktos részleg összesen 26 gyermekének és családtagjainak karácsonyi ünnepségét.

— Úgy gondoltuk nemcsak a munkában, hanem mind többször a magánéletben is találkozni kell. A közös rendezvényeink mind jól sikerültek, elég, ha megemlítem, hogy a pallalt 480 társadalmi munkóra helyett eddig 600 órát teljesítettünk... — mondja a brigádvezető és a karácsonyfa alá mutat, ahol apró csomagok, a brigád ajándékai várnak a kiosztásra. — Mintegy négyezer forintot költöttünk a brigádtagok megjutalmazására!

Úgy mesélik elég sok a gyerek ennel a brigáddal, a Szidorkó Leonnak hat van, Csontos Géának is négy picinye.

— Ki díszítette fel a karácsonyfa?

— A feleségek, örömmel segítettek, hiszen másnak örömet szerezni csekély ajándékkal is lehet — meséli.

Itt van az ünnepségen Gábor János, a brigád patronálójá, ő köszönti a vendégeket, az ünnepre szóló rövid beszédet pedig Bayer Henrik, a brigád vezetője tartja. Megköszöni az egész évi fáradságos munkát, a kollektív hozzáállást és elnézést kér az asszonyoktól, ha sokszor a brigád érdekében megrövidítették a családi együttélést. Megemlíti a legjobbakat: Gerber Györgyöt, Böröcz Istvánt, Lakatos Mihályt, Földi Vincét, Hantos Ferencet, Szidorkó Leont, a többiét már nem győzi sorolni.

Kiosztották az ajándékokat. Az a nagy sárga macskos az egyik apróság. A pipa, a pipaszurkáló, a klubdohány, Horváth György. Az a modern kalap a fiatal Horváth Pálé. Aztán gazdára talál a szánkó, a nyakkendő, a sok-sok mesekönyv. A fehér asztal mellett szó eskü a családról, a hétköznapokról. Öt órára már többen szedelőzködnek, hiszen az éjszakai műszak, a kötelesség szöli néhányukat. Egy biztos, ezt a brigádkarácsonyt mindig emlegetni fogják Bayer Henrik szocialista brigádjának tagjai.

A szeretet, az összefogás szép példáját bizonyították lemmé, (Csóka)

Tiszta lappal kezdeni az új évet

1966. december 15-én 6 óra körül Zobák-akna teljesítette éves előirányzatát és az év végéig előreláthatóan 23 000 tonna szénrel, 8 millió forint nyereséggel tevézi azt meg.

Ánkül szeretnénk eredményeiket felsorolni, hogy senkiben se támadhasson az az érzés, hogy hivalkodni akarunk, hogy túlértékeljük tevékenységünket. Viszont azok elhallgatása sem lenne célszerű, mert az egyszerű kétkézi dolgozótól a bonvolult műszaki munkát végzőkig mindenki igényli a munka reális, főzán értékelését, azoknak az erőfeszítéseknek elismerését, amit ki-ki a maga tehetsége és akarata szerint végzett.

Abban, hogy megérett a gyümölcse a több éves politikai és gazdasági tevékenységnek sokaknak van érdemük és Zobák-aknán ezvontató a vélemény, hogy elsősorban az emberek forrása, amit mindig is hangsúlyoztunk, hogy a szocialista brigádokba tömörült fejtési és előkészítési csapa-

tok, a kiszolgálók megfogták a munkát, erejüket nem kímélve dolgoztak munkahelyükön.

Ha azt nézzük, hogy mi a forrása a munkalendületnek, a szívósságnak, a lelkesedésnek az anyagi ösztönzők helyes alkalmazásán felül, akkor feltétlen ki kell emelni a párt- és szakszervezet tevékenységét, a kommunisták példamutatását, a politikai nevelőmunkát, a vezetőket és beosztottakat is kapcsolatát.

Más oldalról nézve pedig, döntő módon járult a sikeréhez a Jazbinsek Vilmos főmérnök elvtárs által irányított műszaki gárda szervező, irányító és ellenőrző munkája. Ez párcsulva az előbb említett tényezőkkel megvalósította a közös elképzelést, az évet terv határidő előtti teljesítését, a Kádár elvtársnak tett ígéret bevaltását, az ütőképes kollektíva kialakulását.

Mint mindannyiszor, most is azzal kell kezdeni néhány név felsorolását, hogy a jól

dolgozó nagy többségből nem lehet mindenkit érdem szerint felsorolni, csupán néhányat megemlíteni. Ők talán egy kicsivel többet adtak, mint a többiek, akik maguk is komoly teljesítményt produkáltak.

December első felében a 120% körüli teljesítmények már sejtették, hogy a kisebb egységeknél is nagyszerű eredményekkel büszkélkedhetnek egyesek. Régi rekordok dőltek meg, új nevek kerültek előtérbe a rekordlistákon.

Somogyvári Jenő szakja egy műszakban 39 fővel 567 csillevel szentelt termelt, amire eddig Zobák-aknán nem volt példa. A teljesítmény a hagyományos fejtésben 14,5 csillevel, 9,5 tonna.

A másik rekord, amely szintén egy műszak alatt született meg a termelő körlet egészében és amely Vincze György főaknász szakjának 1119 csillevel teljesítményét múlta felül Péter Béla főaknász szakjának 1218 csillevel rekordja. E mennyiség majdnem kétszáz az

üzem napi tervének felét. Tégény Béla vezette fejtés 501 csillevel, Krencz János és Dobos Ernő vezette fejtés 487 csillevel. Halla Imre fejtése 225 csillevel járult hozzá a rekordhoz. A munka feltételeit Harmath Béla és Vanó Ferenc aknászok, Herman János és Bérces György művezetők, a szállító körlet kollektívája biztosította.

A pártkongresszus tiszteletére indított verseny lendülete tovább tart Zobák-aknán és ez adta meg a lehetőséget az üzemvezetésnek, hogy a jövő évi nagy feladatokra való felkészülésben decemberben főpróbát tartson és maga elé tűzze azt a célt, hogy a tavalyi adósságot lefórlessze, habár ezt a felsőbb szervek kívánják. Zobák-akna számájáról. S ha sikerült ezt valóra váltani, akkor 1967. január 2-án tiszta lappal kezdenék az új esztendőt, amely remélhetőleg tovább fogja erősíteni Zobák-akna jó hírét.

Rott József

Társadalmi ellenőrzés

1951 óta, amikor először vezették be Romániába a társadalmi ellenőrzést, a közvélemény megnyilvánulásának ez a formája felmerhetetlen segítséget jelentett a közös ügyek megoldásában. Eppen ezért a román kommunista párt IX. kongresszusa a tömegszervezetek fontos feladatául jelölte ki a társadalmi ellenőrzés állandó erősítését.

Az 1966 ban megtartott szakszervezeti kongresszus úgy döntött, hogy állandó jelleget kell biztosítani a társadalmi ellenőrzésnek, meg kell teremteni annak feltételét, hogy a dolgozók hatékonyan részt vegyenek a hibák megelőzésében és leleplezésében.

Az útmutatások szellemében kibővítették a társadalmi ellenőrzési csoportokat, politikailag és szakmailag képzett dolgozókat csoportosítottak erre a munkára. Jelenleg a kereskedelmi egységekben, az egészségügyi intézményekben és a gyógyfürdőkben több mint 12 000 ellenőrzési csoportban 65 000 önkéntes társadalmi ellenőr munkálkodik.

A MUNKÁSMOZGALOM HARCOSAI

Szabó József, a népszerű munkásvezető

V.

Szabó József mondandóitól túlnéznek az első munkásgeneráció vezetőinek kritikáin. A nemzeti múlt lényeges problémáit, elsősorban a munkásosztály és a burzsoázia kérdése foglalkoztatja. Ennek sajátos időszereget adott az Osztrák-Magyar Monarchia temérdek ellentmondása, amely ugyanúgy foglalkoztatja propagandista képzetét, mint ahogy eljutott a kizsákmányolás és az elnyomottak végső győzelmének, a szocialista forradalom problémájához és ahhoz, hogy ennek a forradalomnak vezető ereje a munkásosztály.

Szabó a népgyűléseken úgy mutatja be a letűnő dzsenri helyére lépő burzsoáziát, hogy megbélyegzi mind a két osztályt. A burzsoázia leleplezésére visszamegy az elmúlt század közepére, hogy szemléltetően bemutassa a burzsoáziát, mint olyan osztályt, amely kezdetül fogva kizsákmányolta a munkásosztályt és minden elnyomottat. Cikluszerűen illeszkednek egymáshoz azok a viták, amelyek a burzsoáziáról szólnak, amelyek minden oldalról megvilágítják Ferenc József monarchikus, erőszakos uralmon alapuló rendszerét, a polgári társadalom akadályait, a még hatalmon levő, de a már romlásnak indult és a már elzúllott burzsoázia osztály sokféle arculatát és ennek az osztálynak menthetetlen bukásrészletét.

Szabó egyértelműen állást foglal a burzsoázia, mint osztály hanyatlása mellett. Számítalan előadásában hangsúlyozta, hogy a burzsoázia mindinkább a társadalom kitarthatatlan, de még jelentős társadalmi tekintéllyel rendelkezik, s e tekintélyt nagyrészt az előző életmód megvalósítására használja fel. Szabó óriási érdeme, hogy uszvanígy leleplezte az ingyenes burzsoáziát, mint a saját könnvisműséggel a tönk felé sietőt. Az 1899. július 11-én megtartott népgyűlésen mondtatta, hogy a burzsoázia uralkodó osztály természete, hogy nem érzi a munkások nyomorát, tehát nem is törődnek a nép nyomorával. Ha ők a munkásokban, kártvadás és kényszerű társadalmi fizetéseket és birtokait után levő jövedelmüket elvonják... akkor rájuk bízott köznépekből szíveket elkezdenek...

Teremtotta a kártvadás, munkakerülő úri életformáról a lenlet. Ám utatvata, hogy ez nem dicsőség, hanem léhaság. Bírálta az előző tekintéllyel tetszelgő burzsoáziát, mert állandó marakodás folvik közöttük a nézett, mint a tolvajok között.

Igy jutott el Szabó ahhoz a felismeréshez, hogy egyetlen osztály sem képes az elnyomott tömegek felszabadítására csak a proletariátus. Ezért Szabó életközelségben mutatja meg, hogy a proletárokat mi-

ként zsákmányolja ki a burzsoázia. A munkások kizsákmányolásáról rendszeresen közölt cikkeket a „Munkás”. 1899. március 5-i „Nyomorogni vagy elpusztulni” című cikk felhívja az olvasók figyelmét: „... a proletár sorsát egész életén keresztül, a létbizonytalanság rémítő gondolata kíséri. Mindig félnie kell attól, hogy ma, vagy holnap munkanélkülivé válik, éheznie kell. Nélkülöz a proletár még akkor is, ha a tőke igáját húzza: a tudatlan elme, — a nyomor jelképe...”

A „Munkás” 1899. május 7-én a bányamunkások nyomorát ecseteli: „... tíz évvel ezelőtt egy bányász havonta 60—90 krt. keresett, addig ma meg kell elégednie 16—20 koronával, s hozzá akkor... az élelmi cikke... olcsóbbak voltak.”

1899. április 2-án írta a „Munkás”: „... a nő nem más, mint egy termelő eszköz, mint egyesek részére szerzi meg a jövedelét, de ő maga a gond karjai között lebeg. Epp Magyarország van szükség arra, hogy a nő helyzete megváltoztassék, mert nálunk vannak legjobban elnyomva a többi államokhoz képest...”

A kőművesek hasonló körülmények között élnek mondja Szabó 1899. július 11-én Pécsen tartott népgyűlésen. „... Úgy látszik nem volt elég a mi urainknak a múlt évben az építőmunkások munkanélkülisége, hanem még ez évben sem törődnek a munkásnép megélhetésével. Hogy aztán mit terem az ilyen helyzet, azt bizonyítják az adó nemfizetések, zálogházak, börtönök és öngyilkosságok... a munkás, aki 6 vagy 7 hónapra keresztül dolgozott, keresetét egész évre átszámítva, levonva a lakbért, ruházatot, tüzelőt, adót és egyéb kiadásokat, oly csekély jut a család élelmézésére, hogy a tavaszi munka bedlítával alig győzi a télen csinált adósságot őszig kifizetni... Szórákosról és művelődésről ne is beszéljünk...” Szabó a munkásosztály kizsákmányolása elleni harcot a későbbi években is folytatja. 1903. március 15-én Pécsen tartott népgyűlésen 5000 ember előtt bírálta a kormány adópolitikáját. A statisztikai hivatal közlésére hivatkozva kimutatta, hogy Magyarországon a legmagasabb a katonai kiadásokra kirozott adók összege. A közös hadsereg fenntartására minden egyes magyar állampolgárra 38 korona adó esik évente, amíg az európai országokban ez sokkal alacsonyabb, mert „... Oroszországban 19. Angliában 29. Olaszországban 39. Ausztriában 43. Poroszországban 49 korona adó jut...”

Szabó a munkásosztály elnyomódása ellen a kapitalizmus viszonyai között konkrétan harcol. Nemcsak a munkanap hosszának csökkentését követelte, de a magasabb munkabérek követelése mellett, küzdött a kereskedelmi tőke ellen is. Ezért 1899. szeptember 3-án megalakított Pécsen egy munkás fogyasztási szövetkezetet. „A Pécs és környéke munkás fogyasztási szövetkezet” Pécsen a Kossuth Lajos utca 29. szám alatt működött. Feladata volt a munkásokat ellátni olcsó élelmiszerekkel. Így harcoltak a szociáldemokraták a kereskedelmi tőkés spekuláció ellen.

Szabó a pécsi munkásosztály kizsákmányolását, elnyomódását rendszeresen bemutatta, de a munkásosztályt nem tehetetlen osztálynak, hanem a legforradalmibb osztálynak tartotta, mert a munkásosztály történelmi feladata minden elnyomott osztálynak a felszabadítása és a szocializmus megteremtése. Szabó ezt még a pécsi rendőrfőkapitány, a legnagyobb ellenség is kénytelen elismerni. Szabó

... fanatikusan hisz abban, hogy a mai társadalmi rendnek és az osztályuralomnak meg kell dőlnie és az egész állami rendnek szocialista alapon kell felépülnie...”

Szabó a proletariátus felszabadítására és a szocialista társadalom létrehozására szentelte életét. Ezért a munkásosztály politikai felkészítését tartotta a legfontosabbnak. Szisztematikusan harcolt a munkásosztály politikai jogaiért. A századforduló körüli években rendszeresen követelte a munkásosztály számára a polgári demokratikus jogokat. 1904. május 22-én Pécsen tartott pártterületen szíkraszáll a polgári demokratikus jogok kivívásáért. „... a sajtószabadság helyett van éjjeli ügyés, s nem hogy szabadon közölhetné az ember a világgal gondolatait, de a munkáslapok szedéseit is lefoglalják! Nincs egyesület és gyüleke-

zetebb, legegészségtelegebb helye az országnak. Nem új ez a megállapítás, de nem is elvűlt; mindaddig aktuális marad, amíg a mögötte lévő tényt valami módon meg nem szüntetik. A lakosság hosszú évek óta hadakozik ezért, a különböző szervek is

Komló levegőjének szennyezettségét vizsgálta a NEB

377,4 tonna pernye négyzetkilométerenként — A meddőhányók légzőszervi betegségeket okoznak — Javaslatok a szennyeződés csökkentésére

Hány jelzője van Komló-nak? Számoljuk össze: bányaváros, új város, szocialista város. Ezek nagyon hízelgők, de nézzük a többit: szürke város, szennyezett város, egészségtelen város. Ezek viszont igazak. Szomorú, de így van: Komló az egyik legszennyezettebb, legegészségtelegebb helye az országnak. Nem új ez a megállapítás, de nem is elvűlt; mindaddig aktuális marad, amíg a mögötte lévő tényt valami módon meg nem szüntetik. A lakosság hosszú évek óta hadakozik ezért, a különböző szervek is

tettek már sok mindent — kevés eredménnyel

A közelmúltban újabb erőfeszítés történt — ezúttal a városi Népi Ellenőrző Bizottság részéről —, amely némi reményekre jogosít bennünket. De — állapítuk meg mindjárt — a NEB törekvése csak akkor válhat sikeressé, ha az illetékes felsőbb szervek méltányolják megállapításait, elfogadják és támogatják javaslatait. Mert amit a népi ellenőrzés tett — és egyáltalán tehetett —, az csupán a kedvezőtlen helyzet igen részletes és konkrét felmérése volt, kiélegette a levont tanulságokkal és javaslattal.

A vizsgálat ez év októberében zajlott le, de tizenkét éves időskorúak ültél fel. Azt a tizenkét esztendő, amely alatt a város lakossága a különböző szerveknél számtalan bejelentést tett a levegő szennyezettsége miatt; amely alatt a párt és állami szervek — mindenek előtt a városi pártbizottság és a tanács — igen sok esetben foglalkoztak a helyzettel, kutatták a megoldás lehetőségét; amely alatt sok határozat, fellebbezés és ellenhatározat, aktatologatás,

... fanatikusan hisz abban, hogy a mai társadalmi rendnek és az osztályuralomnak meg kell dőlnie és az egész állami rendnek szocialista alapon kell felépülnie...”

Szabó a proletariátus felszabadítására és a szocialista társadalom létrehozására szentelte életét. Ezért a munkásosztály politikai felkészítését tartotta a legfontosabbnak. Szisztematikusan harcolt a munkásosztály politikai jogaiért. A századforduló körüli években rendszeresen követelte a munkásosztály számára a polgári demokratikus jogokat. 1904. május 22-én Pécsen tartott pártterületen szíkraszáll a polgári demokratikus jogok kivívásáért. „... a sajtószabadság helyett van éjjeli ügyés, s nem hogy szabadon közölhetné az ember a világgal gondolatait, de a munkáslapok szedéseit is lefoglalják! Nincs egyesület és gyüleke-

zetebb, legegészségtelegebb helye az országnak. Nem új ez a megállapítás, de nem is elvűlt; mindaddig aktuális marad, amíg a mögötte lévő tényt valami módon meg nem szüntetik. A lakosság hosszú évek óta hadakozik ezért, a különböző szervek is

Komló levegőjének szennyezettségét vizsgálta a NEB

377,4 tonna pernye négyzetkilométerenként — A meddőhányók légzőszervi betegségeket okoznak — Javaslatok a szennyeződés csökkentésére

Hány jelzője van Komló-nak? Számoljuk össze: bányaváros, új város, szocialista város. Ezek nagyon hízelgők, de nézzük a többit: szürke város, szennyezett város, egészségtelen város. Ezek viszont igazak. Szomorú, de így van: Komló az egyik legszennyezettebb, legegészségtelegebb helye az országnak. Nem új ez a megállapítás, de nem is elvűlt; mindaddig aktuális marad, amíg a mögötte lévő tényt valami módon meg nem szüntetik. A lakosság hosszú évek óta hadakozik ezért, a különböző szervek is

tettek már sok mindent — kevés eredménnyel

A közelmúltban újabb erőfeszítés történt — ezúttal a városi Népi Ellenőrző Bizottság részéről —, amely némi reményekre jogosít bennünket. De — állapítuk meg mindjárt — a NEB törekvése csak akkor válhat sikeressé, ha az illetékes felsőbb szervek méltányolják megállapításait, elfogadják és támogatják javaslatait. Mert amit a népi ellenőrzés tett — és egyáltalán tehetett —, az csupán a kedvezőtlen helyzet igen részletes és konkrét felmérése volt, kiélegette a levont tanulságokkal és javaslattal.

A vizsgálat ez év októberében zajlott le, de tizenkét éves időskorúak ültél fel. Azt a tizenkét esztendő, amely alatt a város lakossága a különböző szerveknél számtalan bejelentést tett a levegő szennyezettsége miatt; amely alatt a párt és állami szervek — mindenek előtt a városi pártbizottság és a tanács — igen sok esetben foglalkoztak a helyzettel, kutatták a megoldás lehetőségét; amely alatt sok határozat, fellebbezés és ellenhatározat, aktatologatás,

zési szabadság, ehelyett van csendőrszorongó és golyó...”

A pécsi pártszervezet Szabóval az élen az első világháború előtti években elérte, hogy a polgári demokratikus szabadságjogokat gyakorolhatták. A munkások politikai felkészítéséért folytatott harc meghozta a kívánt eredményt, a pártszervezet hatalmas tömegeket mozgósított a politikai akciók lebonyolítására. Így volt ez az 1905-ös hatalmas pécsi bányászstrájk idején, de a későbbi években is. A pártszervezet 700—800 ember előtt tartott ideológiai és politikai előadásokat. A politikai tüntetésekre több ezer embert mozgósítottak. De a munkásosztály politikai felkészítése az első világháború alatt sem szűnt meg. A Munkás 1915. május 15-én újból állást foglal a munkásosztály

... fanatikusan hisz abban, hogy a mai társadalmi rendnek és az osztályuralomnak meg kell dőlnie és az egész állami rendnek szocialista alapon kell felépülnie...”

Komló levegőjének szennyezettségét vizsgálta a NEB

377,4 tonna pernye négyzetkilométerenként — A meddőhányók légzőszervi betegségeket okoznak — Javaslatok a szennyeződés csökkentésére

Hány jelzője van Komló-nak? Számoljuk össze: bányaváros, új város, szocialista város. Ezek nagyon hízelgők, de nézzük a többit: szürke város, szennyezett város, egészségtelen város. Ezek viszont igazak. Szomorú, de így van: Komló az egyik legszennyezettebb, legegészségtelegebb helye az országnak. Nem új ez a megállapítás, de nem is elvűlt; mindaddig aktuális marad, amíg a mögötte lévő tényt valami módon meg nem szüntetik. A lakosság hosszú évek óta hadakozik ezért, a különböző szervek is

tettek már sok mindent — kevés eredménnyel

A közelmúltban újabb erőfeszítés történt — ezúttal a városi Népi Ellenőrző Bizottság részéről —, amely némi reményekre jogosít bennünket. De — állapítuk meg mindjárt — a NEB törekvése csak akkor válhat sikeressé, ha az illetékes felsőbb szervek méltányolják megállapításait, elfogadják és támogatják javaslatait. Mert amit a népi ellenőrzés tett — és egyáltalán tehetett —, az csupán a kedvezőtlen helyzet igen részletes és konkrét felmérése volt, kiélegette a levont tanulságokkal és javaslattal.

A vizsgálat ez év októberében zajlott le, de tizenkét éves időskorúak ültél fel. Azt a tizenkét esztendő, amely alatt a város lakossága a különböző szerveknél számtalan bejelentést tett a levegő szennyezettsége miatt; amely alatt a párt és állami szervek — mindenek előtt a városi pártbizottság és a tanács — igen sok esetben foglalkoztak a helyzettel, kutatták a megoldás lehetőségét; amely alatt sok határozat, fellebbezés és ellenhatározat, aktatologatás,

politikai felkészítése mellett, és felszólítja a proletariátust a további harcra. „... Nem cél a választójog, csak eszköz a cél eléréséhez és ha ezt az eszközt nem engedik kézbevenni, ne feledkezzünk meg arról, hogy vannak más, sokkal hatékonyabb eszközök is. A cél: a munkásosztály felszabadítása éljen tudatunkban és annak megfelelően járjunk meg harcainkat...”

Szabó ennek szellemében harcolt a háború éveiben is a munkásosztály felszabadításáért, de ezt már nem érthető meg, mert 1919. január 9-én meghalt. A Pécsi Szociáldemokrata Pártszervezet, a szabómai egyesületek és Pécs város lakossága, mintegy 20 000 ember vett búcsút a pécsi munkásmozgalmat egyik jelentős alakjától.

(Vége)
Dr. Gungl Ferenc

Szovjet fényképkiallítás — Munkás-katonák találkozó

A Zobák-aknai MSZBT-szervezet jövő évi munkatervéről

A Mecseki Szénbányászati Tröszt bányász- és kisegítő üzemeinek igen sok MSZBT-szervezet tevékenykedik. Eredmények egyre szebbek, s nagyban hozzájárulnak a két népgyűlés megismeréséhez. Az MSZBT-szervezetek munkatervében igen sok probléma vár megoldásra. Ezúttal a Zobák-aknaiak tervéről szeretnénk néhány szót ejteni.

Mint korábban már hírt adtunk, a Zobák-aknaiak kapcsolatot teremtettek a bajai szovjet katonai alakulattal a szerződésben állapodtak meg az együttműködésről. A közelmúltban szovjet katonai küldöttség járt Zobák-aknán mi a mieink részt vettek a bajai katonai alakulat november 7-i ünnepségén.

Néhány héttel ezelőtt egy háromtagú Zobák-aknai kül-

döttség kereste fel a katonai alakulatot, hogy megbeszéljék a következő időszak feladatait. Április 4-ig rögzítették a programot. Megállapodtak abban is, hogy januárban egy kiváló katonából és tisztből álló nagyobb küldöttség tekint meg az üzemet, beszélget el a dolgozókkal.

A továbbiakban közös sport- és kultúrversenyeket szerveznek, családi esteket rendeznek, hogy a szovjet és a magyar családok még jobban megismerjék egymást.

A Zobák-aknai szervezet — a Karbantartó Üzem, a Szénosztályozó Üzem, a Tanbányászati Anyagellátó Üzem és a Legényszálló MSZBT-szervezeteivel közösen — a közeljövőben szovjet fényképkiallítást készít, amelyet minden üzemben be kívánnak mutatni. A képek a szovjet nép

mindennapi életét, termelő munkáját, ipari, mezőgazdasági, technikai sikereit mutatják be.

Ugyancsak fényképkiallítást kívánnak rendezni a Komló Május 1. Művelődési Házban a vietnami nép szabadságharcáról. E képekkel kívánják dokumentálni az amerikai agresszorok és zsoldos csapatok brutális kegyetlenkedéseit egy kis néppel szemben.

Hírt kaptunk arról is, hogy rövidesen beszereznek egy keskenyfilmvetítőt. Ezzel kapcsolatban az a terv, hogy mielőbb szakkezelés előtt és után bevetései oktató filmeket vetítenek a dolgozóknak. E programokhoz eszköztermésként fel kívánják használni az MSZBT-munka erősítésére is hiszen igen sok olyan film van, amely a szovjet nép eredményeit mutatja be.

Ezzel egyidőben az anyagot a Komló Népi Ellenőrző Bizottság is el kell juttatni. Javasolja továbbá, hogy az erom nemebb szervezege is szerelessen fel az elektrosztatikus pernyeavasztot es ennek a tohatóságok biztositasak a szuksages nitekeret; eptsek ki a távfutési hálózat, hogy a náztartások szennynezo natasa minél inkább csokkenjen; a MAV belső vonatásat és tolatásat soron kívül dícsereítsék; a lakóterületekre boékelt meddőhányókat telepítsék ki, majd földeljük le és növényesítsék azokat; s végül, a városi tanács szakigazgatási szerveit a jövőben szennynezo üzemetek csak olyan helyen engedjenek telepíteni ahol a lakosság számára kellemetlenséget és kárt nem okozhatnak.

Érdekességek, furcsaságok

ÉRDEKES LELETEK MAROKKÓBAN

Marokkó fővárosának, Rabatnak keleti kapuja környékén közel 300 sirt tártak fel az I. e. 80.—i. u. 100. közötti időszakból. A sírokban talált köedények és egyéb tárgyak alapján állapították meg azok korát. Ugyanott az i. u. V. századból is találtak keresztény sírokat, ami arra mutat, hogy Marokkóban a kereszténység már virágzott, amikor a VII. században megjelent az iszlám.

KÖZLEKEDÉSI BÍRSÁG — KARACSONYI SZELLEMBEN

A Rajna-Westfalai rendőrség elhatározta, hogy a karácsonyi ünnepek alatt mind azokat a gépkocsivezetőket, akik „elfogadható határokon belül” gyorsajást követnek el, csak figyelmeztetésben részesíti és megajánlkozza egy szivarral, mondván, hogy „annak elszívása közben töprengjenek el a volan melletti fokozottabban óvatosság fontosságáról”.

EGY NYUGATNEMET TAXISOFŐR HALÁLA

Közel ezer nyugat-berlini taxisofőr vett részt a napokban egy társuk temetésén, akit taxijában ismeretlen tettes agyonütött és kifosztott.

A meggyilkolt taxisofőr, az 54 éves Alfons Rosenthal csak tavaly tért haza Berlinbe; a náci üldözöttség miatt 30 esztendő telt el argentin emigrációjában. A temetést a nyugat-berlini zsidó temetőben tartották meg három nyelven: héberül, spanyolul és németül. Szinte egész Nyugat-Berlinből érkeztek taxisofőroktől koszorúk meggyilkolt társuk temetésére.

A taxisofőrnek két kisgyermek maradt árván. A rendőrség egyelőre nem tudott a gyilkos nyomára akadni.

A Rosenthal elleni merénylet a második világháború óta a harmadik taxisofőr gyilkosság Nyugat-Berlinben. Az elmúlt három héten Rosenthal esetén kívül Frankfurtban, Münchenben és Kitzingenben gyilkoltak meg taxisofőroket.

A felháborító bűntények nyomán a taxisofőrök követelik a halálbüntetés újrateljesítését Nyugat-Németországban. Követeléseik alátámasztására autós tüntetést szerveztek.

PRAKTIKUS ÚJTÁS A PÁRIZSI MOZIKBAN

Női olvasóink bizonyára értékelni fogják öt párizsi mozi újdonságát: a szünetekben nemcsak édességet árúsítanak, hanem nyolchatisnyát is! Különösen olyan mozikban van ennek nagy jelentősége, ahol az ülések tönkreteszik a nők legérzékenyebb ruhadarabját.

BENNFENTES

A LEGJOBB KRIMI ÍROJA

A párizsi rendőrség évről évre díjazza az elmúlt évben megjelent legjobb bűnügyi regény szerzőjét.

Az idei díjnyertes, Jacques Perez Jorba nyilván kellő szaktudással írta meg a díjnyertes detektívregényét: egészen az elmúlt hónapig ő volt az igazgatója a párizsi főkapitányság sikkasztási bűnügyekkel foglalkozó osztálynak. Díjnyertes könyvét Julien Clay fedőnévvel jelentette meg és egy párizsi banda felszámolásának történetét mondta el benne.

MINI-SERTÉSEK

Egy francia élelmiszerüzem furcsa tudományos kísérleteket folytat: törpe sertéseket tenyészt, amelyek nyolchatos korukban legfeljebb öt kilósak. Talán a malacpecsenyét akarják bevezetni a piacra? Szó sincs róla. A kísérleteknek orvosai célja van: a sertésekről kiderüljön ugyanis, hogy a legalkalmasabb kísérleti állatok a fogamzástól szerzők kipróbálására.

Plakettek, faragások

Három éve alakult meg a Mecseki Bányászok Irodalmi és Képzőművészeti Köre Pécsen.

Sokan értetlenül álltak akkoriban a Körrel szemben, nem tudták elképzelni, hogy a megszokott, hagyományos egyesületi és szakmai formáktól hogyan mészelték elszakadni a benne tömörült emberek. Érthetetlen volt számukra, hogyan lehet ebben a körben úgy működni, hogy nem alkotnak közösen, hanem egyénileg — és mégis kollektívtá alkotnak.

Az 1966-os bányásznapra meghirdetett pályázat eredményei azonban megmutatták: érdekes, új formája ez a művészeti életnek életképes lehet, ha akik létrehozta fenn is tudják tartani.

A pályázatra beérkeztek olajfestmények, grafikák, faragások, szobrok és plakettek. Most csak a plakettekkel szeretnénk foglalkozni ebben a rövid ismertetésben.

Miért éppen a plakettekkel? Mert az olajfestészet, a grafika, a faragás már régi műtérre tekinthet vissza a bányász képzőművészek körében. Mióta bányászokdás folyik, mióta küzdelem folyik a föld alatt — és egyes helveken a külszínen is — a föld kincseiért, azóta szinte megszakítás nélkül folyik e munkának képzőművészeti ábrázolása is. Hivatásos bányászok, főleg szénbányászok űzik a képzőművészeteknek megszokott és bevált formáit és ágazatait. Festik a bányamunkát, megfestik a föld alatti szellemeket, de az embert is, amely végül is győzedelmeskedik a föld alatti titkokatosságokon.

Az idej bányásznapj pályázatra azonban nem csak festményeket, faragásokat és grafikákat küldtek be, hanem bronzplaketteket is. Ez pedig új vonása volt a bányásznapj pályázatoknak.

Kiderült, hogy a bányászati munkások ezt az anyagot is kényesen művészi módon formálják. (A nyelvét a szavakat is, hiszen irodalmi művek is nyertek díjat az idén!)

Nem fontos most, hogy ezzel kapcsolatban neveket említsünk, — a pályázók kérték is, hogy ne értékeljük munkáikat a sajtóban — az esemény, a tett az érdekes.

A beküldött bronzplakettek között volt olyan, amely nem tipikus bányavidéket ábrázolt. A bronz domborítások házakat, a pécsi erőtűvet, a pécsi rádió két adótornyát, kutyákat, madarakat ábrázoltak. A legsikerültebb volt a zobák aknatornyot és környékét megörökítő bronzplakett, amelyet a pályázatot kitűző szerkezet meg is vásároltak.

Érdekes, hogy a bronz domborítása milyen nagy lehetőségeket rejt magában. Olyan bányászemberek, műszakiai, alkalmazottak, akik egészen más anyaghoz vannak szokva, értékes munkákat produkáltak a bronzból. Kidomborított alakjaik, házaik, rádiós-adótornyai néhány vonallal láthatók csupán a plakettekben. Mégis, ez a néhány vonal művész módon ábrázolja a mondandót: a tájat, az épületeket.

A faragásokról is el lehetne ugyanezt mondani, azokat azonban később szeretnénk értékelni — ha kicsit késve is. (A pályázat eredményhirdetése még szeptemberben lezajlott).

Mégis, az a tény, hogy most a plakettekről szólnunk, — és legelsőnek említsük a többi pályaművek közül — ezt azért tesszük, mert szeretnénk felhívni bányászaink figyelmét erre az alakítható, — és művészi módon alakítható anyagra. A bronz, (a réz is) formálható meleg és hideg állapotban is. Véshető is, domborítható is.

Véséssel már megpróbálkoztak néhányan az 1966-os pályázat kiírása előtt, ezek azonban nem sikerültek. Úgy látszik, hogy a domborításához nagyobb érzékű van bányászainknak. Lehet, hogy a nyersanyag alkalmasabb volt jelen esetben a domborításra

mint a vésésre. Lehet, hogy az ábrázolni kívánt témák voltak olyanok, hogy inkább domborítással voltak kifejezhetőek. Ezt csak maguk az alkotók tudják megmondani.

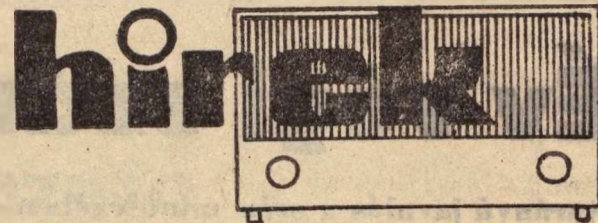
Mindenesetre szeretnénk, ha 1967-ben hasonló pályamunkákat kapnánk. Cikkünk — és ismertetésünk egyik célja éppen ez: rá akarjuk irányítani a figyelmet a plakettek-re, a domborítással készült bronzplakettek-re, amelyek a szó igazán művészeti-anyagi értelmében talán nem is plakettek. Mégis így nevezzük őket a közérthetőség kedvéért, meg azért, mert szerintünk inkább plakettek mint mások. Nem érmék, formájukat tekintve sem azok, nem csupán lemez domborítások, mert Kovácsolt alapjuk van — és nem is csiszolással készült művek.

Amint a cikk elején mondtuk: a festmények és grafikák valamint a faragások is azt mutatják, hogy a bányászati munkások emberek között sok tehetség van. Ahogy a munkáldó megörövidült szinte észrevehetően megnőtt a képzőművészetek valamely ágával foglalkozó bányászok száma. Ilyen úton is el lehet jutni a művészetért társadalmiig? El lehet. Sőt a művészeteket művelő társadalomig.

Utópiákat ne tápláljunk, és hamis illúziókba se ringassuk magunkat, hiszen nem egyértelműen művészi alkotás minden ilyen kísérlet. De azok, amelyekről most szólnunk, művészek, ha nem is kiforrott művészek alkotásai.

Mégis: szólni kellett róluk. Ha másért nem is, talán azért, hogy igazoljuk: a bányász művészeti körben tevékenykedő emberek megérdemlik az elismerést és a támogatást. Következő számunkban bemutatjuk majd a képzőművészetek más ágaiban elért eredményeket is, kérjük olvasóinkat, kísérjék figyelemmel. Erdemes.

J. L.

— A SZOT ÚJ ELNÖKE.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa az elmúlt héten ülést tartott, amelyen a szakszervezetek XXI. kongresszusának előkészítésével, a szakszervezeti szervek újjáavasztásával kapcsolatos feladatokat vitatták meg. A tanácsülés Brutyó Jánost, érdemei elismerése mellett — mivel fontos pártmeggátatást kapott — a SZOT elnökének tiszte alól felmentette és Blaha Bélát, a SZOT elnökének megválasztotta.

— BELGIUMBAN SZERPEL- TELTEK A VÁRPALOTAIK.

Nagy sikerrel vendégszerepelt Belgiumban a várpalotai Józsefcsészt Művelődési Ház bányászgyűlése és a várpalotai népi zenekar. Két hét alatt mintegy 15 alkalommal léptek színpadra.

— ÜLÉSEZETT A MEGYEI PARTBIZOTTSÁG.

Az MSZ MP Baranya megyei Bizottsága az elmúlt héten ülést tartott, amelyen Rapai Gyula elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, beszámolója ban ismertette az országgyűlési és tanácsnag választások politikai és szervezeti feladatait, majd az 1967. évi terv indulásával, végrehajtásával,

valamint az új gazdaság mechanizmus reformjának előkészítésével kapcsolatos feladatokat ismertette. A pártbizottsági ülésen meghívottként részt vettek a járási pártbizottságok titkárai, valamint a megyei, állami és társadalmi szervezetek vezetői.

— BEKÉKÖLCSÖN SORSOL- LAS.

Az Országos Takarékpénztár december 27-én 19 28-án tartja az év utolsó lakmőkölcsön húzásait, a 2., 3., és 4. bekékölcsön sorsolást az OTP Nádor utcai kulturtermben. A kétnapos húzáson összesen 135,2 millió nyvremény kerül kifizetésre. A kisorsolt kötvények beavatását január 9-én kezdik meg.

— FILM JOKAI REGE- NYEBOL.

A pécsi filmszínházak január negyedikéig műsoron tartják az „Egy magyar nábob és Karpáthy Zoltán” című szélesvásznú, színes, Jókai Mór egyik legismertebb regényéből készült filmet. A pazar kiállítású filmet Várkonyi Zoltán rendezte. A főszerepeket Bessenyei Ferenc, Darvas Iván, Latinovits Zoltán, Bitskey Tibor, Basti Lajos és Ruttkai Eva játssza.

A Szocialista Hazáért Érdemérem alapításáról

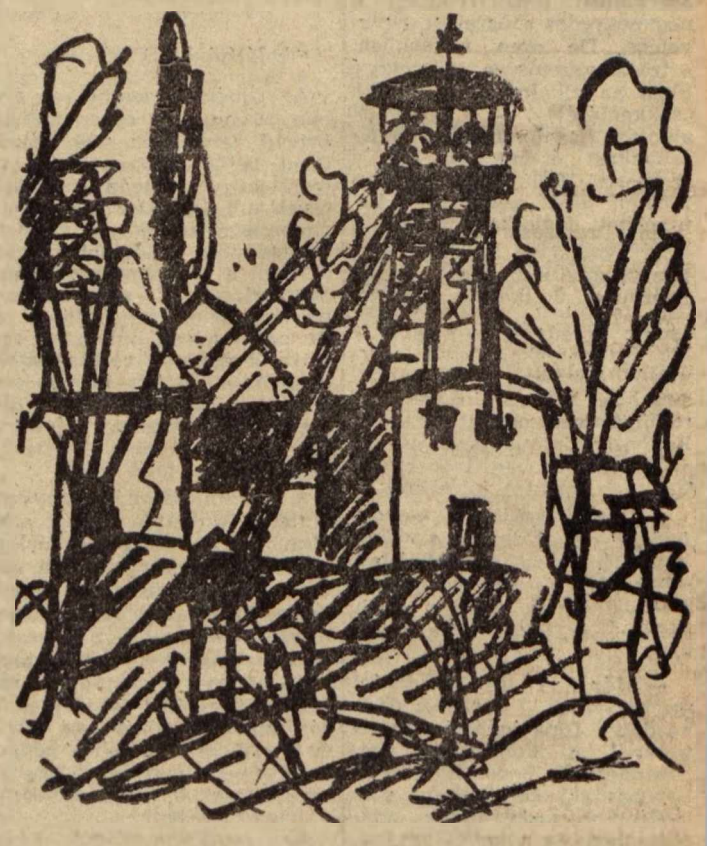
A Szocialista Hazáért Érdemrend kitüntetés a felszabadulás előtt, a forradalmi mozgalomban hazánk szocialista társadalmi rendjének megteremtése érdekében kifejtett és elismert kimagasló tevékenység kitüntetésére alapította a Népköztársaság Elnöki Tanácsa. A Szocialista Hazáért Érdemrendet egy ízben 1967. május elsején adományozza, adományozására a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kor-

mány tesz javaslatot. A rendelet értelmében a kitüntetés tulajdonosának sajátjogú (öregségi vagy rokkantsági) nyugdíját legalább havi 1600 forintban kell megállapítani, tekintet nélkül arra, hogy a nyugdíjjogosultságát, mely nyugdíj-rendszer szabályai szerint szerezte meg. A kitüntetés adományozásáról szóló részletes rendeletet az 1968. december 18-ai Magyar Közlönyben lehet megtalálni.

Röpgyűlések Vietnámért

A Mecseki Szénbányászati Tröszt KISZ-fiatalsai valamennyi üzemben röpgyűléseken itélték el az amerikaiak vietnami agresszióját. Az üzemek KISZ-szervezetei közül Széchenyi-akna dolgozói nevében az alábbi táviratot küldték a Dél-Vietnami Nemzeti Felszabadítási Front budapesti irodájának:

„Széchenyi-akna dolgozói forró testvérüdvözetünket küldjük a DNFF minden dolgozó katonájának és minden támogatójának megalakulásuk hat éves évfordulóján. Erősítse Önöket az a tudat, hogy együtt érzünk népünkkel és meg vagyunk győződve ügyük igazáról. Éljen a hős vietnami nép!”

András akna környékén. (Erdy Győző tusrajza)

Sakkrovat

Vezér a sakktáblán a legerősebb tisz. Az ellenfél egyedülálló királyát saját királyunk támogatásával vezérrel tudjuk leg hamarabb bemattolni. Mig bástyával legkedvezőtlenebb állásból a mattot 16 lépés alatt érhetjük el, addig vezérrel ehhez már 9 lépés is elegendő.

Mattolni vezérrel csak a tábla szélén lehet. Ehhez természetesen saját királyunk támogatása szükséges. Az ellenfél királyát a bástyámattozásnál már ismertett szembeállításra kényszerítjük, és így a tábla szélére leszorítjuk. Természetesen a vezérrel is adható olyan matt, mint a bástyával, de ezen kívül számos más mattkép is megvalósítható. Ilyen mattállítások lehetnek pl.:

Világos: Ke3, Ve2, Kf3, Vcl, Kf5, Vg4, Kc6, Va7, Sötét: Kel, Kel, Kh4, Ka8.

Vezérrel a mattadást az alábbiak szerint vezetjük le: Allás: Világos: Ka2, Va8, Sötét: Ke5.

1. Ka2—b3, Ke5—d4 2. Va8—e8 (Ezzel a vezérléppel elzártuk a sötét királyt a tábla túlsó felére történő menekülés útját.) 3. —, Kd4—d5 4. Kb3—c3, Kd5—c5 5. Ve8—e5, Kc5—c6 6. Kc3—b4, Kc6—d7 7. Kb4—c5, Kd7—c8 8. Ve5—g7. (Ez döntő fontosságú lépés. Ha a sötét királyt a tábla szélére kényszerítettük, rendszerint ilyen vezérléppel zárjuk el a visszatérési útját, és ugyanakkor a pattveszélyt is elkerüljük.) 9. —, Kc8—d8 10. Kc5—d6, Kd8—e8 11. Vg7—e7 vagy Vg7—g8 matt. A mattadás ezen levezetésénél számos eltérés lehetséges. pl.: 4. Ve8—e8, Kc5—b5 5. Ve6—

d6, Kb5—a5 6. Kc3—c4, Ka5—a4 7. Vd6—a6 vagy Vd6—b4 matt.

Mivel a vezér a legerősebb tisz és magában egyesíti a bástya és futó lépéseinek sajátosságait, ezért komoly pattveszélyt rejt magában. A vezér az egyetlen tisz, mely egyedül képes az ellenfél királyát pattra állítani. Pl.: Világos: Vc7, Sötét: Ka8. Az ellenfél királyának üldözése közben számos patthelyzet állhat elő:

Világos: Kc6, Ve6, Kc8, Vf8 Ka6, Vbl, Kb7, Vf7, Ka8, Ve5 Sötét: Kd8, Ke8, Ka8, Kd8, Ka8.

Ezért a tábla szélére kiszorított ellenséges király esetében a pattveszélyre fokozottabban kell ügyelnünk, mert egyetlen elcsúszott lépés elegendő a vezér döntő anyagi fölénye ellenére is, hogy pattot, illetve döntetlent eredményezzen.

Az ellenfél egyedülálló királyának mattolásához egyetlen saját királyja által támogatott bástya, vagy vezér elegendő erőt jelent. Ugyanakkor könnyűtisztek esetében mattadáshoz.

Futópárral történő mattadásnál az ellenfél királyát nemcsak a tábla szélére, hanem valamelyik sarokba kell szorítanunk Királyunk hathatós támogatásával legkedvezőtlenebb állásból is a mattadás 18 lépésen belül megvalósítható. Az ellenfél királyának mozgását úgy korlátozzuk, hogy futóinkat egymás mellé sorakoztatjuk, és saját királyunkkal előre nyomulunk, ügyelve a pattállás és saját futóink megtámadásának megelőzésére.

Allás: Világos: Ke1, Fcl és Ff1. Sötét: Kh8.

1. Ff1—d3, Kh8—g7 2. Fcl—g5, Kg7—f7 3. Fd3—f5 (ezzel a sötét király tervezett beszorítását elértük. Most már királyunk támogatására van szükség.) 4. —, Kf7—g7 5. Ke1—f2, Kg7—f7 6. Kf2—g3, Kf7—g7 7. Kg3—h4, Kg1—f7, 7. Kh4—h5, Kf7—g7 8. Ff5—g6, Kg7—g8 9. Kh5—h6, Kg8—f8 (Világosnak most tempó lépést kell tenni.) 10. Fg6—h5, Kf8—g8 11. Fg5—e7, Kg8—h8 12. Fh5—g4, Kh8—g8 13. Fg4—e6, Kg8—h8 14. Fe7—f6 matt!

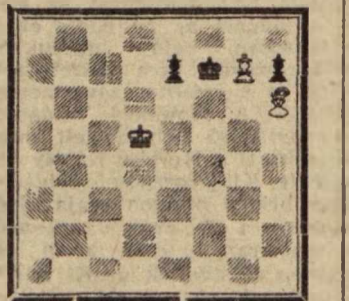
A levezetésben számtalan elágazás lehetséges. Az elágazások elemzésénél felmerülő problémákat a levezetés gondolatmenetének alapos megfigyelése után könnyen megoldhatjuk.

A 4. sz. feladványunk az alábbi háromlépés miniatur.

Világos: Kd5, Fh6, gy: g7 (3 figura) Sötét: Kf7, gy: e7, h7 (3 figura).

Világos indul és a harmadik lépésben mattot ad.

TROITZKY

Beküldésj határidő „Sakkrovat” megjelöléssel a szerkesztőség címére:

1967. január 3. kedd.

A 2. sz. (W. A. Shinkmann) feladvány megfejtése: 1. Ba2—e1 és a sötét bármely lépésére 2. Be8—c8 matt.

„... Népköztársaságnak hűséges katonája leszek”

A baranyai fiatalok, a bányászgyerekek kiválóan teljesítik kötelezettégüket

A megyatádi határőr lakta-
a ünneplőbe öltözött a na-
tban: páros és nemzeti szil-
szülők, feliratok köszönük
esküdtélre érkezett szülő-
t, hozzátartozókat, meghívott

zokat köszönti, majd a fiatal
határőrökhöz szól. — *Életük*
fontos szakaszához, forduló-
pontjához érkeztek. Az újonc-
bevonulást követő néhány hét
eltelte után a mai napon ifjú

a szülőket, és itt már közelről
is láthatják gyermeküket, sze-
rettelket.

„Eskühöz megalakulni” —
vezényszóra a szakaszok elvo-
nultak a rögtönzött asztalok
elő, hogy a harcosok kisebb
csoportokban — szülők és pa-
rancsnokok jelenlétében — el-
mondják a fogadalmat. Szabó
Gusztáv ezredes gratulál az
újdonsült határőröknek.

— Arra kérem önöket, hogy
a katonáévek alatt is olyan
becsülettel szolgálják a ha-
zát, mint ahogy otthon az épi-
tőmunkában és a kiképzés ed-
digi szakaszában. Ács János
a szülők nevében szól: „Köny-
nyes szemekkel hallgattuk es-
küdtöket, és méltán is büsz-
kék voltunk, amikor azt fo-
gadtátok, hogy a Magyar Né-
pköztársaságnak hűséges kato-
nája leszek.”

Deák határőr társai nevé-
ben tesz fogadalmat a csapat-
zászló előtt, majd díszszemlé-
vel és a csapatzászló bevoná-
sával ér véget a program első
fele. Ezután benépesednek a
ragyogóan tiszta körletek, a
fogadótermek, ahol az ifjú ka-
tonák és a távolról érkezett
szülők, vendégek találkoznak.
Zsoldos József őrnagy jó há-
zigazda módjára látja vendé-
gül a parancsnokokat, az ün-
nepegre érkezett párt- és tö-
megszervezeti képviselőket.

Az országos parancsnok el-
ismeréssel beszél a kiképzés
eddigi eredményeiről. Az egy-
ség máris kiváló lövegeredményt
ért el, és a kiképzés egyéb
anyagát is jól elsajátította. —
E példamutató eredmény — a

fiatalokon kívül — a parancs-
nokokat, a szülőket is dicséri,
— emelte ki Szabó elvtárs. —
A sikerekben azok is része-
sek, akik a bevonulás előtt
foglalkoztak a fiatalokkal. El-
sősorban az MHS alapszerve-
zetekre gondolok, ahol nagy-
szerű előkiképzésben részesít-
tették fiainkat.

Nyíri Lajos alezredes: —
Büszkén nyilatkozhatom a
megyatádi egységről: az ifjú
határőrök helytállásáról, a pa-
rancsnokok szorgos munkájá-
ról. A kiemelkedő eredmé-
ny nem véletlen, hiszen nálunk
törvénnyé vált az őszinteség,
az egymás iránti megbecsülés.
Öröm számunkra az is, hogy
a baranyai fiatalok, a bányász-
gyerekek immár több mint
egy évtizede kiválóan teljesítik
kötelezettségüket, jól felk-
szülve indulnak a végekre, ál-
lamhatáraink őrzésére.

Vizhányó Imre

Különjárat Marcaliba

Az év utolsó napjaiban több
dunántúli katonaegységnel
tartják meg az eskütételt. Er-
re az alkalomra az IBUSZ
komlói irodája különjáratokat
szervez. A résztvevők Marca-
liba, Kaposvárra, és Nagy-
atádra utazhatnak. Az érdek-
lődők december 28-án, dél-
után 4 óráig jelenthetik be
igényüket.

Disznóloros recept

FINOM SVÁBHURKA

1 kg sertéshúst (soványat és kö-
véret), a disznó veséjét, nyelvét
és szalonnabőrét főzzük puhára
és vagdalgatjuk jól össze. 28 deka
májat nyersen daráljunk bele,
majd szitán törjük át. Sót, törött
borsot, szegfűszeg, majorannát
keverjük hozzá és kevés abalévet.
Jól meggyúrjuk és kanálkával
hurkábaibe töltjük. A szélét fog-
vájóval összetűzzük. Az abalé-
höz öntsünk hideg vizet, tegyük bele
a hurkát és lassú forralással főz-
zük, amíg a tetejére jön. Kivess-
zük és hideg vízbe tesszük. Fűs-
tölve és szeletekre vágva külön-
sen finom.

Termelési jelentés

A népgazdaság az idei esztendőben 4350 000 tonna szenet
kért (trösztünköt). Az eddigi
eredmények alapján az előirányzat
végrehajtása december 29-re várható.
Ez azt jelenti, hogy 10—12 ezer ton-
na többlettel zárjuk az esztendőt.

Az üzemek közül — mint
ismertes — elsőként Zobák-
akna fejezte be 1968. évi pro-
gramját, mégpedig december
14-én. A következő üzem a
Mecseki Tanbánya volt,
amelyről azonban a napokban
kissé megfontoljuk. Ev
közben többször írtunk a tan-
bánya eredményéről. Mostani
sikerkük az egész évben vég-
zett jó munkának a tükrö-
képe. A nagy termelő üzemek
versenyében Béta-akna vég-
zett a második helyen, decem-
ber 18-1 tervteljesítéssel.

A tröszt versenyrövidje teg-

1. Zobák-akna	113,3%	4495 tonna többlet
2. Béta-akna	109,0%	2961 tonna többlet
3. Szabolcsbánya	105,9%	2988 tonna többlet
4. Kossuth-bánya	103,7%	2862 tonna többlet
5. Vasas-bánya	96,4%	1155 tonna adósság
6. Szászvár	95,5%	364 tonna adósság
7. Pécsbánya	90,5%	3426 tonna adósság

nap arról adott jelentést, hogy
a legközelebbi üzem Vasas-
bánya lesz, előreláthatólag
még a mai napon, vagyis de-
cember 28-án, délelőtt eleget
tesz idei követelményeinek.
Sorrendben: Szászvár követke-
zik majd a program teljesítő
sével, az eddigi számítások
szerint december 29-ével zár-
ja az idei esztendőt.
A többi üzem, Kossuth-, Sza-
bolcsbánya és Pécsbánya nem
tudja befejezni idei előirány-
zatát, hiszen a tervteljesítés
sel, illetve a többlettermelés-
sel korlátozva van. A szén el-
helyezése ugyanis bizonyos fo-
kig gondot jelent — országos
szinten, ezért a mennyiségi
fokozás ma már nem hasznos.
A decemberi időarányos
tervteljesítés — 23-ig — 101,2
százalék trösztli értékelésben.
A minőségi termelést figye-
lembe véve a rangsor így ala-
kult:

Dr. Faller Jenő

1893—1966

Megrendülve fogadtuk a hírt: december 23-án, 73
éves korában elhunyt dr. Faller Jenő professzor, az
európai híri bányatudós, a Soproni Központi Bányá-
szati Múzeum igazgatója, több külföldi tudományos
egyesület tiszteletbeli tagja.

És év második felében még aktívan dolgozott. Ka-
lauzolta a bányász múzeum látogatóit, előadást tartott
a Tudományos Akadémián, végig látogatta volt tanít-
ványait Komlón, Pécsen — a legutóbbi Zobák-aknán
találkozott volt egyetemi hallgatóival: a mai felelős
beosztású mérnökökkel.

Azán külföldre utazott, Csehszlovákiában tanul-
mányozta a szénbányászat fejlődését, Ausztriában ku-
tatott bányászati eszközök és dokumentumok után. Je-
lentős szerepe volt a Központi Bányászati Múzeum
létrehozásában — most készült egy tanulmánykötet,
vagy évkönyv kiadására, a múzeum alapításának tizedik
évfordulóján. Nagy tervel voltak még, azon fáradozott,
hogy egységes igazgatás alá szervezze az ország bánya-
vidékein található bányászati leleteket, közben fárado-
zóan dolgozott több tanulmányán, amelyeket jó-
részt a Bányászati Lapok hasábjain adott közre.

Fiatalos, mindig optimista, életvidám, kedves alak-
ját nem látjuk többé. Halála előtt két nappal még leve-
let írt a Mecseki Bányász szerkesztőjének, értesítette,
hogy később áll újabb pécsi látogatása, kérte, írjuk
meg, mikor és hol találkozhatnánk.

Sehol és semmikor többé.
Nagy tudású egyetemi tanárt, élete utolsó percéig
dolgozó tudóst, kiváló bányatechnikust, melegsívű em-
bert vesztettünk el. Sírba vitte álma, tervét, gazdag
tudományos munkatapasztalatát — nagy-nagy értéke-
vesztettünk el halálával. Örizzük emlékét!

Ki mit vár?

Ide figyelj! — mondta a főnök a hét elején. — Most
megírhatnád az évszázad riportját.
Jól van — mondtam én. Mert hozzászoktam, hogy év-
százados riportokat írjak. — Megírom, csak mondd meg, mi-
ről szóljon.

— Nagy téma! Újszerű téma! Azt kellene megírni, ki
mit vár az újesztendőből. Szépen, olvasmányosan, színesen.
Tudod. Ez kell az olvasónak.

Na, bumm! Ez tényleg évszázados téma. Ekkora szakállá
vagy, mi!

— Nem írhatnék inkább valami kis hülyeséget, amin ne-
vetni lehet? Az ilyesmire jobban harapnak az olvasók.

— Nem, nem. Ez komoly dolog. Kímégy az utcára és te-
rdalomra megkérdezel néhány embert. Így érdekesebb.

Kimentem az utcára. A buszmegállónál egy idős bácsika
állt. Hopp, itt az első riportalány.

— Bocsnát uram. Szabadna megkérdeznem, mit vár...
— Mi a fenét várnék? — vágott a szavamba. — A huszas
buszt. Nem tudom, hol a nyavalyában késhet.

No, ez nem sikerült, de majd a következő. Komlón, a Pe-
tőfi téren néhány ember beszélgetett, erősen gesztikulálva,
majd egymásnak ugrottak. Ezeket jó lesz megkérdeznem.

— Elnézést a zavarásért — léptem hozzájuk. — Szeret-
ném megkérdeznem, mit várnak az új...
— Az új NB I-es csapatból, ugye? — lötte le a kérdés
végét egyikük. — Hát kérem. Mit lehet ettől várni. Azt hiszi,
az NB I-ben is akkora mázlijuk lesz, mint a B-ben? Téved
uram. Ott már játszani is tudni kell.

— No és talán nem tudnak?! — ezt nem én kérdeztem,
hanem a másik sporttárs. — Mi az, hogy nem tudnak! Figyel-
je meg, úgy hazavágják a Fradit, mint a pinty. A Pécsi Dó-
zsáról nem is beszélnek.

Nem részletezem. Ebből kishíján verekedés lett, hát
gyorsan kerekelt oldottam. Felkerestem aztán az egyik újító
ismerősömet. Eppen a kanyarfúró berendezésen dolgozott cse-
desen, nagyon csendesen.

— Mondja meg nekem, ha nem zavarom, mit vár az
új...
— Az újítási csoporttól?

Ezzel a kérdéssel nincs szerencsém. Senki se hagyja be-
fejezni.

— Hát azt várnám az újítási csoporttól, hogy kevesebb
bürokráciával intézze az ügyeket és többet fizessen. Képzem
csak, micsoda cirkusz volt a legutóbbi újítással is, a stósz-
gyalval... — és elmondta, hogy micsoda cirkusz volt.

Egy fiatalasszony következett.

— Szabadna megkérdeznem, hogy mit vár...
— Én kislányt, mert a kislányok olyan édesek. De a fér-
jemnek minden áron fiú kellene.

A tekintélyes üzemezőtől is befutottam.

— Az üzemező elvtárs mit vár az új...
— Az új mechanizmustól, ugyeh? Nagyobb önállóságot
nekünk és több kötöttséget a leendő konkurenciának. To-
dább több prémiumot, magasabb életszínvonalat, a továbbiakat
majd meglátjuk.

Amint látják, csaknem üres kézzel tértem vissza a szer-
kesztőségbe. Az évszázad riportját majd az újesztendőben
írom meg.

— Bernos —

A Párt vb-ülése

A tröszt pártbizottságának
megrehabilitáló bizottsága decem-
ber 23-án ülést tartott.

A vb-ülésen Stier József
elvtárs, a pártbizottság titká-
ra, a megyei pártbizottság tag-
ja adott tájékoztatót a megyei
pártbizottság előző napi ülé-
séről, amelyen az 1967-es ta-
cseválasztások, az országgyű-
lési képviselő választások, va-
mint az 1968-os év gazdasá-
gi eredményei szerepeltek na-
renden. Ezzel kapcsolatban a
tröszt pártbizottságának vb-
lése megvitatta azokat a fel-
adatokat, amelyeket a választá-
sokkal kapcsolatban a párt-
tervezeteknek el kell végez-
niük. Megtárgyalta a vb-ülés
tagjelölté taggá való fel-
tételét, illetve az alapszerve-
tek javaslatát a tagfelvé-
léssel kapcsolatban, és min-

den tagjelölthe vonatkozóan
egyenként hozta meg dönté-
sét.

A bányász szakszervezetben
megindult az előkészítő mun-
ka a szakszervezeti bizottsá-
gok, a bizalmiak, az üzemi
szakszervezeti tanácsok va-
lasztásának előkészítésére. Ez-
zel kapcsolatban a vb-ülés né-
hány javaslatot tett a szak-
szervezeti trösztbizottságnak a
választások előtti jelöléseket
illetően.

A vb úgy határozott, hogy
a megyei pártbizottság instruk-
ciójának figyelembe vételével
ez év december 28-án kibő-
vített pártbizottsági ülést hív
össze. Ezen megtárgyalják a
képviselőválasztással, a szak-
szervezeti választásokkal és
az 1967-es gazdasági évvel
kapcsolatos pártfeladatokat.

Gyerektartás

Szereplők: Anna — Jolán.

Szín: Presszósarok.

— Szervusz, Annuskám!
— Szervusz, Jolikám...
— Hogy vagy?

— Köszönöm, nagyon jól.

— Hallom, elváltál.

— Már két éve... Azóta
Jolán férjhez mentem.

— No, ezt igazán gyorsan
váltad.

— Nekem nem gyors. Hat
évig vártam rá.

— Az első férjed mellett?

— Mit tegyek? Már akko-
ra Bandit, a második férjem-
termetem. Fricihez csak azért
mentem, mert még akkor
földi rossz viszonyok k-
zár-
lt, s nem tudtuk volna be-
rendezkedni. Hát kívártam az
első férjem mellett, míg a
felvétel megjavul. Igazán
olt?

— Örülök, hogy megjavult

— Oh, de lassan ment An-
nuskám. A gyerek csak a 3-ik
évesen jött, és akkor már el-
váltam, mert a gyermek

tartásból elég szépen megél-
tünk az én Bandikámmal. Iga-
zán mondom, olyan szép a
kormánytól, hogy rólunk.
gyermekes asszonyokról gy
gondoskodik.

— No várj, Jolikám, vala-
mit nem értek: azért nem le-
het a gyermektartás-díjból két
személynek megélni, az lehe-
tetlen.

— Igaz, igaz, a bíróság
csak 550 forintot ítélt meg, de
Frici könyörgött, hogy hagy-
jam nála a gyereket, inkább
fizet még a tartásdíjon felj-
havi 700 forintot. Hát ismersz,
milyen jó szívem van: nála
hagytam a gyereket.

— Ez nagyszerű... 700 fo-
rint csak azért, hogy a Frici-
nek átengeded a saját gyere-
ket.

— De drága Annusom, hon-
nan veszed, hogy ez az ő sa-
ját gyermeke? Mit képzelsz?

— Hanem?...

— No hallod, te azt hiszed,
hogy az én Bandikám egy ol-
lanatig is eltartatná magát
másnak a gyerekeivel?

Dénes Géza

